

3/1396

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12 }
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆగస్టునెల 22-వ తేది శనివారము
శ్రీ కృధననామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ తృతీయ 3.

No. 121 }
సంచిక ౧౨౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

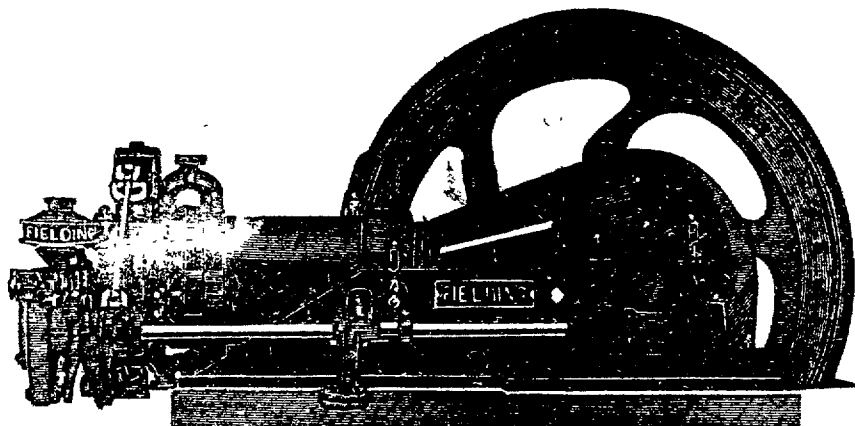
వేరుశనగకాయ, రైసు, ఆయిలు వగైరా మిల్లులు కట్టుకొనదలచుకున్న వారికి మంచి తరుణము.

ఈ ఆగస్టునెల 1-వ తేది నుంచి ధరలు తిరిగి తగ్గించబడినవి.

“ఫీల్లింగు”

ప్రసిద్ధికెక్కిన క్వీక్స్ స్టార్టింగు శెమిడీ శల్ క్రూడు ఆయిలు యింజనులు
రెండేనిమిషములలో స్టార్టు కాగలవు.

ఈ యింజను స్టార్టు
చేయుటకు వేపరైజరు
కాల్చవలసిన అవసర
ము లేదు.

వేపరైజరు తరుచుగా
క్వీను చేయవలసిన
అవసరము లేదు.

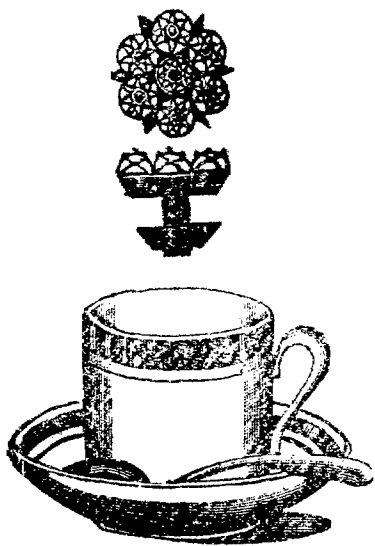
ఈ యింజనులున్న వీటి సామానులున్న చాలాబలము గలవియై పుండుటవల్లన్న, యంత్రసామగ్రి బహు యెక్కువగా లేకుండ సులభము
గాను తక్కువగా యుండుటవల్లనున్న, యేవిధమైన తొందరలులేక బహుసులభముగాను, చక్కగాను పనిచేయుటలో చాల ప్రసిద్ధిచెంది
వున్నవి. క్రూడు ఆయిలుఖర్చు బహుతక్కువ. యెటువంటి మడ్డి క్రూడు ఆయిలు అయినను పుష్కయోగించవచ్చును.

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., యింజనీర్స్, 12, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు:— కొత్త ఆగ్రహారం, విజయనగరం.

ఇవిగాక మావద్ద వైని వ్రాసిన మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులున్న, యెంపైరు రైసు హల్లులన్న, బెల్టింగు, పుల్లీలు,
పాస్టింగు, పంపులు వగైరా సామానులున్న యెప్పుడున్న స్టాక్లో నుంచజడును.

“ఫీల్లింగు” గ్యాసు యింజనులు, “లాండ్రి” స్టీము యింజనులు సరసమైన వెలలకు సప్లయిచేయబడును.

ఇదివరకు మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

మానమృతము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత వనశాగరికతకు తగినట్టి పట్టెల డైమండు, సైకిల్, సావిత్రి, శకుంతల, వంకి, పార్కి, బొంబాయి, క్లావరు, మిరియాలు మొదలగు రకముల బంగారుగాజులు, చేతిగొలుసులు, గట్టివి, బోలువి, లోలాకులు, పువ్వురాగముల తోడులు, జేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకులు, అంటిపాగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ సెట్లు, టెన్నిసు కప్పులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిత్వరలో తయారుచేయిచ్చెదము.

ముఖ్య గమనింపు:- నీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్యరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో మైమువాపనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుసామ్మిశెట్టి,

నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

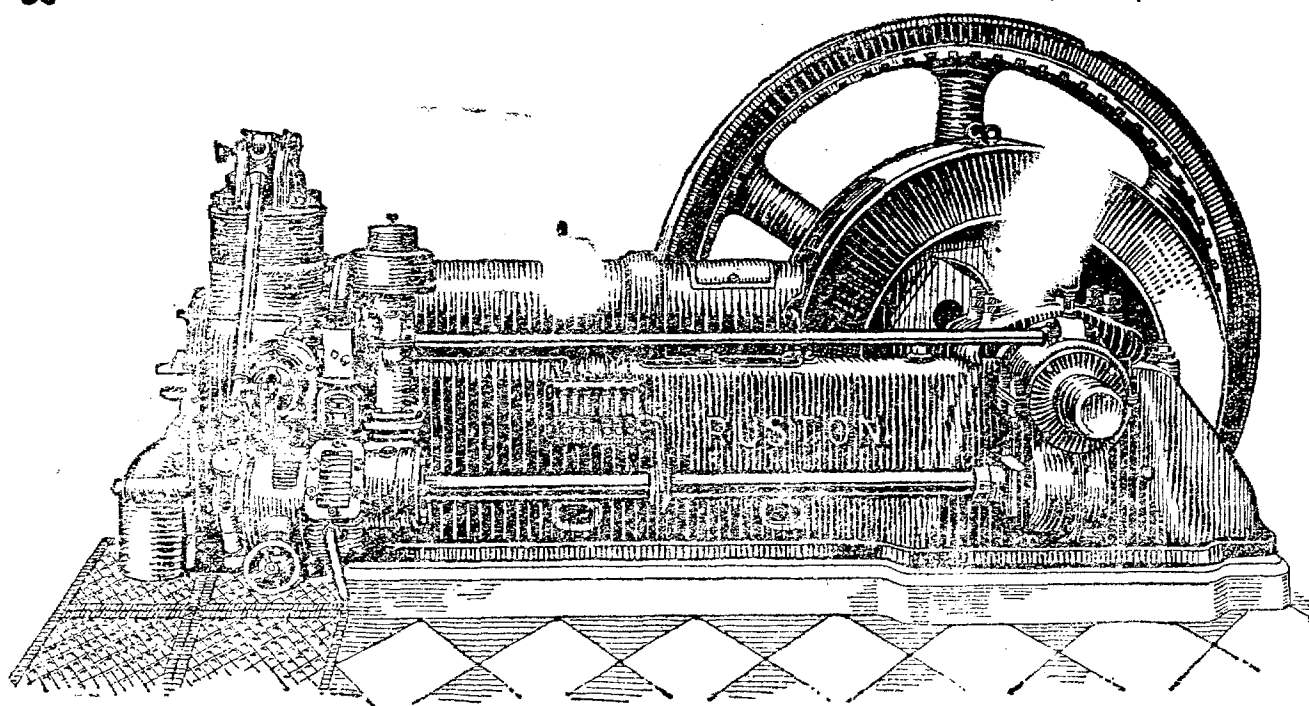

ది రస్ట్ నెక్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఏంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురత ఏమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీ పాల్ వెట్టె నెం 60 మద్రాసు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

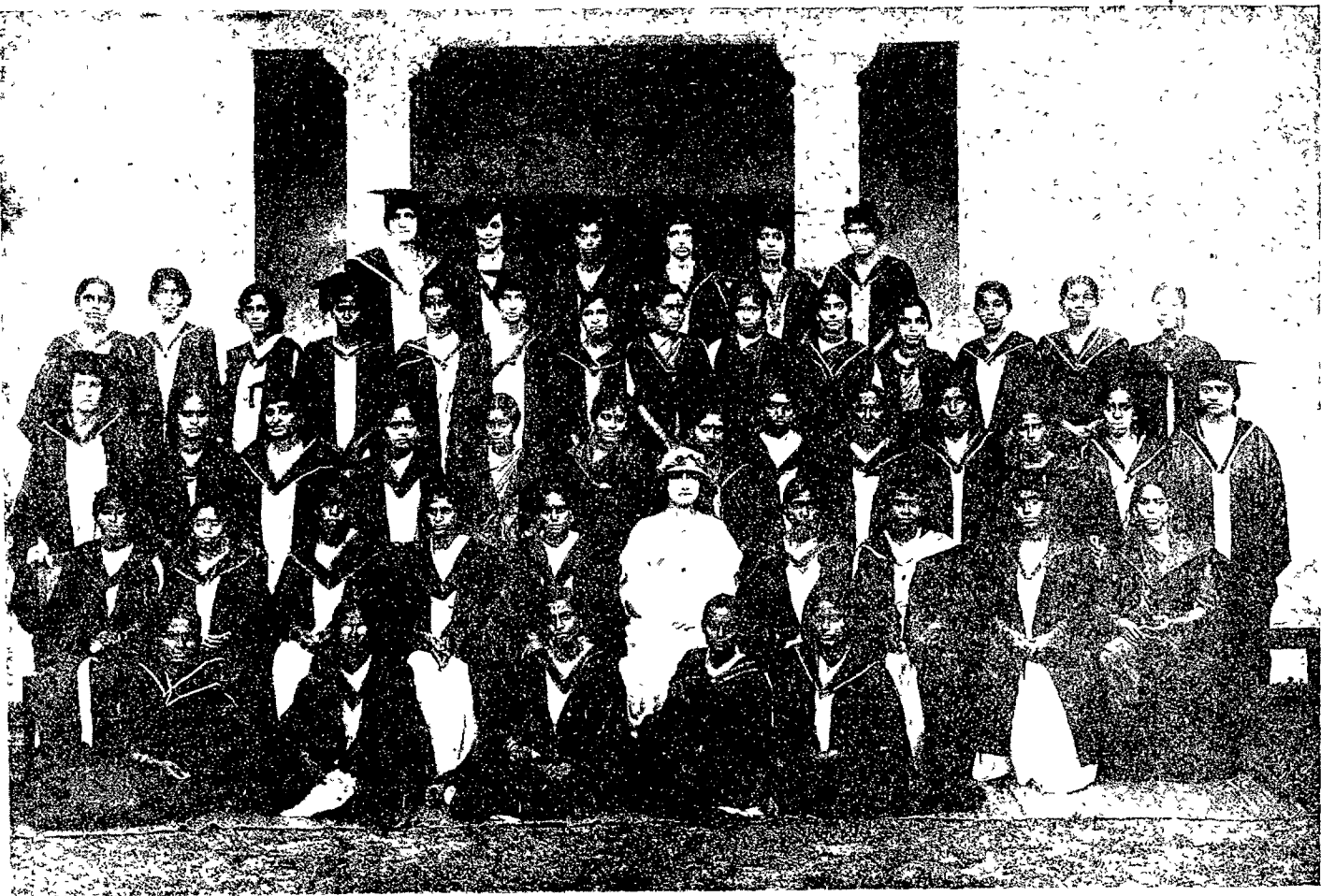
మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకనేప చేయుచుండునంత తీవ్రతెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీస్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడైనన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు పిరసనెల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త శత్రువులు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించినభేదులు, కడుపునొప్పి, జలుబు, చర్మక్రావకాసము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకోప్లాయోజియా, క్షేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదఫా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0. 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ వివరణలొసమనకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య సాక్ష్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు,

అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమ్మళముగా నుండెదరు

అయితే నిమ్మళమైననునన్ను లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన నేవచ్చుకూడ నుండదు.
శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన ఆతంక నిగ్రహమాత్రలను వాడుడు. అది తప్పక గుణమిండును. ఇంతేగాక నరములబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్వాదము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణముగను. కిది మాత్రము గల బుడ్డి ధర రు. 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలాగునకై వ్రాయుడు. 219

ఆతంక నిగ్రహ పార్శ్వ
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మద్రాసు క్యాంప కేసును : ఇటీవల డిగ్రీలదీసికొనిన ప్రీవట్టుభద్రులు

మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల

విద్యార్థులకు బహుమతులను పంచిపెట్టు సభ

గవర్నరుగారి ప్రశంస

మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల విద్యార్థులను బహుమతులను పంచిపెట్టు సభ నిర్వహించుకొనుట అందరినీ ఆనందింపజేసెను. భవనమంతయు రమ్యముగ ఆలంకరింపబడెను. గవర్నరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ప్రముఖుల నేతలు సభకు వచ్చి యుండిరి. ప్రిన్సిపాలు మొట్టమొదట ఇతర ఉపాధ్యాయులు భవనద్వారమున గవర్నరుగారికి స్వాగతమొసగి లోనికి పిలిపించిరి.

సాంవత్సరిక నివేదికము

ప్రిన్సిపాలుగారు సాంవత్సరిక నివేదికమును చదివిరి. ఇంతకాలము లెస్సెరుగనున్న జె. వి. మాణిక్యంగారు ప్రాధికారము చేయబడిరి. సప్రసిద్ధులగు కేజేలుగారు గణితశాస్త్ర పాఠ్యాయుధుగ నియమింపబడెను. అమెరిక ఆస్కార్లు విశ్వ విద్యాలయములందు ప్రసాదింపబడుచున్న ఫిలాసఫీ ప్రాథమిక సభకు నియమింపబడిరి. రాష్ట్రవిద్యార్థులలో క్రైస్తవ కళాశాలయందు చేరవలయునను ఉత్సాహము అధికమగుచుండెను. బి.వి. క్లాసులయందు 694 మంది హాజరు క్లాసులయందు 117 గురు విద్యార్థులు న్నారు. విద్యార్థుల సంఖ్య అధికమగుచుండటచే వైద్యవైద్యులు క్లాసులు ఉదయమున హాజరుచున్నవి. ఈ కళాశాలకు సంవత్సరమునకు 260000 రూపాయల ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఇందులో మినహాసంఘములిచ్చు 60 వేల రూపాయల విరాళములు చేరి యున్నది. మిగిలిన మొత్తము జీతములవల్లన ఇతర గ్రాంటుల వల్లను కలుగుచున్నది. గవర్నరుగారి గ్రాంటు లెక్కించినందులకు కళాశాలవారు చింతింపబడుచున్నాము.

కళాశాలయందు చదివిన విద్యార్థులలో పలువురు ఉన్నత విద్య గ్రహించుచున్నారు. డాక్టరు జాను మత్తేయుగారు టూరిస్టు బోర్డు సభ్యులు గను, సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు విశ్వవిద్యాలయపు వైసు చాన్సలరుగను భానుబహదరు వామయ్యుడు ఉన్నానుగారు ఎక్జిక్యూటివు కౌన్సిలరుగను, సి. హెచ్. యం. బసర గారు రిజిస్ట్రేషను ఇన్స్పెక్టరు కలెక్టరుగను పనిచేయుచున్నారు. సంవత్సరము 1925 వందల పట్టపరీక్షలయందు కృతార్థులైరి.

ప్రిన్సిపాలుగారు ఈ పనివేదికమును చదివి వినిపించిన పిమ్మట గవర్నరుగారు బహుమతులను పంచిపెట్టిరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

పిమ్మట గవర్నరుగారు ఉక్తిందివిధమున ఉపన్యసించిరి. ఈ కళాశాల ఉత్సవమునకు నేను అధ్యక్షతవహించుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. కళాశాలలో ఏదో విధమున సంబంధముండుట సంతోషమును కలుగజేయుచుండును. ఏదేమైనను చేరవచ్చునను సర్ కళాశాలవిద్యార్థుల కొకవిధమున బాంధవ్యము కలదు.

ఈ కళాశాల గావ్యరు విల్లరుగారి జీవితకృషికి ఫలితముగ విరాజిల్లుచున్నది. విద్యార్థులకివిషయమై వారుగావించిన అమోఘముకృషి, భారతీయులయెడల వారికిగల సానుభూతి, ఆదర్శ ప్రాయములు వారిజీవితము ఆదర్శముగ నుంచుకొని కళాశాల

గౌ. సర్. వి. యం. కూట్టుప్రూటరు గారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషను అడ్రెసు కొనగిరి.

యందును, అటుపిమ్మట ఉద్యోగములందును కాలముగడవిన దేశమునకు లాభకరముగ పౌరులుగ నుండగలరు. డాక్టరు విల్లరు గారి జీవితమునందు గ్రహించవలసిన విషయములలో ముఖ్యమైనదేమనెన పరులపట్ల సానుభూతి సహనము ప్రకటించుటయే. సానుభూతిలేకున్న సహకారము అభివృద్ధియొందుదు. ఆ బహుమతి లింకనుగారు చెప్పినవిధమున ఎవ్వరిపట్ల ద్వేషములేక అందరి యెడల సానుభూతి చూపుచుండుట ఉత్కృష్టమునకు జీవితవిధానము పరులయెడల సానుభూతిని చూపుటకు మరువేర్చుకొనిన ప్రపంచమునందలి ఇబ్బందుల నేకములు తొలగిపోగలవు.

ప్రిన్సిపాలుగారు చదివి నివేదికమును శ్రద్ధతో వింటిని. కళాశాల విద్యార్థులెట్టి ఉన్నతదశయందున్నది. వారు వివరించిరి. కళాశాల సైనికధర్మము ప్రశంసనీయుముగ పనిచేయుచు న్నందులకు సంతోషించుచున్నాను. విద్యార్థుల కిట్టి సైనికశిక్ష మిగుల ఉపయోగకరమైనది.

కళాశాల ఆర్థికపరిస్థితులు తృప్తికరముగ లేవని ప్రిన్సిపాలుగారు తెలుపగ నాకు చింతకలిగినది. దక్షిణదేశమున విద్యా వ్యాప్తికి అపారముగ కృషిచేసిన క్రైస్తవ కళాశాల ధనము లేక ఇబ్బందిపడుటను చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారిచేత మాత్రము సహించవలసి చెప్ప సాహించుచున్నాను. ఈ సందర్భము బహుమతులను సాందించవారిని అభినందించుచున్నాను.

పిమ్మట పాలు అప్పాసామిగారు గవర్నరుగారికి కళాశాల అధికారాలపక్షమున వందనములర్పించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

రాంచి 21 ఆగస్టు:— నేడు బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభలో 8 సభ్యుల మొత్తం డిమాండులు నిరర్థకతరముగ అంగీకరింపబడెను. 1925 బీహారు ఒరిస్సా మెరియన్ సెటిల్ మెంట్సు (సవర) చట్టమును 1925 సంవత్సరపు ఫోటో నాగపూరు గ్రామపాలికు (సవర) చట్టమును మూల్రేఖ నేటి శాసనసభ యొక్క పనియొందుండెను. మొదటి చట్టము విచారణలోనికి తీసుకొనబడెను. రెండవది కొంతసేపు చర్చ జరిగినపిమ్మట సెలవు కమిటీ కేరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

కేంద్రసభకు నూతనసభ్యులు

సిల్వా, ఆగస్టు 21:— శాసనసభా శాఖ కేంద్రముండి యీ జగిట్టునం దీక్రిందియంశములు ప్రకటించబడెను.

మైమెన్సింగు మహారాజు స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చినందున కే. సి. రాయగారి స్థానమున నియమించిరి.

భారతశాసనసభా సభ్యత్వమును డబ్లిన్, యస్. జి. విల్సన్ గారు రాజీనామా నిచ్చినందున తర్ఫెస్సను సి. బి. చాల్డి సుగారు నియమింపబడిరి.

భారత శాసనసభకు రాజీనామానిచ్చిన లెఫ్టినెంట్ కర్నలు గిడ్డే గారిబదులు యస్. టి. మాగూరిగారు నియమింపబడిరి. మదరాసు గూంట్లయప్రతినిధిగ రాజీనామానిచ్చిన సర్. గార్లనప్రజరుగారి బదులు యం. యస్. మెళ్ళేలుగా రెన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

మదరాసు శాసనసభ

ప్రతి ఎగుమతిచట్టము

“1923 ప్రతి ఎగుమతిచట్టముయొక్క 7 సెక్షన్ల క్రింద యొగంగబడునట్లు ప్రకటన, నియమములు ఈ సభ వారంగీకరించుచు, ఆ ప్రకటన నియమముల సభవారికి బహిష్కరితమైన ఒకసంగబడవలెనని ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు గావించుచున్నార”ను ఉపపాదనను అభ్యర్థి శాఖామంత్రిగారు రుపపాదించుచు ఈ తీర్మానము అంగీకరింపబడినదో ప్రతిపక్షులు జేయువానికిని, ప్రతిని దూడగ జేయువానికిని, మిల్లుదారుల కెల్లరకు రక్షణ యుండగలమని తెప్పిరి.

పానగల్లు రాజాగారు రుపపాదనను బలపరచిరి.

ప్రస్తుతము నిలిపియుంచదగును

సేతు రత్నమయ్యగారు ఈ తీర్మానమును ప్రస్తుతము నిలిపియుంచదగనని ఉపపాదించుచు ఈ ప్రతి ఎగుమతిచట్టము చైత్రులకు శ్రేయోదాయకము కదా యను విషయముపై ప్రజల యభిప్రాయము తెలియజేసినయి అందుచే మరెయిక్రొలగాని రెండు మాసములగాని నిలిపియుంచిన ప్రమాదమేమియు నుండబోవని పేర్కొరి.

ఎ. చివరికి నాదారుగారు బలపరచిరి.

గా॥ అభ్యర్థి శాఖాంగమంత్రిగారు ఉపపాదన నామే పించుచు ఈవిషయము ఒక సంవత్సరము పై ఆలోచనలో నున్నదనియు ఇంక నిలిపియుంచుట సంశయమనియు పల్కరిరి.

సి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు ఉపపాదన ముసంహరించుకొనుడని సేతు రత్నమయ్యగారిని కోరుచు విదేశీయులకు ఎగుమతిదారులను, ప్రతిపక్షులకు భార తీయు లకు సంబంధించినదనియు, ఈట్లయొక్క ఫలితము కడకు ఎగుమతి చేయువానికిని మిల్లుదారులకు లాభకరముగ నుండుననియు, కోయంబత్తురు జిల్లాయందు గావించబడిన సభలో మంత్రిగా తీర్మానమును సమగ్రముగ ఆలోచించి ఆక్షేపముల గమనించెదమని వాదన మొనరించుచు ఉపపాదన ముసంహరించుకొనవలసినదిగ కోరిరి.

సేతు రత్నమయ్యగారు ఉపపాదనపై పోలు గై కొనబడి 9 అనుకూలరు 56 ప్రతికూలరు లెక్కింపబడిరి.

సి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు కొన్ని పదములకు సవరణల సుపపాదించగ ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు బలపరచిరి.

చివరినాదారుగారు సవరణల నామేపించిరి. అభ్యర్థి శాఖామంత్రిగారు సవరణల నామేపించుటకు తమ కెట్టియాక్షేపణ లేదని పేర్కొరి.

టి. ఆదినారాయణకెట్టిగారు ఆ సలు ఉపపాదననే ఆక్షేపించు తాము గావించిన విచారణలవలన భారతదేశ మిల్లు పరిశ్రమ కిట్టిబ్బ మనవనగమనియు, విదేశీయుల లాభమునకు మాత్రమే ఈట్ల ఉద్దేశింపబడినదనియు, 4 కోట్ల ప్రజల యొక్క శ్రేయమునా లేక విదేశీయ ఎగుమతి దారుల లాభమునా మంత్రిగారు గమనింతురని పేర్కొరి.

యమ్. విజయరావును ముదలియారగారు రా బోవు సమావేశము నాటికి విచారణ నాపవలెనని ఉపపాదించిరి.

ఏ. రామస్వామి ముచ్చియారగారు బలపరచిన విషయ ఉపపాదన ఆమోదించబడి టిల్లుపై విచారణ నిలుపుడెను.

అంతేల సభనా కేడిచునకు సభ ముగించిరి. తిరిగి సోమ వారము సభ్యులు సమావేశమయ్యెదరు.

సింధువిద్యార్థి నిదారుణమరణము

కారణముల నరయుటకు విచారణసంఘము

గావలయును

హైదరాబాదు (సింధు), ఆగస్టు 20:—హండింజి ప్రభువైద్యకళాశాలయందు జరుపుచున్న సింధువిద్యార్థి నియోక్తు దుర్మరణ సంఘటనయందు విచారణ గావించుటకు నొక సంఘమును నియమింపవలయునని సింధుదేశ వార్తాపత్రికలు డెల్పుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వేసమై ప్రతిభ

స్వామి క్రిష్ణానందుగారిపై అభియోగ

ముసంహరింపబడెను

హైదరాబాదు (సింధు), ఆగస్టు 20:—గతకైల్వేసమై సంఘమునకు యిండియను పేనుకోసునందరి 144 శేక్సుక్రింద స్వామి క్రిష్ణానందుగారిపై చేపడిన అభియోగము పోలీసువారిచే ఉపసంహరింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ధర్మాదాయముల చట్టము

ఆనరరీ అసిస్టెంటు కమిషనరులు

శాసనసభలో ప్రశ్నలు

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు.— హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టముక్రింద గౌరవ అసిస్టెంటు కమిషనరులగ నెంత మందిని నియమించిరి? వారి పనియేమి? కమిషనరులతో కట్టి సంబంధము గలదు? వారికెటు అలెచున్న నిర్ణయములు:—

ఉ.—గంజాము జిల్లా-రా. సా. అప్పారావు పంతులు గారు. (2) శ్రీ విక్రమదేవ వర్మ-విశాఖపట్నం (3) టి. ఆర్. చంద్రశేఖరయ్య-చెంగల్పట్టం, (4) ఆర్. గోపాలకృష్ణప్ప-ప. ఆర్కాటు. (5) పి. చక్రపాణిచెట్టిగారు కోయంబత్తురు. (6) టి. కె. వెంకటేశ్వరయ్య, ఉ. మలబారు. 7 ఇ. శంకర రాజగారు, ప. మలబారు. (8) టి. వెంకటరామ శాస్త్రిగారు-రామనాథు. వీరు ఆయాజిల్ల పత్రసంస్థలకుగల ఆద్యులు, అప్పులు ఎట్లు పరిపాలించ బడుచున్నవో సమాచారము వివరములు తెలిసికొని బోర్డువారికి డెలువుచున్నారు. కమిషనరులకు స్థానిక కేసులు పరిష్కరించుటయందు తోడ్పడుచుందురు. వీరికి బ్రష్టిలపై అధికారము లేదు. పాలనకు రూ 600 మించున ప్రయోగపు ఖర్చు లేదు.

అస్సాము కూలీలు

జి. రామేశ్వరరావుగారికి ప్రశ్న కిట్లు బహుళపడ్డెను. 1925 లో వత్తమండలములనుండి అస్సాముకు పంపబడిన మాలి వారిసంఖ్య ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. 1924 సం॥ సంఖ్య కిట్లు గలవు. అనంతపురం 1889, బళ్లారి 2146, కడప 923, కర్నూలు 145, వారిలో తిరిగి సర్దారులుగా స్వదేశమునకు వచ్చినవారు అనంతపురం 475, బళ్లారి 604, కడప 247, కర్నూలు 50. స్త్రీలు తమమగవారితో కలసియుందురు. మగవారు లేనిస్త్రీలు అచ్చట పనిజేయుటకు బోరు.

ప్రశ్న గోదావరి డెల్టాల ఆయికట్టు

ఎం. సీతయ్యగారు.— క్రిష్ణ గోదావరి డెల్టాలో ఆయ కట్టనందు సూతనముగ చేర్చు భూములనుండి వసూలుచేసిన అధిక రుసుము యెంత? భూమి విస్తీర్ణ మెంత?

ఉ.—క్రిష్ణజిల్లాలో రూ 7,23,234 వచ్చునట్లు అంచనావేయబడెను. ఇందు రూ 6,60,454, 1925 ఏప్రిలసరికి వసూలయ్యెను. ప. గోదావరిలో 2/3 వంతు వసూలయ్యెను. విస్తీర్ణము తెలియదు.

ప్ర.—కొల్లేరు చెరువుమట్టునున్న రయితులు యీరును వియలేమని జిల్లాకలెక్టరుగారికి అగ్రి పేట్టుకొనిరా?

ఉ.—క్రిష్ణజిల్లాలో చాలపర్రు ఆదిమంత్రిరయితులు యీ అగ్రి పేట్టుకొనిరి. మరేమియు అట్టి ప్రభుత్వమువారికి రాలేదు. కలెక్టరుగారికి వచ్చియుండునోమో తెలియదు.

గవర్నరుల సంచారము పురజనుల యిబ్బందులు

ప్రేసాయిగారు మెట్టపాల్యం రోడ్డుపై బోవుచున్న పుళు పోలీసువారు కొన్ని గంటల ముందుగా అచ్చటి యింట్లోని వారందరిని తలుపులు మూసుకొని నిర్బంధించిరి. రోడ్డుపై ఎవ్వరిని నడవనీయలేదు. ఇంట్లోకి వెవారి నెవ్వరిని రానీయరాదు. అరులపైనుండి చూడరాదు. అని వ్రాతమూలకముగ బహున్నుల బడసి పోలీసువారు ఇంట్లకు తాళములు వేసి తమవద్ద నుంచుకొనిన వార్తనుగూర్చి టి. ఆదినారాయణగారు కెట్టిగారు ప్రశ్నింప యిట్లు డెలేశెను.

ఉ.—దుకాణములు యిండ్లు మూయుచుట లేదు. అధికంబు ముందుగా నాగోడ్డుపై నెవ్వరిని పోనీయలేదు. ఇంట్లోని వారు ప్రేసాయి గారిని సంరక్షించుటయందు పోలీసు వారికి తోడ్పడవలెననియు, తమకు తెలియని వారిని ఇంట్లోనికి రానీయవలసినయు, వేడగా వారంగీకరించిరి. చాలమంది ప్రేసాయిగారిని దర్శించిరి. తలుపులు మూయనేలేదు.

మలబారులో గవర్నరుగారు సంచారము జేసినపుడు రోడ్డుమాయలునుగూర్చి ప్రశ్నించుచు, అట్లు మూయుచుటకు ముందుగా గవర్నరుగారి అనుజ్ఞను బడసిరా? యని కె. ప్రభాకరతంపనుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ.—గవర్నరుగారి అనుజ్ఞను బడయలేదు. సాధారణముగా గవర్నరుగారి కార్యక్రమమునకు అలశ్యముగా వుండుటకై అట్లు జేయుచుందురు.

స్థానికసంఘములకు నామినేషనులు

జి. ఎ. సాలదానాగారు.— స్థానిక సంఘముల నామినేషనులు జేయవిధముగూర్చి ఏమయిన శాసనము నేర్పరచుకొనిరా? నిన్ను జాతులు, అల్పసంఖ్యాకుల కనుకూలముగ జేయుటకై ఆశాసనమును సవరింప దలంచెదరా?

ఉ.—అవును. వీలగుచోట్ల నిమగ్నజాతులకు అల్పసంఖ్యాకులకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొనగటకు వీలగుటట్లు సవరింప నుద్దేశించిరి.

సెలక్టుకమిటీ

జిల్లా మునిసిపలు చట్టము సవరింప నియమింపబడిన కె

లబ్ధ కమిటీ సభ్యులెంత మంది? ఉదకమండలములో నెన్ని సభలు జరిపిరి? ఆ సభలకు అవ్వకేము జనరలుగారు యీ సవరణ జేయుటకు వీలులేదని చెప్పిరా? అని గా॥ రామారావుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ.—సెలక్టు కమిటీ సభ్యులు 12 మరు ఉపమండలములో జరిగిన బిల్లు సభలకు 5 మరు మాత్రమే పాల్గొని తిరిగి సభలకు పాల్గొనకుండా ప్రాతినిధ్యము లేదు. అవ్వకేము జనరలుగారు అంతిమార్హము చేసిన అభిప్రాయమును సభనారు చర్చింప గలంచిరి.

సామ్రాజ్యవ్యవస్థాపకము

జి. రామేశ్వరరావుగారు.— ప్రపంచమునందు ఇండియా పాల్గొనుటకు, సర్వమేగయి అభ్యర్థి జేసినదా ఇండియావారిక గత్యము నష్టపు గూర్చి ప్రేక్షికొని విదేశీయులు వర్తకము సాగించుచు, దేశీయ పరిశ్రమలకు పోటీచేయుచున్నారా?

ఉ.—వర్తక మభ్యర్థి అయిన దేశీయ యంత వేగము తెలియదు. ప్రపంచమునందు ఇండియా విస్తృతము బయటకు బోవుటయే. ప్రస్తుతికొనకుండా రాజాలపు. విదేశీయుల పోటీ యేమియు గాన్పించదు.

సూతన విశ్వవిద్యాలయములు

జి. ఎ. సాలదానాగారు.— మొలకూరు తిరుచనాపల్లి కాలేజీలలో నున్న కంటే యింక సగా విద్యార్థులు, ప్రభుత్వ లుగల కాలేజీ ఆంగ్లదేశములో నొక్కయూరైన గలదా? లేనిచో వాటిని విడిచి ఆంగ్లదేశములో నేల సూతనవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు యత్నించవలెను?

ఉ.—గా॥ సభ్యుడు పట్టణంకొల్లెను రిపోర్టులు జూడవచ్చును. మిగిలి సమాచారము ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయచట్టమునందలి కారకోదేశముల చదువుకొనుడు.

రిజిస్ట్రేషనుశాఖ పరిపాలన

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు.—1922-24 సం॥ లో యెంత మంది సబ్రిజిస్ట్రారులను ఉద్యోగమునందు తొలగించి జరిమానాల వేసిరి? పాస్పుకరి?

ఉ.—రాజీ నీయ నిర్బంధింపబడ్డవారు లేరు. తొలగింపబడ్డవారు 9, సస్పెండు చేయబడినవారు 38, ప్రామాదను అటంక పరచబడ్డవారు 99.

శిక్ష తగ్గించమని దరఖాస్తులు పెట్టుకొనినవారు 25. ఇందు 8 గురికి శిక్ష తగ్గించిరి. ఇద్దరిని లోచరు గ్రేడునుండి హైయరు గ్రేడునకు బంపిరి.

ప్ర.—గంజాముజిల్లాలో వెంకట్రావు, దరిముదామనేష్టులు గార్లను, వారికన్న సీనియరు లుండగా హైయరు గ్రేడున నియమించిరా?

ఉ.—అవును. ప్ర-ఈ ప్రమాదములు ఎవ్వైన ఫిర్యాదు జేయగా జేసిరా, లేక మంత్రిగారి నిత్రము వచ్చినట్లు జేసిరా? ఉ.—ఆశాఖాధికారులు ఫిర్యాదు జేయుదురు.

ప్ర.—ఇన సెక్షరు జనరలుగారు ప్రభుత్వ ఉత్తరువులను కొన్నింటిని అమలు జరుడని నిర్ణయము జేసినా, అమలవారిపై ఏమి చర్య జేసికొనిరి.

ఉ.—లేదు. ప్ర-1922-25 సం॥ లలో ఇన సెక్షరు జనరలు గారికి ప్రయోగపు ఖర్చులెంతయినవి? ఉ-1923 లో రూ 6 886, 1924 లో రూ 4, 832 (మోలారు వెంట హైకొను ఖర్చులు కలుపుకొని)

బాంబు కనబడెను

శాసనసభాభివనముముందు

శివ్వా, ఆగస్టు 22:—శేషు భారతభాషాసభ సరిగా సమావేశమగుటకు పూర్వము సభాభివనముముందర నున్న మురికి కాలువలో అసిస్టితోటనూలి కొకబాంబు కనబడెను. అది నిరపాయకరమైనదిగా కనబడెను. కాని తోటను దాని చేతులలో పెట్టుకొని మోటార్లో నన్ను పోలీసు స్టాండ్చుబద్ధకు తీసికొనిపోగా నది వాచుచేతులలోకి ప్రవేశెను. అందువలన వాని గుడ్డలుమాత్రము కొండెము కాలకు గాని వేగఅపాయమేమియు గలగలేదు. బాంబు విక్రేయిపురాతనపద్ధతులమీద చేయబడి యుండుటచే అధికారు లెల్లరును దాని నొకతమానగా నెంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బస్తానగరము దగ్గి ప్రమాదము

చదిలతులు విలువగల ఆస్తి భస్మీభూతమయ్యెను బొంబాయి, ఆగస్టు 20:—ఈ కెల 18-వ తేదీ యందు పెద్ద అగ్ని ప్రమాదము బస్తానగరము వాటిల్లెను. పరకురాడు ప్రీతి కాబడిన ఆస్తి విలువ నుమారు 10 లక్ష లుండును. (ఆ. ప్రె.)

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీల కోసం

భద్ర మై న ట్టి యు

67

నమయమునకు ఒదుగునట్టి

ఓరియంటలులోనే

భీమా చేయించుకొనుడు

దీర్ఘ కాల ము నుండి

అనేక కారణాదులను

విస్తార మైన

మూలధనము గలిగియున్న

గొప్ప హిందూదేశీయ

భీమాకంపెనీ,

Apply for full particulars to

Oriental Assurance Buildings,

F. E. VAID

} Branch
Secretary

Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:

No. 3, South Parade, Bangalore

Trivandrum Branch:

Trivandrum.

తెనుగు ఇండియన్

వీనల్ కోడ్

మంచి అచ్చు, దశసరికాగితములు, గట్టి బైండు వెల రూ 4.

ధర్మవిక్రయము - ప్రతి 1-కి రూ 3-0-0.

ఇది సంపూర్ణమైన వీనల్ కోడ్ గ్రంథము.

గ్రంథాంతమున ఆయానేరముల స్వభావము

బోధపడునట్లు తేట తెనుగున మద్రాసు హై

కోర్టు వకీలు, బి. ఏ., బి. ఎల్. రెంటాల

వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారి ముఖ్యాంశ

దర్పణము. వారంటు, జామీను, రాజీ,

విచారణ, అప్పీలు మొదలగు క్రిమినల్

ప్రాసీజరు కోడ్లకు సంబంధించిన అంశము

లును. చేర్చినది. అనేకవేల ప్రతులు సర్వత్ర

వ్యాపించి యున్నవి.

విక్రొరియా డిపో,

మైలాపూరు - మద్రాసు.

బ్రహ్మసూత్రార్థచంద్రిక

తెలుగువచనము

రెండవసంపుటములు ప్రతి 1-కి రూ. 12.

తైత్తిరీయోపనిషత్తు, సుప్త

ద్వాపదోపనిషత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైన తెలుగు

అప్పకవీయము, నూతనముద్రితము రావుసాహెబు గిడుగు

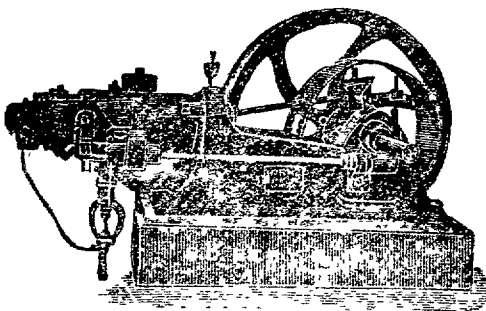
వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారిచే పరిష్కృతము

పరిష్కృతరీతితో నున్నది. ప్రతి 1 కి రూ. 3.

నావిల్ల రామస్వామి శాస్త్రిలు

అందు నన్ను,

292, ఎస్.ఎస్.సేట్, మద్రాసు.

మీరునిరాశచేంద నవనరములేదు

మీరు ఉపయోగించుచున్న రైస్ పాల్లరులు మీరు కోరినంత పని చేయకపోయినప్పుడు మీరు నిరాశచేంద నవనరములేదు. అయితే యిప్పుడే మావద్దకు మా లంఛన్ కార్పొరేషన్ నుండి వచ్చిన సిలండరులను ఉపయోగింపు. మీరు కోరునంత పని తప్పక యిది చేయును. మరియు నెం 1, 2, 7 రులు రైస్ పాల్లరులు, పాల్లరులకుడ మాయొద్ద నున్నది.

B. D. BERY & Co.,

Machinery Merchants,

No. 8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

భో జన సమయమందు గలుగు
వ్యసనము - అజీర్ణ వ్యాధి

అజీర్ణసంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికిని ప్రపంచమునందున్న వాటికన్నటికంటెను గొప్ప నివారణియని కేరళానామక బైసూరే మెగ్నీసియాను (Bisurated Magnesia) వాడిన ప్రతిఫలం భోజనమైన తరువాత మీరు అజీర్ణవ్యాధిచే పడుచున్న కష్టముతోలిగి మీకు తక్షణమే సుఖముగలుగును. "బైసూరే మెగ్నీసియాను (Bisurated Magnesia) వ్యాధికి మూలకారణమైన పులుపును పారద్రోలును మరియు పులుపు రానీయక అలంకపరచును. "బైసూరే మెగ్నీసియాను (Bisurated Magnesia) వాడిన త్వరితముగాను, భద్రముగాను, నిజముగాను మంచి జీర్ణశక్తిగలుగును, ఉపసంబంధమైన వ్యాధులన్నియు మాయమగును, ఇది ప్రతిగృహమునందు తప్పక యుండవలెను.

'BISURATED' MAGNESIA

మాగ్నీసియాను, బిల్వలుగాను
దొరకును.

ప్రతి బైసూరే మెగ్నీసియానునందును,
స్టోరునందును దొరకును.

వర్తక **BISMAG** గలదు,

2192

మీరు మోసపోకుండుటకై ఈ గుర్తును గమనించుడు

శ్రీ కృష్ణ జన్మాష్టమి నాటికి

భగవంతుని పూజచేయుటకై
చొక్కపువెండిలో తయారు
చేయబడిన శ్రీ కృష్ణవిగ్రహ
ములు:—

నెల 1 కి 0-14-0,
2-0-0, 3-8-0,
5-0-0

వి నాయక
చతుర్థి నాటికి

వెండి వినాయక

విగ్రహములు:—

ప్రభావతీర్థవిగ్రహ 2-0-0,
3-8-0, 5-0-0.
ప్రభావతీర్థవిగ్రహ 6-0-0,
10-0-0, 15-0-0.

తెలిగ్రాం:

"జయలక్ష్మి"
బెంగుళూరు.

వలయువారు తక్షణము వ్రాయుడు.

(2165)

ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్కు,
పోస్టబాక్సు, నెం 40.

నగర్ పేట,
బెంగుళూరునీటి.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతిగిగురించి ఏల కలతజేందెదరు?

కె. ఎం. బెనర్జీ గారి

Wide-World English Correspondence.

సహాయముచే సవరపద్ధతులు చక్కగా చేర్చుకొనుడు.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతులు యిందులో పూర్తిగాను, విపులముగాను గలవు.

విషయములు:— అనుభవముపై వ్రాయబడిన ఉత్తరములుగల అన్యాయములు విపులముగా గలవు. వ్యాకరణ సిద్ధాంతములు, భాషీయములు మొదలగునవి ననుసరించి వ్రాయబడినవి. ఇదిగాక అన్నివిషయములను గురించి, వ్యాపారసంబంధము, బహుళ పుత్తరములు వ్రాయుట, చిన్న వ్యాపారములు, పత్రములు, కోర్టు, ఇన్వేంట్ టాక్సు, మునిసిపాలిటీ, కుటుంబము, పాఠశాలలు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు గలవు. వ్యాపారసంబంధమైన ఫారములు, మామూలు ఫారములుకూడ గలవు. ఇది విద్యార్థులకు అమూల్యమైనది. ప్రతి 1 కి ధర రూ 1-12-0.

వి. పి. పోస్ట్ జేట్ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను యేజంట్లు కావలెను.

1770

INDUSTRY OFFICE (BOOK Dept.)

22, SHAMBAZAR BRIDGE ROAD, CALCUTTA.

గుణములలో శ్రేష్టము! బహుదనందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో నరసము!!

రాజేశ్వరి

బొర కృష్ణబుద్ధి

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపుసత్తులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజవాడ.

భార్యభర్త

గమనించవలసిన విషయములు

అనేక కుటుంబములలో సంసార దుఃఖములను సూన్యీ ఆరోగ్యభాగ్యమును సంతానసంపదను యిచ్చి భార్య భర్తల అనురాగమును వృద్ధి చేయు నది 'లోడ్' బాధము. ఇది శ్రీలహరి వర ప్రసాదినీ యని వాదనవారు చెప్పుచున్నారు.

నిష్పక్షపాతీయగు ఇంగ్లీషు వైద్యురాలు ఆశ్వర్థమైన గుణము

డాక్టర్ అన్న తామస్ అమ్మగారు తిరునల్వే:- ఇంగ్లీషు బేషధమువల్ల గుణములేనందున తమ "లోడ్" తెప్పించి నాశనపరిచి వాడితిని. ఆమెకు హాశ్వర్థమైన గుణము నిచ్చినందుకు సంతోషించుచున్నాను. ఇకమీదట ఈ బేషధమును వారోగ్యులకు వాడెదను.

శ్రీమతి మిస్ అమ్మకుట్టిఅమ్మ తిరుమారు సంగీత పాటకురాలు, సర్కార్ హైస్కూలు (కొచ్చి):-చాలకాలముగ అనేక విధములయిన గర్భాశయ రోగములవల్ల బాధ నొందుచుంటిని. అనేక విధములైన చికిత్సలను పొందితిని గాని నివా రణముకాలేదు. కడపట తమ "లోడ్" నేవించిన వారమురోజులలోనే గారడీవిద్యవలె మందు పనిచేసెను. దాని ప్రభావమును వర్ణింపబాలను.

19 సం॥ పుష్పవత్సెనది

ఓబులం నారాయణ రెడ్డిగారు, ఆకుమళ్ళ:- ఒకవారము 19 సం॥ వరకు పుష్పవతి లేక యుండి ఆయమ తమ "లోడ్" నేవనవలన రజస్వల అయినందులకు వందనములు.

గర్భము ధరించినవారు

విజయూరి సుబ్బారావుగారు, కాకినాడ:- వెనుక మీరు నాకు పంపిన "లోడ్" 1 బుడ్డి ఒకా నొక శ్రీకి ఉపయోగించగా దానివల్ల ఆయువతికి ఋతుశూల పూర్తిగ కుదిరి అంతర్వత్తి యొనదని విన్నవించుచున్నాడను.

అలిప్రిన్ కార్డియల్

మణ్సుఖం పిల్లెగారు, బ్యాంక్ పెరుందూర్ కోయంబతూరు:- 2 సంవత్సరమునుండి నాభార్య ముట్టుకుట్టుచే బాధపడుచూ అమెరికాదేశపు "అలిప్రిన్ కార్డియల్" యను మందును వాడెను. అందుచే గుణవిశ్వసనదన మా స్నేహితులు తెలిపిన మీ "లోడ్"ను తెప్పించివాడ మొదటిపూట మందులోనే హాశ్వర్థముగా నెమ్మడించెను.

ఋతు శూల

మిస్ గోపాలపెట్టెగారు కారదా విలాసము, చిత్తూరు, (కొచ్చి):-మీ వర్తనుండి తెప్పించిన 6 "లోడ్" బుడ్డలో, 3 నేనును, తక్కిన 3 మా చెల్లెలును నేవించుటచే మాయొక్క ఋతు శూలలు మాయమాయెను.

166

కేసరి కుటీరం
అయ్యశ్వేద బేషధశాల,
ఎగూర్, మదరాసు.

శాననసభా ప్రశ్నోత్తరములు

ఏలూరు శాసనసభాసభ్యులు

ఎం. సీతయ్యగారు:- కృష్ణా జిల్లాలో ఎలూరు శాసన సభకు నొక లాకు, బందరు శాసనసభకు నొక లాకు యేర్పరచెదరా? ఎప్పు డేర్పరచెదరు?

ఉ:- నిర్ణయించుచున్నారు. ఈసంవత్సరమునందే పని ప్రారంభమగును.

రయిత్యాగి కౌలుదారులు

కె. ఎ. సాల్వానాగారు:- రయిత్యాగి భూస్వాముల క్రిందనుండు కౌలు భూమిలకు గూర్చి ప్రభుత్వమునా రెప్పుడు ఆర్డరువేసిరి. దానినిగూర్చి యేమి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి.

ఉ:- 1914 సం॥ పూర్తిగా విచారించినపిదప, రయిత్యాగి భూములలో కౌలుదారుల తరపున ప్రభుత్వమువారు వాడించుటవరకు పని తెలిసికొనిరి. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రవాణ్యములు గావున బయలుపెట్టెను.

మదరాసు సూపరింటెండింగు ఇంజనీరు

ఎ. రంగనాథమడల్వారగారు:- మదరాసులోని సూపరింటెండింగు ఇంజనీరుగారి క్రింద యెన్ని డివిజను లున్నవి?

ఉ:- బరారి, కర్నూలు, మదవల్లి చెంగల్పట్టు, ఉత్తర దక్షిణ భాగములు.

ప్ర:- దత్తమండలములు మదరాసు ఇంజనీరు క్రింద నుండుటచే పని భంగమునవుటలేదా? మదరాసునుండి ముఖ్య స్థానమున బరారికి వీల మార్చుచున్నారా?

ఉ:- పని కిట్టింది కలుగుట నిజమే. కాని బరారి ముఖ్యస్థానముగా జేయవలసినదని యెవ్వరును కోరలేదు.

కర్నూలులో మనీదువద్ద దేవాలయము

కె. అబ్దుల్ హైసాఫీబుగారు:-కర్నూలు కృష్ణస్వామి చెట్టి కట్టించిన సుత్రముచేరవము మహమ్మదీయ మసీదు లుండుట చే అచ్చట భజనలుగాని ఉత్సవములుగాని చేయరాదని జిల్లామే జస్టిసులు 1907 సం॥ తరచుగా నిషేధించుచుండిరి. అట్టియెడ 1928 సం॥ పోలీసునాథే సహాయముజేసి సదరు సుత్రములో దేవారాధనపెట్టు జరిపించిరి?

ఉ:-కర్నూలు జిల్లాజడ్జిగారు 1912 సం॥ సుత్రములోని దేవాలయాధికారులు చిత్రము పెచ్చినట్లు దేవారాధన చేసికొని పిట్టలలో ఉత్సవములు జరుపవచ్చుననియు మహమ్మదీయ తెట్టి అధ్యంతరము చెప్పరాదనియు ఉత్తరువు జేయించిరి.

రసూలుకొండ రంపపుమిల్లు

నవ్వుమువచ్చుట:-తాత్కాలికముగ మూసిరి జి. రామేశ్వరరావుగారు

ప్ర:-రసూలుకొండ రంపపుమిల్లను 1928-29 సం॥ యా 86,000 నవ్వును వచ్చినదా?

ఉ:-అవును. 1925 ఫిబ్రవరిలో ప్రకటించిన లెక్కల బట్టి అట్లేగలదు. కాని పెట్టుబడిపై పడ్డలొట్టుకొని యితరపక్ష బాటులు చేసినచో యా 6059-5-8 నిఫలనవ్వును వచ్చినట్లు లేలను.

ప్ర:- అప్పటినుండి పని యెక్కువ జరుగుటగాని, కలప విక్రయముగుటగాని, ధరతగ్గుటగాని, పనిజేయువారిని తగ్గించుట గాని జరిగినా?

ఉ:-ఏమియు లేదు. చదరపుఅడుగు తయారజేయు ఖర్చు 1-8-0 నుండి 1-2-10 వరకు తగ్గెను.

ప్ర:-మిల్లు నిప్పుడు మూయవలెనని తలంచుచున్నారా? లేకున్న సభవారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనెదరా?

ఉ:- ప్రభుత్వమునా రావివయ మాలోచించుచున్నాడు. నిలువజర కెక్కువగా నుండుటచే ప్రస్తుతము మిల్లు తాత్కాలిక మగ మూయబడినది.

ప్ర: సి. వి. నరసింహారాజుగారు:-మిల్లులో ఇప్పుడు నవ్వును వచ్చుచున్నదా, లాభము వచ్చుచున్నదా? ఉ:-1925 మార్చిలో అరతెయ్యే సంవత్సరమునందు యా1894-12-4లాభము వచ్చినది.

మిల్లుకు దూలము లమ్ముట

కె.కె.పరమేశ్వరగారు:- రసూలుకొండ మిల్లనుకు గుడ్డి లము దూలములను ఏధరకమ్ముచున్నారు. ప్రజలకెట్లమ్ముచున్నారో ధరలు పెంచుదగ్గులుండుటకు కారణమేమి. మిల్లను కంత తక్కువధరల కలఅమ్మునలెను? మిల్లను కిమ్మధర చెట్టుకొట్టించి రవాణాజేయు ఖర్చులకైన సరిపావునా?

ఉ:-మిల్లుకు దూలముల పైజేయవచ్చుదు ప్రభుత్వ మువారు ఘనఅడుగునకు 4 అబాలు పుచ్చుకొనుచున్నారు. ఇతరులకు అ 2-2 విక్రయించురు. మిల్లనుకు ఇప్పుడు దూలములు మంచివి యిట్టివగుటచే యాధర వ్యత్యాసముగలదు. మిల్లనుకు పనికి రానికలప యితరులకు వేలముజేయుదురు. మిల్లు ప్రారంభించిన పుడు చెట్టుకొట్టించి దూలముల రవాణాజేయుటకు ఖర్చు ఘన అడుగునకు 4 అ మాత్రమే అనునభివించి లేటు నిర్ణయించిరి. ఇప్పుడు ఖర్చు 10 పై. యెక్కువయినది. అయినను లేటు మార్చలేదు.

ప్ర:-మిల్లనుకు ఏ అడవులనుండి కలప తెప్పించి యిదు చున్నారా?

ఉ:-రంధ, గొగొడ, పక్కానియ, పిప్పలపాళ, క్రియంబ, చంద్రగిరి, గల్లెరి, గుండ్రయబాడి, రొగాడ, వైల్లిల్లి బ్రాహ్మణసాయి రిజర్వులనుండి.

అడవి పంచాయతీలు

విశ్వనాథ దాసుగారు:-గంజాము జిల్లాలో రయితుల అడవులను రివెన్యూశాఖక్రింద చేర్చుచున్నారా? అడవి పంచాయతీలుగలవా? ఉ:-అచ్చట 'రయితుల అడవుల' అనదగ్గివి లేనేలేవు. పంచాయతీలుగూడలేవు.

స్థానికసంఘముల లెక్కలు

స్థానికసంఘముల లెక్కల తడికిదారు ఏయే మునిసిపాలిటీలయందు సర్చార్జీ ఆదేశముల దెలిపెను? ఉ:-తెజవాడలో యా 50 విల్లుపురం, తిరుపతి, నైదాపేటలో యా 4,170 లకు.

స్థానికసంఘములలో శ్రీనభ్యలు

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు:-ఏయే స్థానికసంఘము లందు శ్రీనిలు సభ్యులుగనియమింపబడిరి? ఉ:-మునిసిపాలిటీలు, 18:-అనంతపురం, వెల్లూరు, నైదాపేట, రాజమండ్రి, గుంటూరు, మధుర, కొడేకనాలు, కన్ననూరు, నెల్లూరు, ఖొంజూరు, విశాఖపట్నం, విజయనగరం, తిన్నవెల్లి.

జిల్లాలోర్లు:-4. చిత్తూరు, కడప, వలూరు, తిరుచనాపల్లి.

తాలూకాలోర్లుగూర్చి తెలియదు.

ప్ర:-ప్రభుత్వమువారు జిల్లాలోర్లు అధ్యక్షులకేమయిన కిఫాయతు జేయించిరి? ఉ:-లేదు. శ్రీరేవలైన తన వారున్నచో ప్రభుత్వమువారు స్థానికసంఘములకు సిఫార్సు జేయుదురు. అని మంత్రిగారు బదులుజెప్పిరి.

తమిళనిఘంటువు

రా. బి. జి. వి. రామలింగరెడ్డిగారి ప్రశ్నలకు తదువుగా నిట్లు తెలిపెను: తమిళనిఘంటువు తయారుచేయుటకు యాదిగుల 15 సభ్యులను ఒకసంఘముగా విశ్వవిద్యాలయము వారు నియమించిరి.

మొదట ప్రభుత్వమువారు ఒకలక్షరూపాయల గ్రాంటు నిచ్చిరి. 1920 సం॥ ఖర్చయిపోయినది. విశ్వవిద్యాలయమువారు ఇంకను ఖర్చు జేయుచున్నారు. 1925 మార్చివరకి యా 171,666-11-2 ఖర్చయినది. ఇప్పటికి ప్రథమ సంపుటము ప్రకటించబడినది. పూర్తియగుటకు 6 ఏండ్లు పట్టుననియు, యా 2.61 లక్షలు కర్చుననియు అంచనాజేయబడెను.

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్నమాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

పోతానామాత్యప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగముద్రించియున్నారము 12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లాజాకాగితములు క్యాలికోజెండు గిల్లుపేరు వెల రు 6-0-0 సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోజెండు గిల్లుపేరు రు 8-0-0 2080 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోజెండు గిల్లుపేరు రు 9-0-0 ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

రాజంపేట తాలూకాబోర్డు

రాజంపేట తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొన అధికారమును ఈతని సంబంధపురజులు సభజేసి తీర్మానించి యుండిరి. ప్రభుత్వమువారు రెండు కియ్యకొందురా? యను సత్యముగారి ప్రశ్న కిట్లు బదులు వచ్చెను.

ఉ:—అతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ప్రకటననే చూడవచ్చును. తాలూకాబోర్డు పరిశీలనను బట్టి అధ్యక్షుని నియమించుటయే మంచిదని తలచుచున్నారు.

ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు

గత మూడేండ్లలో ఈరాష్ట్రమునందు 52 ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు స్థానికసంఘములవారిచే నిర్మింపబడిన వని కె. రఘుచంద్రబాబుగారి ప్రశ్నకు సత్తరువుగ జెలియవచ్చెను.

కూలీల ఎగుమతి

ఎ. రంగనాథ ముదల్యారుగారు ప్రశ్నింపగా, అస్సామనుకు కూలీలను బంపుటకు పూర్వము బక్లారి అనంతపురములలో వారి నుండు స్థలముల పరిశీలన ఉద్యోగేతరప్రేక్షకుల నెవరిని నియమించలేదని తెలియచున్నది.

శాసనసభ నియోజకవర్గములు

కె. పి. స్వామినాథుడు ప్రశ్నింపగా మదరాసు శాసనసభ నియోజకవర్గపు జాబితాలు 1928 సెప్టెంబరులో తయారు జేసి ప్రకటించుటచే తిరిగి యిప్పుడు సవరించుటవసరముగ తలపెట్టలేదని తెలియచెప్పెను.

పాఠశాలలలో రాట్టము

కె. వి. స్వామినాథుడు—ఈరాష్ట్రమునం దేదేప్రభుత్వవిద్యాలయములందు నూలునడుకుట నేర్పుచున్నారు? ఎంతవరకు అభివృద్ధికి వచ్చినది?

ఉ:—నూలునడుకుటను త్రేమే పాఠశాలయందు నేర్పుటలేదు. కొన్నింటిలో నేతనేర్పుటతోపాటు రాట్టము వడకుటగూడ నేర్పుచున్నారు. ఒక్క నూలునడుకునేర్పుట యొక విద్యగాదు.

కొన్ని సెల్లెమెంటరీ ప్రశ్నిలుజేయగా, నూలునడుకుట వలన విద్యావిషయమున ఉపయోగము లేనందున విద్యాసంస్థలకు దానిలో ప్రసక్తి లేదని మంత్రిగారు జెలిపిరి.

ప్ర:—స్థానికసంఘములు పాఠశాలలో రాట్టములు బెట్టుట కేల ఆటంకపరచెదరు?

ఉ:—అది సమాచారము తెలిసికొనగోరుప్రశ్న గాదు. ఒకసూచన యగును.

పి. ఆంజనేయయ్యగారు:—నూలునడుకునిది నేతకు పీలు లేదు గావున ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నూలునడుకుట యేల నేర్పరాదు? ఉ:—జవాబులేదు.

రఘు గారు:—దీనిలో ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారు విద్యా సంస్థలలో నూలునడుకుట నేర్పుచున్నారని తెలియనా?

ఉ:—మాకు ఉద్యోగగోత్యా తెలియరాలేదు.

వేరొకప్రశ్నజేయగా, స్థానికసంఘములకు అధికారమున్నచో ప్రభుత్వమువారి నడుగుకుండనే ప్రవేశపెట్టవచ్చునని మంత్రిగారు జెలిపిరి. మరియు వృత్తివిద్యాసంస్థలలో నూలునడుకుట ప్రవేశపెట్టవచ్చునని ప్రాథమికవిద్యాసంస్థలలో గావనిరి.

రఘు గారు:—వృత్తివిద్యాలయములలో వైన ప్రభుత్వమువారు నూలునడుకుట ప్రవేశపెట్టికట్టల మొక్కటి పేర్కొనెదరా?

జవాబులేదు.

ప్ర:—ఈఅభిప్రాయము విద్యాశాఖవారిది గాని గాని మంత్రిగారి అభిప్రాయముకాదని భావింపనగునా?

ఉ:—విద్యాశాఖనా రీ విషయమున సలహాత్రేమే చేయగలరని నే నివివరకే జెప్పియుంటిని

సర్ కె. వి. రెడ్డి:—రెండేండ్లక్రిందు ఈసభలో గావించిన తీర్మానముప్రకారము ప్రభుత్వమువారు పాఠశాలలలో వడకునేర్పెదరా?

ఉ:—ఆవిషయములో విచారించెదము.

ప్ర:—ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నెచ్చటవైన నేత నేర్పుచున్నారా? జవాబు లేదు.

పి. ఎ. వెంకటపతిరాజుగారు—నేత చేయించెప్పు విద్యులలో (హ్యాండ్లిక్లు ఉపయోగింప)నది చేరదా?

ఉ:—విద్యానిబంధనలయందు దానికి తావుగలదు వైద్యకరుగారు బానిగూర్చి విచారించగలరు.

నల్లెళ మొదల్యారుగారికి ఉద్యోగము

రా. బి. సి. వి. సరసింహారాజుగారు

ప్ర:—దా|| నల్లెళముదల్యారు (శాసనసభ్యుడు) చెన్ననగరములో విద్యాధ్యక్షుల పరీక్షించు వైద్యఉద్యోగిగ నియమింపబడిరా? ఎంతదీత మిచ్చుచున్నాడు? అట్లయినచో చట్టనిబంధనల ప్రకారము శాసనసభలో స్థానము విడిచిపెట్టిరా?

ఉ:—సమాచారము తెలియదు.

తరువాత సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నల కిట్లు బదులువచ్చెను. విద్యాధ్యక్షుల మెడికలు ఇన్ స్పెక్టరు అను ఉద్యోగము లేదు. ప్రభుత్వమువారు అట్టి ఉద్యోగముగూర్చి తలపెట్టలేదు. ఏజన్సీలుందును. ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించు వైద్యుడెవ్వరైనను సరే ఒకసారి మ్యాగ్నల్ తనిఖీజేయ నియమింపబడుచుండును.

సరసింహారాజుగారు:—అట్టివారిలో నల్లెళముదల్యారు గా లోకరుగారా?

ఎ. రామస్వామి ముదల్యారుగారు లేచి (కోశముతో) “గా|| సభ్యుడు యిట్లు ప్రశ్నించుటకేమి ఆచరణగలదు.” ఒకరి స్వవిషయములగూర్చి అట్లు ప్రశ్నించుట మర్యాదగనవుదా? (చివరవాక్యము స్పష్టముగవినిబడలేదు) (సర్దు, సర్దు, అని కేకలు)

ఎ. రంగనాథముదల్యారుగారు సర్దుపాటు గోరుచులేచి, అధ్యక్షుడు ప్రశ్న కనక్షునిచ్చుటచే ఎవ్వరును ఆక్షేపింపరాదు. అనెను.

ఎ. ఎన్. కృష్ణరావుగారు:—ప్రశ్నజేయగా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవున ప్రకటించుటచే, సభ్యులెవ్వరుగూడ అసభ్యమని నూచింపరాదు.

సి. ఆర్. కెడ్డిగారు:—కేరొక క్రమభంగము నూచించుచు, ప్రభుత్వసభ్యులు తప్ప వేరెవ్వరిని ప్రశ్నింపరాదనిరి.

ఎ. రామస్వామిముదల్యారు:—అవును. అది క్రమభంగముని నేనె న గీ కి రిం గు ను.

సి. నల్లెళముదల్యారు—మెడికలు ఇన్ స్పెక్టరు అను ఉద్యోగమే లేదని మంత్రిగారు బదులు చెప్పిన పిదప యీ ప్రశ్న, అవాజ్మను నాయకుని అహ్వానమును నూచించుటకా లేక అల్లరిజేయుటకా, అనూయజెల్పుటకా? (సర్దు సర్దు, అని కేకలు.)

ఘోషణలలో వరనమందిరము

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు

ప్ర:—తిరుపతి పురపాలకసంఘమువారు ఉచిత వరనమందిరము నిర్మించుటకై తీర్మానించగా కలెక్టరుగారు తీర్మానమును నిరాకరించి కలెక్టరుగారి ఉత్తరవున రద్దుజేయుచు గూడ, ప్రభుత్వమువారు దాని కను ఖర్చు నిరాకరించి యుండిరా?

ఉ:—కలెక్టరుగారు ఖర్చును నిరాకరించలేదు. తీర్మానము అనుబంధపుటకు ఆటంకపరచెను. అట్లాటంకపరచుట గొప్ప ప్రమాదము వచ్చునను భయమున్న పుడుగాని చేయరాదు గాన ప్రభుత్వమువారు కలెక్టరు ఉత్తరవున రద్దుజేసిరి. మరియు తమ అనుజ్ఞ లేనిది ఖర్చు జేయుటకు పీలులే దని మునిసి పాలిటీవారికి జెలిపిరి. ఆయిన ఖర్చుపై ఆమోదించువని వారు కోరినను ఆమోదించలేదు.

ప్ర:—అందుచే ఆఖర్పు రూ 10-6-0 సభ్యులు భరించు కొనవలసిన వనగా వారు నిరాకరించుటచే కేసు జరుగుచున్నదా?

ఉ:—సమాచారము తెలియదు.

ప్ర:—ఇప్పుడైన తిరిగి విచారించి సచరు ఖర్చు నామోదించెదరా?

ఉ:—అమోదించదు.

సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు:—ఏల? ఉ:—ఆప్రశ్నకు స్థానికసంఘములే భాష్యత వహించును.

వెం. కెట్టిగారు—పునఃమందిరము స్థాపించుట న్యాయవిరుద్ధమని ప్రభుత్వమువారు చలించెదరా?

ఉ:—జవాబులేదు.

ప్ర:—విద్యాశాఖవారియైన ఆ ఖర్చును ఖాయపరచురా?

పాత్రోగారు—మేము ఖర్చును ఖాయపరచలేము గాని, అంత్యద్యమును శాన్సు చేయగలము.

వెంకటరమణయ్యగారు—మునిసిపాలిటీవారు యీ ఖర్చును చెట్టికట్లు ప్రభుత్వమువారికి చెప్పుకమున్నదా?

ఉ:—ఖర్చుజేయవచ్చునా లేదా యను ప్రశ్నగాని, చేసిరా లేదా యను ప్రశ్న కిచ్చుట తావులేదు.

గాంధీమహాత్మునకు -తంతిఖర్చు నిరాకరించుట

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:— తిరుపతి మునిసిపాలిటీవారు గాంధీమహాత్మునకు జబ్బుగానున్న పును 1924 సం॥

వారికితంతినిచ్చుటకు రూ 5-0-0, నూలునడుకు పరీక్షజేసి 8-11-0 ఖర్చుచెట్టిరి. ఆ ఖర్చును లెక్కల తనిఖీవారు నిరాకరించెను? అధ్యక్షుడు తిరిగి ఖాయపరచువని ప్రభుత్వమువారిని కోరి యుండెను. వా రేమి ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి?

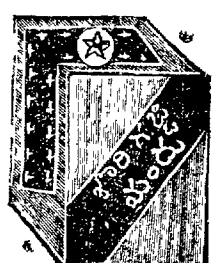
ఉ:—ఈ ఖర్చు అసాధారణమైనదని ముందుగ ప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞ బడయవలసియుండెను. అధ్యక్షుని కోర్కెను నిరాకరించిరి.

స్థానికసంఘములకు సంబంధించిన విషయములలో ఖర్చులు జేయరాదని మంత్రిగారు జెలిపిరి.

రఘు గారు:—మునిసిపాలిటీవారు తంతినియ్య, ఉత్తరము వ్రాసినచో ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించుదురా?

ఉ:—అట్టిది జరిగినప్పుడు విచారించుదురు.

అడుసుపుండ్లమందు

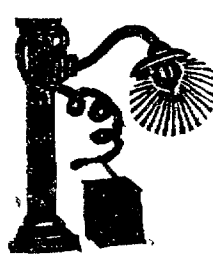
నీళ్లలో తిరుగుట్ట కాల్చివేసుట మృగమున కలుగు అడుసుపుండ్లకు యీ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. యింక యితర వర్మివ్యాధులకును వృషయోగప వచ్చును. యెడ 1 కి 0-8-0 తిపాలుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమరావతి యేజస్సీ, పార్కుటవును, మద్రాసు.

పరిశోధింపవలసిన సమయము

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్పటికి రహరమి 28 సం॥రములైనది. దీని పరిశీలులు చాల మంచి స్థితిలోనున్నవి. వడేండ్లకొకవసా జరుగనట్టి వాదించునందు గడచిన 5 సార్లను గొప్పలాభమే జేరినది. దరచినచునకు మంచి స్థితిలోనికే వచ్చుచున్నది. ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాలిసి గలదా? పూర్తివివరములకు ఈదెరు విలాసమునను వ్రాయుడు. The Branch Secretaries, The Empire of India Life Assurance Co., Ltd. POST BOX No. 237, MADRAS.

జర్తను ఎలక్ట్రిక్ దీపము

జర్తనులో క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. ఇగరములందు స్వగృహము లందుండి భోగము లనభవింపగోరు ప్రతివారు కొనవచ్చును. టేబిలు ఒల్లపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు తగ్గియుండె మీటునోక్కి వెలిగించవచ్చును. ఆర్జనవచ్చును. గదిలోనుంచి సూర్యుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన కాంతినిచ్చును. గాలిలోహడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనేకుల నాకర్షించును. 2294 అసలుకర్షియ రూ 6-0-0. రెంగు పుధర రూ 3-8-0! కెడన్ను అందు కంపెనీ, సాహుకారుపేట, మద్రాసు.

ధర సర సము జర్తనీ ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో సంబంధము	
ఓనల్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
వెట్ లెన్సు	3 0 0
సాదా ఫ్లూయెస్కెంట్	3 0 0
,, వెంట్రల్ విగ్గెలెన్సు	3 8 0
చేతిలాంచరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆటోసిగార్ లైటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లైటు 1 కి	0 12 0
ప్యాకింగు, పాస్టే ప్రత్యేకము	
బట్లీ, పుధరశాల	
తిపాలు పెట్టె నెం. రెం. మద్రాసు	

మదరాసు శాసనసభ

(నిన్నటి తేదీ)

విశ్వవిద్యాలయముపేరు

విశ్వవిద్యాలయమును ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మని భావించుట కేరపెట్టుట కుద్దేశించినట్లు గాన్పించుచున్నది "ఆంధ్ర" అనుటకు బదులు "తెలుగు" విశ్వవిద్యాలయ మని నా మ క ర ణ మొనర్చవలె నని నా యభిప్రాయము. ఆంధ్రులను పదము సంస్కృత పదము. అంతిమగాక ఆంధ్రులను పదము తెలుగువారి కను నర్తించుచున్నది.

సి. రా. శర్మగారు:—నిన్నటి?

సర్ కె. వి. శర్మగారు:—మూడు నెలలముందు పూర్వము "ఆంధ్రపత్రిక" సంవత్సరాది సంచికయందు, వి. వి. శర్మగారు, ఆంధ్రులు తెలుగువారు గారని చాల పరిశోధనలతో గూడిన యొకవ్యాసమును వ్రాసి యుక్తియుక్తముగ నిరూపించిరి. తెలుగువారు నూటికి 90 సంస్కృతపు మాటలుపయోగించెదరు గాన ఆంధ్ర యనుపదము వారి కంత విజాతీయముగ దోచకపోవచ్చును. కాని "తెలుగు" విశ్వవిద్యాలయము పేరే నా కెక్కువ రమ్యముగ నున్నది.

బిల్లునందు 44 వ క్లాజునందు, విశ్వ విద్యాలయము స్థాపించబడిన రి నత్నములనుకూ, పరీక్షలను మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమే చేయుమనునట్లు నిర్ణయింపబడెను. ఇది నా కర్ణములలేదు. క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయమున ప్రవేశించిన విద్యార్థి, బి. ఏ. పరీక్ష నొసటకు నాల్గునెలలములు పట్టుననియు, ఈలోగా వచ్చువారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కరి కులము ప్రకారమే జనువుదురు గాన పరీక్షలుగూడ వారికే నడలు టుచిరనునయు నెంచి ఇట్లు చేసియుండవచ్చును. ఇది అనవసరము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పరిష్కాసంఘమువారే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కరికులమునుబట్టి పరీక్షలు జరుపవచ్చును. ప్రస్తుతమున్న ఇతర కళాశాలల్లోకి భంగము రాదని బిల్లులో చెబువలెలేదు. బందరులోని మిషనుకళాశాలను, బెజవాడలో రుంటూరునకో మార్చు నున్నారు. అప్పుడు వారు తమ కలాశాలయందు వానర్సుకోర్సును గూడ నేర్పరుచుటకు ఈ బిల్లులో ప్రతిబంధములు గలవని లోచించుచున్నది. విజయనగరము కలాశాల ఈ రాష్ట్రములోకెల్ల నెక్కువపరికరసమృద్ధి గలది. అట్టికలాశాలయందు ఆనర్సు నేర్పరుచుటకును, ఇంకను అభివృద్ధుల నొనర్చుటకు అభ్యంతరము లుండరాదు. అట్టికలాశాలలు పూర్తిగా నభివృద్ధి నందుట కనకాశము నొసగవలెను.

డి. బి. కృష్ణను నాయగారు (మలబారు) మళ్లయాశీలతరపున బిల్లు నామోదించుచు, భాషాప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయనిర్మాణమునందు దీనిని మొదటిఅడుగుగ పరిగణించుచుంటి నని మడిచెను. చెన్నరాష్ట్రమున వేర్వేరుభాషలు మాటలాడు చాలప్రాంతములవారు గలరు. ఒక్క చెన్నవిశ్వవిద్యాలయమందరి ఆశయములను సంక్షిప్తమున జలపరుచుటయందు స్వార్థపరత్వము లేక పోలేదు మొదట ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేర్పరుపబడినయెడల ఇక తరువాతి మెట్టు కేరళ దేశమునకు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయము నొసగుటయే యగును. ఆంధ్ర దేశమున విజయనగరము బొప్పిలి పిరాపురము మొకలను గొప్పజిందాదారులు గలరు. వారిదివరకే వేర్వేరు కలాశాలల నిర్వహించుచు తమ విద్యార్థిమనమును శృంగీరించుచుండిరి. వారును ఇతర జిందాదారులును, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు విరివిగ సహాయ మొసగి జయప్రద మొనర్చెడి రనుటకు సందియము లేదు.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు (బల్లారి, దత్త మండలములు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున జేరుట కిష్టపడక సోపుటకు కారణము చెబువు దత్తమండలములకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము గావలెనని మడిచిరి. తెలుగు జిల్లాలలో మద్యగముల నన్నిటిని తమకులే ఆక్రమించుచుండుటను జూచి తమోళ్లనల్లనహారములను తామే నిర్వహించుకొనవలెనను భావముతో ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రవిశ్వమును బయలుదేరెను. దత్తమండలముల వారికిగూడ మండలములవారి ఉత్తరజిల్లాలవారిని జూచి అట్టిభయమే గలిగి తమ అభివృద్ధికి అనుకూలముగ నుండునట్లు తమకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును గోరుచుండిరి. విద్యాంగమంత్రిగారు తెలుగుజిల్లాలకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమున కవసరమును జూపుచు నేకారణముల దెలిపెనో ఆ కారణములన్నియు, దత్తమండలములవారు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయమును గోరుటకు గలవు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున జేరినయెడల మావర్షికలో ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయము రావనియు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయములో నున్నయెడల త్వరలో వచ్చుననియు నెంచి, దత్తమండలముల నీ బిల్లునుండి మినహాయించవలసినదని కోరుచున్నామే గాని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము నెడలగల మోహముచేగాదు. అంతియగాక

బల్లారియం చెక్కునభాగము కన్నదులు. అందుచే నాబిల్లా నీ బిల్లునుండి మినహాయించవలెను.

కె. కోటి శర్మగారు (కడప):—నేను బిల్లును ఆమోదించుచున్నాను. (వినుడు వినుడు) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున తమకు సరియగు ప్రాతినిధ్యము లభింపవనుభయముచే కొందరు దత్తమండలముల మినహాయించవలసినదని గోరికేగాని మరియొక కారణము గాదు. కాని తమకు దత్తమండలములవారు ఆంధ్రులేకదా. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో జేరుటవలన దత్తమండలముల స్థితి మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున నుండుట కంటెను హీనముగాజాలరు. అందుచే దత్తమండల ప్రతినిధు లీ బిల్లున కెందులకాక్షేపాలు చెబువలెనో నాకు దెలియటలేదు. దత్తమండలముల తెలుగునకును ఉత్తరజిల్లాల తెలుగునకును చాలభేదము గలవని నిన్న నొకగౌరవనీయు సభ్యుడు మడిచెను. ఉచ్చారణయందును, దేశ్య పదములందును భేదములు ప్రతి భాషయందును నుండును. వానిని పెద్దభేదములుగ పరిగణించినయెడల ప్రపంచమున నట్టి భేదములులేనిభాష యుండజాలదు. అంతియగాక దత్తమండలములవారు వ్రాయు తెలుగునందును ఉత్తర జిల్లాలవారు వ్రాయు తెలుగునందు గలవిభేదము భేదము లేదు.

విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము నంత్రిగారు ధైర్యముతో నిర్ణయింపవలెను. టెక్కులాశాలు కళాశాల కేంద్రస్థాన మెచ్చుటచున్న—సాధారణ కలాశాల లన్నిప్రాంతములకు అందు బాటులోనుండునగాన ఎక్కువ ఆక్షేపణలు రారాదు. వనకు లున్నచోట నా కళాశాల నేర్పరుపవచ్చును.

పెంజునందుప్రాతినిధ్యమువిషయమునుగురించి ఒకమాట జెప్పవలెను. స్థానికవిషయములు కొంత విరాళములు నొసగవలెనను నిబంధన అన్యాయముగాదు. స్థానిక సంఘములకు ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని యెంచునెడల విరాళములతో సంబంధము లేకుండగనే యొసగడు. విరాళముల పెట్టునెడల దత్తమండలములలోని స్థానిక సంఘములు చాల బీదపగుటచే విరాళముల నొసగ జాలవు. అంతమాత్రమున వాని ప్రాతినిధ్యము ను తొలగింపరాదు. గౌవీమనూన్ సామెలుగారు బిల్లునామోదించుచు మాటలాడిన పిదప సభవారు ఘోషారములకు లేచిరి.

* * * * *

ఉపసంఘమును నియమించుట

శాసనసభవారు ఘోషారానంతరము తిరిగినమా వేశమైన తరువాత, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లును గురించి ఇంకను చర్చజరిగెను. తుదకు, బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసగవలెనని గోరుచు విద్యాంగమంత్రిగారు గావించిన ప్రతిపాదన ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడెను. అటుతరువాత, బిల్లును విచారించుటకొక యుపసంఘమును నియమింపవలెనని ప్రతిపాదించగ నామోదించబడెను.

ఉపసంఘ సభ్యులు:—సి. వి. యస్. నరసింహారాజు, పి. సి. వేంకటపతిరాజు, భానోజీరావు, సర్ కె. వి. శర్మ నాయుడు, సూర్యనారాయణ, బి. వెంకటరత్నం, సి. పెద్దిరాజు, సామ్యాయేలు, సర్వారాయుడు, పి. ఆంజనేయులు, డి. బి. పి. సి. ఎతిరాజులనాయుడు, రామచంద్రశర్మ, వి. యస్. కృష్ణారావు, సి. ఆర్. శర్మ, బి. మనస్వామినాయుడు, ఎ. రంగనాథ ముదగియారు, సర్భశర్మ, ఎ. రామస్వామినాయుడు, డాక్టరు పి. సుబ్రహ్మణ్యం, అర్జున స్వామిశంకర్, సాగరం, సర్ వేంకట రత్నం నాయుడు, కె. జి. గ్రీపు, పి. శివరావు డి. బి. కేశవశర్మ, అల్లూర్ వాహబు, అల్లూర్ హైగాడ్లు.

ఈ పేర్లలో సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు రాజభక్తి ప్రమాణమునై కొని సభ్యుడుగ చేరినపిదప కమిటీ సభ్యుడుగ ఎన్నుకొనబడెను.

"లాండ్ టెట్టు" గుర్రపుబండి

ఒక క్రొత్తబొంబాయి "లాండ్ టెట్టు" గుర్రపుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కొద్దిరోజులు క్రిందుటనే పని పూర్తి అయినది. యెప్పుడైనను వచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వగైరాలకు యీదిగవ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

పి. ఆర్. మూర్తి,

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు

ఉపసంఘ నిర్ణయము

(నిన్నటి ఘోషారానంతరము)

నిన్నటి ఘోషారానంతరము మధ్యాహ్నము 2-30 గం|| లకు నన్నపురి శాసనసభ్యులు డి. బి. యస్. డి. స్వామికన్న పిళ్ళైగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై "ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు" ఉపసంఘపు విచారణ కందజేయునట్లు తీర్మానించిరి. ఉపసంఘ నిర్మాణమునుగూడ గావించిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమే చాలును

మల్లేశ్వగారు (దత్తమండలము) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లునకు ప్రతిహేతుముగ మాట్లాడుచు అట్టి సంస్థవలన బల్లారి మున్నగు జిల్లాలవారి కేవిధమున నుపయోగ ముండవనియు, బల్లారిలో సగముకంటె నెక్కువ ప్రజలు కన్నడభాష మాట్లాడుచుననియు, అందుచే సామీప్యముననుండు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము చాలుననియు కాన బల్లారిజిల్లాను తొలగింపవలెననియు పేర్కొరి.

బిల్లు నామోదించిన సభ్యులు ఆంధ్రులేనా?

సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లును సవర్ణించుచు బిల్లు నామోదించుచు మాట్లాడిన ఏ. రంగనాథముదలియారు, పి. శివరావుగారు కేవలము భిన్నమున అభిప్రాయముల గల్గియుండినవి పేర్కొరి. వారిరువురకును అత్యంతగౌరవము గవలెనను వారు నిజము ఆంధ్రులు గారనియు, తెలుగుదేశమందు నివాసమేర్పరుచుకొని అచటనే నిలిచిపోయినవారనియు చెప్ప సాహసించుచున్నాను. బల్లారిజిల్లాయందధికభాగము కన్నడమునే స్వభాషగ గలవారున్నారు. అట్టివారు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమందు జరుపుట కెట్టి యాక్షేపణయు నుండబోదు. ఇక విశ్వవిద్యాలయము వ్యాపింపగల ఫలనిర్దేశమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారే ఈ విషయమందు నిర్ణయింపవలసియుండెడిది. కాని తెలుగు జిల్లాలయందలి ప్రజల యభిప్రాయమును గైకొనవలెనను ఉద్దేశము గన్పరుపబడుచున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకు ప్రధమమున ఆగు వ్యయమునకై ప్రభుత్వమువారు ఎంత ధనమును ఒసంగదలచి యున్నారో తెలుపవలెను. రాష్ట్రాధికారమునుంచి ప్రతినెలనెక్కువ విశ్వవిద్యాలయమునకును వ్యయము చెల్లించబడునట్లు చట్టమునందు గలరు బిల్లునందు ఒసంగదలచిన ధనము ప్రకటింపబడినచో విశ్వవిద్యాలయము ప్రతినెలనెక్కువ మొనభవారి వోటుపై నాధారపడి యుండవలసివచ్చును. కావున ఒక మొత్తముగ విద్యాలయపు ఖర్చులకుగాను ధనమును ప్రత్యేకించి యొసంగుటకు ఒద్దాంగ మంత్రిగారిని కోరుచున్నాను. విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము ముందు గావించుట గుఱ్ఱముయొక్క ముందుభాగమున బండికిట్టుట వంటిదియని టి. ఏ. రామలింగశర్మగారు రి. 1920 సం॥ నకు ముందు విశ్వవిద్యాలయమున కధికమగు ఆతురత, ఉత్సాహముల గన్న రచనిమాట యదార్థమే. ఐనను రాజకీయనాతావరణము మార్పు నొందినది. పరిస్థితులు నూతనకారమును దాగినవి. దేశీయుల యొక్క దృష్టియు, సర్వకర్తలును నిరాకరణోద్యమము, పన్నులనిరాకరణము, ఖద్దరు ఉద్యమములపై వినియోగింపబడెను. కాని ప్రత్యేక రాష్ట్రమునకై ఆందోళనగావించువారి పుడు లేకుండలేదు. ఏ. రంగనాథముదలియారు, శివరావు, టి. యస్. నరసింహారాజుగారు తమ యభిప్రాయములు మార్చుకొననిచో కేంద్రములోనే ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రము కొరకు మే మాందోళనగావించుట గాంచగలరు. కాని ఈవిషయమున నాన్నేహితుల బయల్పరుప వాంఛించును. ప్రత్యేకరాష్ట్ర సమస్యను ఆవియుంచి ప్రస్తుత రాష్ట్రీయవిధాన మెంతవరకు పనిజేయగలదో చూడగోరుచున్నాను. అంత మాత్రముచే ప్రత్యేక రాష్ట్రాందోళన మాటు మఱి అంతరించినదని తెలపబడ జనదు. అందుల కిదియొక సోపానముగ గ్రహింపవలెను. చట్టమండలమువారు కొన్ని అసౌకర్యములు చెప్పిరి. అనంతపూరు కళాశాలను విశ్వవిద్యాలయపు సమాన్వతికి తీసికొనిరాబడుటకు వీలుగలదు. యూనిటరీవిశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు శిఫార్సు గావించియుండిరి.

కేంద్రసల నిర్దేశము

విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల నిర్ణయించుట గూర్చి చాలభేదాభిప్రాయముగలదు. రి స్థానములు కేంద్రములుగ నేర్పరుపబడుననియు, అందు హెడ్ క్వార్టర్లు నెచట నేర్పరుచు విషయమును తాము నిర్ణయింపవలసియు ప్రభుత్వమువారు తెల్పిరి. నెనెటు భవనము అమరావతిగాని గుంటూరునందుగాని

యుండుటకు కోరినచో అందుల కభ్యంతరముండజాలదు. విద్యాంగమంత్రిగారు విశ్వవిద్యాలయమును గరపబడు సాంకేతిక, సారస్వత విద్యాసమన్వయమును గూర్చితియని సల్యుల నుడివరి. కాని ప్రతి రత్నసామిగారు తలచి వట్టుల చేతమందలి పరిశ్రమ లభివృద్ధి జేందనిది పారిశ్రామిక, సాంకేతిక విద్య లెంతవరకు అభివృద్ధిగాగలదో తెలియజేస్తుంది.

ధనాధికుల తోడ్పాటు గావలెను

జె. పి. సల్లానాగారు:—బిల్లునకు తాము ప్రతిపూలు గారని నుడివరి. వినను ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును గోరుటకు ఆంధ్రులు గావించిన త్యాగమేమని ప్రశ్నించిరి? విద్యార్థుల సంఖ్య యన్న నో తీరు చివాపల్లి మంగుళూరులందు కంటే మిన్నగ లేదు. విశ్వవిద్యాలయముపై చాలదనము కెచ్చింపబడగలదు. ప్రాథమికవిద్య నెంతవరకు ఆంధ్రులు అభివృద్ధిపొందించిరి? కావున ముఖ్యముగ ఆంధ్రదేశమందలి జమీందారులును ధనికులైన విరివిగ విరాళములనొసంగి విశ్వవిద్యాలయమునకు తోడ్పడవలెను. బొంబాయి యందలి విశ్వవిద్యాలయ భవనములన్నియు ప్రజలయొక్క ధర్మ సంస్థాపనలే కావున రాష్ట్రవాసుల సాయములేనిచో విశ్వవిద్యాలయ మభివృద్ధిగాంచనేరదని పల్కిరి.

విద్యాంగమంత్రిగారి సమాధానము

సర్ పరమరామ పాత్రోగారు:—బిల్లుపై తమ యభిప్రాయముల వెల్లించి సామాన్య సిద్ధాంతముల నంగీకరించిన గౌరవనీయసభ్యులెల్లరకు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి. చిత్తూరుమండల ప్రతినిధిగారు ఆక్షేపణలకు సమాధానపూర్వకముగ బిల్లుపై గావించిన ఉపన్యాసమునకు కృతజ్ఞుడను. గౌ॥ ప్రతిపక్షనాయకు లిప్పుడే తమ కందరకు బిల్లుయొక్క అవశ్యకతను చెప్పి యున్నారు. కడకు స్థలస్థియ, విషయము పరిష్కరించుట దుష్టము గాజాలదు. బల్లారియందుండు కన్నడదేశీయుల సౌకర్యములను విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు గమనించి అనుకూలముగ తీర్మానింపగలరు. ప్రజలకు గల ఇబ్బందులను తెలుపుకొనవచ్చును. ధనాధికులు విశ్వవిద్యాలయమున కెక్కుడు తోడ్పాటునొసంగవలయునను సలహాతో నేను సంపూర్ణముగ సేకీభవించెదను. బిల్లునందు సూచించబడిన విభిన్నవిషయము లభివృద్ధిజేందుటకు కొంతకాలము పుచ్చుకొనగలదు. ఈలోగ జమీందారులును, శ్రీమంతులును భూరివిరాళముల నొసంగి తోడ్పడ గలరను సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు.

ఇటీవలనే ఒకానొక ధనికుడు ఒక లక్షరూప్యముల నిట్టునని వాగ్దాన మొనరించియున్నారు. (వినుడు, వినుడు) తెలుగుమండలమందలి ప్రజలెల్లరు తమ బాధ్యతను గుర్తెరుంగురని నమ్ముచున్నాను. బిల్లునం దేమైనను స్వల్పలోపములుండిన సెలెక్టుమిటివారిచే చర్చింపబడి సరిజేయబడగలవు. విశ్వవిద్యాలయ స్క్రీమునందు ఆఫీసుయొక్క స్థలనిర్ణయము ప్రాథమికముగ ప్రాముఖ్యమైనదిగాదు. అయ్యది రెండవ విషయము. ఆవిషయములోనే కెట్టి పక్షపాతమును వహింపక విశాలహృదయముతో నున్నాడను. గౌ॥ సభ్యులు ప్రజాభిప్రాయముననుసరించి యుక్తమగు స్థానములను ఏర్పరచనగును. నుంటూరు, రాజమండ్రి, విశాఖపట్టణము, అనంతపురం, అమరావతి, తెనాలి మున్నగు అనేకస్థలములవారు కేంద్ర స్థానముల గోరుచున్నారు. అట్టిపరిస్థితులందు స్థానమును నిర్ణయించుటలో నాకుగల కష్టమును మీరు సాదరభావముతో గమనింతురని నమ్మెను. దీనిని మీరే నిర్ణయింపగోరుచున్నారు. ఆవిషయములో సభవారి యొక్కగాని దేశీయులయొక్కగాని అభిప్రాయమునకు భిన్నముగ వర్తించుటకు నేగోరుటలేదు. కావున బిల్లు సభలో జరుగవలయు కుపపాదన సలుపుచున్నాను అని బల్కిరి. తీర్మానింపబడిన విషయ ఈ క్రింది సభ్యులు గల సెలెక్టుమిటికి బిల్లు విచారణకంఠబడునట్లు బహుసంఖ్యములచే తీర్మానింపబడెను.

మదరాసు స్థానికసంఘ చట్టమునందొక సవరణ

స్థానికసంఘ ఆఫీసులు స్థలనిర్ణయ ధికారము 1920 సం॥ మదరాసు స్థానికసంఘచట్టపు 201 క్షేపణ యొక్క 1 వ సవరణకు నమసరించి చట్టపు రెండవవెన్యూలునందలి 1 న నియమమును ఈ క్రిందిరూపమున స్థానికప్రభుత్వమువారు మార్పుజేయ నుద్దేశించుచున్నారు. రెండవ వెన్యూలు 1 వ రూలులో "ఒక ఆఫీసు" "యంబుడెయబడును" అనుపదములకు బదులు "స్థానికప్రభుత్వముచే నిర్ణయించబడిన స్థలములందు" అను మాటలను చేర్చవలెనను తీర్మానమును స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖాంగమంత్రి పానుగల్లురాజుగారు రుపపాదించిరి.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు:—తీర్మానము నాక్షేపించుచు తాల్చాకాబోర్డు హెడ్ క్వార్టర్సు నిర్ణయించుచున్న తాల్చాకాబోర్డువారికి ఒసంగబడినట్లు చట్టము చెబుచున్నదినియు, సాధారణముగ హెడ్ క్వార్టర్సు రులే తాల్చాకాబోర్డు

మీ బిడ్డలు బలశాలిగాను ఆరోగ్యముగాయుందురు.

మీ బిడ్డలు మిగుల ఆరోగ్యముగాను, సంతోషముగా నుండుటకు కావలసిన ఆహారము గ్లాక్సో నొక్కటియే.

అది మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనది. నూతనమైనది. పురుగులు లేనిది. సాధారణమైన పాలు పసిబిడ్డలకు హాని కలిగించునట్టి ప్రదేశములలో ఇది మిక్కిలి అనుకూలమైనది.

గ్లాక్సో ప్రేమసంబంధమైన వ్యాధులను, తుమ్మలులను రానీయదు

Glaxo

మీ వైద్యుని అనుగడు

"THE VITAMIN MILK FOOD"

"చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునమ్మను."

గ్లాక్సో వాలులను 2 బలములనుండి మిక్కిలి కఠినముగా పెంబడి. బోయగా పరధరాసేయుకాదు. ఆర్థోఫెడ్ యందు అందు కో., ల్యూ టి. (ఇం గ్లాస్ లో ఇంకాబోరేను చేయబడినవి.) తేపాల పే పై వెం. 40 నుద్రాను గె.

సభలు జరుగుచుండవనియు, లిపాలుతెంతి రైల్వేసౌకర్యములందుచోటుల సేర్పాటుజేయబడుననియు పల్కిరి.

సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు:—ప్రభుత్వము వారు హెడ్ క్వార్టర్సు నిర్ణయించవలయునని వెన్యూలునం దభి కారము ఒసంగబడియుండలేదు. ప్రజాభిప్రాయమేములుండు నో దానిననుసరించి హెడ్ క్వార్టర్సు స్థలమునిర్దేశింపబడును. తాల్చాకాబోర్డువారే వీనివెల్లను పరిష్కరింపదగినను. తాల్చాకాబోర్డు తెచటమైన తమయధికారమును దుర్వినియోగము గావించుచున్న ప్రభుత్వమువారు నియమాముల సేర్పరునవచ్చును.

స్థానికసంఘముల కధికారములేదు

ప్రధానమంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు తాల్చాకాబోర్డులకు ఆఫీసులుండవలయును. కాని స్థలనిర్ణయమును గావించుటకు తాల్చాకాబోర్డుల కధికార మేమిదని ప్రశ్నములేదు. ఆవిషయములో చట్టము ఏకవిషయమును నిర్ధారణ గూచించుచుండుటయే తాల్చాకాబోర్డువారి కధికారము లేనట్లు స్పష్టము. టూటికొరిను తాల్చాకాబోర్డు పీఠయమం దీసవస్థ నచ్చినది. కావున ఈ చర్చ అవాస్తవమైనదని పల్కిరి.

విదవ వోటునకు చెట్టగ తీర్మాన మంగీరింపబడెను. పాలుదీసికొనబడిగ 60 మంది అనుకూలరు 20 మంది ప్రతిపూలురు లెక్కింపబడిరి.

ప్రతిపూలురు:—

సి. వి. యస్. నరసింహరాజు, సి. యస్. కృష్ణారావుపంతులు, పి. శివరావు, పట్టాభి, టి. వీ. రామలింగయ్య, టి. ఆదినారాయణ శెట్టి, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, ఉమ్మిపాపేలు, పి. ఆంజనేయలు, విశ్వనాథాచార్య, శశిభూషణగౌడ్, కోటిరెడ్డి, పెద్దిరాజు, జి. కాశీశ్యంరావు, నీతయ్య, నేతుగత్తుం అయ్యర్, చివంబరనాథార్, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వెల్లింగిరిగొండరు, బి. వెంకటగత్తుం, పి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు.

ఆయుర్వేదాచార్య కర్తవ్య

అపూర్వ అత్యున్నత గ్రంథము

కొడికోజులువరకు వెల 3-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

ప్రకటన

శ్రీ నైమిశపురం వేంకటేశ్వర స్వామిలవారి దేవాలయములో ఆధ్యాపకం నగయిరా నాకరీ చేసే కొమాండూరి లక్ష్మణాచార్యులుగారు నాకరి మానివేసి నందునను తగ్గించి సర్దు నాకరికి భోజనపత్రి తేజాచార్యుల గారిని నియమించటమైనవని యెల్లరికి తెలియ చేయుచున్నాను.

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి వారి మార్గసాధ్ బహద్దరు జమీందారు, ధర్మకర్త.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కాలసినదియు, నీవు చూడఁబసినదియు చాలకోజులు వెడికిన కాస్త్రమిదియే.

శరీరమర్త శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెనరెక్కలు బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురష లక్షణములను వారియొక్క అపయరము విలక్షణములు శృంగార హాస్యములును, మొగ ఆడ అను శకు ఉన్నట్టి వివరములును, పూర్వము విహేముఖులు మర్మగుగా వ్రాసికెట్టికపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాను.

పురూ. 1-0-0 వి. పి. వార్షిక 7 అణాలు. ఎం. ఏస్. సరస్వతి అంకు తంపెని, వెం. 9, ఆరుమగండ్లి, మహారాసు.

రుక్మిణి మి యింటియందు

2128 **వంట చేయనిండు**

మానప్రసిద్ధమైన రుక్మిణి మిట్టగును ఉపయోగించి మీరు, మీ స్త్రీలు వంటచేయ కష్టమునంపి విముక్తులు గందు. అన్ని కుక్కరులకంటెను ఇది క్రేష్టికర మయినది గొప్పనాణ్యత శాస్త్రముగ నొగ్గుబడియున్నది.

దళమైన ఇతడిరేవలనో తగుగురేయబడి బాగుగా కళాయి చేయబడినది.

వైజులు ధరలు

ఒకరికి	ఇద్దరికి	4 నరికి	6 నరికి	8 నరికి
రూ 13	రూ 18	రూ 22	27	రూ 33

వినరములు గల పుస్తకము ఇవాళుగా పంపబడును.

Rukmani Cooker & Co.,
19 West Made Church St, Royapuram Masdra

రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసము

(నిన్నటితరువాత)

పల్లికు సర్వీసు యుద్ధగములు

మరియు ముఖ్యమైన మార్పు గమనింపవలయున్నది. కొంతమంది ముఖ్యమైన యొక్క సూచనను గురించి ప్రజల విచారించుట లేదు. దీనికి ఫలితము ముందు ఆచరణం ఎదురే వచ్చును. సుపరియరు సర్వీసులయొక్క యేర్పాటులను తమ చేతులలో గాక ఇండియా మంత్రియొక్క చేతులలో నుంచుకొని మంత్రిలు సాధారణముగా సలహాను సలహాని ఇచ్చియుచున్నారని వారిని ఉద్దేశ్యములలో నియమించి వారి శీతములను నిర్ధారణ చేయుచుండెను. తమ వ్యాధిరములలో నన్ను కాళును తామే మేనేజి కేసుకొనుటకు మంత్రిలకు లక్షమైన యవకాశము కొరవడలేదని పార్లమెంటు సభ్యులు సలెత్తు కుమిటివారు చెప్పిన మాత్రమును అమలులో పెట్టుటకు మనవివృద్ధు ప్రయత్నింపవలెను. ఇండియను ఎడ్యుకేషన్ సర్వీసులోనికిని అగ్రికల్చరల్ సర్వీసులోనికిని వెళ్లినవారి సర్వీసులోనికిని ఇంజనీరింగు సర్వీసు ల్లింగు కోడ్ కాళులోనికిని బొంబాయి బర్మాలులో ఫార్వెస్టు సర్వీసులోనికిని ఇండియామంత్రి రిక్రూటు చేయుట నిశ్చయింపబడినది. ఈముఖ్యమైన కాళులలో మంత్రిలే తమ తమ హస్తములలో క్రొత్తమనుష్యులను చేర్చుకొనునట్లు అధికార విషయమగును. కాని పల్లికు సర్వీసుల సమర్థతయొక్క స్వాతంత్ర్యమును చెడిపోకుండ తగిన కట్టడిములు చేయవలెను. ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసు విషయము మరింత కఠినముగా నున్నది. కాని యిచ్చుటగూడ కొన్ని కొన్ని మరతులకు లోకై రాష్ట్రీయమైన మెడికల్ సర్వీసు సేర్పాటు చేయు విషయ మంగీకరింపబడినది. ఈమార్పులన్నియు కలిగినచో వాటియొక్క ఫలితము ప్రతి సంవత్సరమును అంత కంతకు స్పష్టముగా నగపడును. ఈసర్వీసులయొక్క భావిభవినిగూర్చి చెప్పవచ్చును ఆసర్వీసులోనుండి ఇదివరకు నేపచేసినవారినిగూర్చి ప్రశంసించుకొండ నుండజాలను. వారి సహాయము లేకున్నచో నిదివరకే యెక్కువగానున్న కష్టములు మరింత హెచ్చయ్యెడివి. వైన కెప్పీర కారణములను బట్టి వీనిలో ద్వంద్వ ప్రభుత్వము కాదుగా పని చేయు వని చేసు న న ము చు న్నా ను. ఇప్పుడు తమ కొరంగువక అధికారమునకును బాధ్యతకును యితర విధముల భంగముగలిగెనని మంత్రిలు సజగుట కవకాశము లేదు.

కొన్నిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వము జయమొందినదనిగాని అపజయమొందినదనిగాని చెప్పట కిదియదనుకాదు. స్థానిక ప్రభుత్వములను నివేదికములను క్రోధగా పరిశీలించినట్లయిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వము దానినిఖండించువారు తలంచినంత అపజయ మొందలేదని తేలుచున్నది. సుహృద్భావముతోను సహకారముతోను మరికొన్నిదినములు పనిచేసినట్లయిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వముయొక్క జగూపజయములనుగూర్చి మనము సరియైన యభిప్రాయ మేర్పరచుకొనుటకు కొలదికాలములో చక్కని అవకాశము లిక్కును.

బర్మిన్ హెడ్డు ప్రసంగము

రాజ్యాంగనిర్మాణము విషయమున తనకే యధికారమును అంగీకరించిన బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభుత్వ బ్రిటిషు పార్లమెంటు తరపున తన ప్రసంగములో చెప్పియున్నాడు. ఆసమస్యను చేత వైనయెడల తామే పరిష్కరింపవలసినదని హెచ్చుతల సతహాస్య రించియున్నాడు. హిందూదేశ ప్రజల కనుకూలమైన రాజ్యాంగమును నిర్మింపవలసినదని అతడెడియున్నాడు. అట్టిరాజ్యాంగమును ఇండియా దొరతనమును తానును కమిషను పమాణేశమై చప్పుడు కమిషనును జాగ్రత్తగా పరిశీలించుచు నమృతము చేసియున్నాడు. రాజ్యాంగమును తిరిగి పరిశీలించుచు ఎప్పుడైనను ఈలోగా ఆసమస్యలనుగురించి జాగ్రత్తగా నాలోచించుటకంటె హిందూ దేశ ప్రజలు మరి యొక కొత్త పనిచేయుజాలరు.

స్వపరిపాలనము

తమ యనుభవములనుబట్టి బ్రిటిషుప్రజలు పాశ్చాత్యపద్ధతులమీద హిందూదేశములో సంస్థలనుస్థాపించినట్లయిన హిందూదేశములో రాజకీయవేత్తల యాశయములన్నియు సామ్రాజ్యములో బాధ్యతాయుత స్వపరిపాలనమును స్థాపించవలెనని కేంద్రీకరించబడినవి. పార్లమెంటురిపద్ధతులమీద నాధారపడియున్న రాజ్యాతాయుత స్వపరిపాలనము పాశ్చాత్యసభ్యమే మేము హిందూదేశమును విరుద్ధమైనభావములను ప్రవేశపెట్టుచున్నామని తమచుగా వాదించబడుచున్నది. మాపద్ధతులకే మేము మిన్నుకొనుటలేదు. ఏదిగూడంపబడినను ముందు ఇండియాదొరతనమువారిచేతను పార్లమెంటుకు నివేదింపబడుటకు పూర్వము కమిషనుచేసిన బహుజాగ్రత్తగా పరిశీలించబడును. సామ్రాజ్యములో స్వపరిపాలనాభివృద్ధివిషయమున హిందూదేశమున యే

కాభిప్రాయమున్నదోలేదోకమిషను తెలుసుకొనవలసియున్నది. మేముచెప్పినపద్ధతికే అనుసరింపవలసియుండునా, లేక హిందూదేశాభిప్రాయములకు తగిన మరియొక విభావముకలదా? వేరు పద్ధతులేమైన నూచించినయెడల ఎక్కువగా యోచింపవలసియున్నది. రాజ్యాంగసమస్య లొక్కవిధముగా తేలునవికావు. హిందూదేశములోనున్న జాతిమత భేదములను బుద్ధివికాస విభేదములను ప్రపంచములో నెవ్వోటను గానరాని సాంఘిక చారములను విచారణలోనికి తీసుకొనవలసి యున్నది. బయట రాజ్యములనుండి అపాయము లేకుండ కాపాడుటయు హిందూదేశము లోపల లా ఆర్డరును నెలకొల్పుటయు ప్రభుత్వవారి విధియై యున్నదని మరచిపోరాదు. అల్పసంఖ్యాకులను రక్షించుటగూడ విధియై యున్నది.

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మొసంగిన యాసమస్య పరిష్కారమునని హిందూదేశములో చాలమంది తలంచుచున్నారు. స్థానిక విషయములను స్థానిక ప్రభుత్వములే పరిపాలించవలెనను మాత్ర మంద రంగీకరించునరే. కాని హిందూదేశ చరిత్రలో మనము జూచుచున్నట్లుగా లోపలనే స్థానిక ప్రభుత్వములు శిథిలముగాకుండ చూడవలెనన్న సరియైన అధికారమును చలాయించి తనిఖీ చేయగల కేంద్రప్రభుత్వ మొకటియుండి తీరవలెను. అటువంటి కేంద్రప్రభుత్వమునకును స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్న రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును ఎట్టి సంబంధ ముండవలెనో యితవరకు యోచింపబడలేదు. ఎటువంటి అధికారమునకును లోబడక తొమ్మిదిగాని పదిగాని లేక అంతకంటె యెక్కువగా స్వాతంత్ర్యమైన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లుండగలవని రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన నామోదించు ఎట్టి వారు కూడ చెప్పజాలరు. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యపద్ధతి వేర్పరుచుటకు ముందు అట్టిరాష్ట్రీ ప్రభుత్వములకే యధికార మొసంగవలెనో వానిచేత కేంద్రప్రభుత్వమున కేంతవర కధికారముండవలెనో మున్నుండు యోచితో నిర్ణయింపవలసియున్నది. సంస్కరణ విచారణసంఘములో మైసూరిటినివేదిక మిట్టమైనవారికి కావలసినంత పనియున్నది. ప్రస్తుత రాజ్యాంగములేవైన సవరణచేయబడవలెనని నేనుచున్నాను. ఈలోగా ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిభావములో ఎక్కువ పరిచయము కలిగియున్నట్లయిన నూతన రాజ్యాంగనిర్మాణకర్తలను సాధారణముగా నావరించుచుండు విశాచము తొలగిపోవును.

నేనిది ముగించుటకు పూర్వము ఇండియా దొరతనము వారి కాసనములో రాజ్యాంగాభివృద్ధినిగూర్చి చెప్పబడిన మరతుల విషయమున హిందూదేశమును చాల న్యూతనతపరచినట్లుగా రాజకీయవేత్తలలో చాలమంది తలపకపోరని చెప్పుచున్నాను. హిందూదేశమునకును బ్రిటిషు పార్లమెంటునకును గూడ నూతనమైన సమస్యతో, మన విప్లవము పనికిలిగియున్నాము. తమమును న్యూతనతపరచినట్లుగా తలంచెడివారు ఆసమస్య బ్రిటిషువారికెట్లగపడుచున్నదో గ్రహింపజాలరు. స్వపరిపాలనమనగా చక్కని రాజబాటమీద నున్నదనియు ప్రస్తుత ప్రభుత్వనిర్బంధములు తొలగిపోయినట్లయిన దానిని చేరవచ్చుననియు వారు తలంచుచున్నారు. అట్లుగాక దారితేని నిర్ణయార్యమున సంచరించుచు దూరమున స్పష్టముగా నగపడుచున్న గవ్యస్థానమును గూర్చి పోవుచున్న బాటసారి విధమున నాకగపడుచున్నది. ఇటువంటి గట్టిగేలును నిలిచి వేరొక గట్టిగేలు యెచ్చుట కాననగనా యని వెదకుచుండును. అట్టివా చాలోచనలేక సాగినచో ఎడతెగని చిక్కులు పడవచ్చును. అతని గమనము వేగముగా లేకున్నను నిశ్చయమై కలమునిచ్చునదై యున్నది. ప్రయాణము సాగిన కొద్ది అనుభవమువలన హెచ్చుచున్నటువంటి ప్రదేశములేదో నమృతమైన ప్రదేశములేదో అతడు తెలిసికొనగలుగును.

ముగింపు

సభ్యులారా! నా నియమితకాలము సమాపించుచున్నది గావున కాసనసభ్యుల రస మిహుపస్యసించు అవకాశములు మున్నుండు నాకెన్నియో యుండజాలవు. నేను నేను మీతో పృథ్వియపూర్వముగ మాటలాడి యున్నాను. నేనిదివరకుచేసిన తప్పు లేవైనప్పటికిని నాకు హిందూదేశమునందు గల ప్రేమను గూర్చియు హిందూదేశ కేమములందు నానుగల యభిలాషను గూర్చియు నిష్కల్మషముగ నేను మాట్లాడితిని నమృచున్నాను. ఈకారణములవలన హిందూదేశము యొక్క గవ్యస్థానమున కిదియే సరియైన మార్గమని తలంచి నాతోపాటు మిమ్ములను గూడ దానివెంట తీసికొని పోదలచుచున్నాను. హిందూదేశముయొక్క కేమమును గోరు ప్రతిజాతియు సంఘమును మనతోపాటు సహకారమును జూపి హిందూదేశమును గవ్యస్థానమును చేర్చవలెనని నేను మనఃపూర్వముగా ప్రార్థించుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రసంగము

లాలోజువతిరాయిగారి విమర్శ

లాలోజు యిప్పుడు సిమ్లాలో నున్నారు

“రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రసంగమునందు కరెన్సీ రాయలు కమిషనునుగూర్చిన విషయముతిప్ప క్రొత్తసంగతులు మరేమియును లేవు. ఈ కరెన్సీసంఘమున రే గురు బ్రిటిషువారును నలుగురు భారతీయులును సభ్యులుగాను ఒక బ్రిటిషు దేశీయు డిప్యూటీడుగాను యుండురు. ఇద్దరు కార్యదర్శు లుండురు. వారిలో భారతీయుడు గూడ నొకడుండును. ఆసంఘ సభ్యులను భారతీయులలో స్వరాజ్య, మితవాది పక్షములనా వ్యవస్థలేదు. స్వతంత్రుల పక్షమున సర్. పురుషోత్తమ దాసుగా రొకరున్నారు. ఆసంఘమునందున్న భారతీయులలో పురుషోత్తమదాసుగారొక్కరే విఖ్యాతులు. రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రసంగమున పరుషవాక్యములులేవు. మృదువధుర వాక్యములలో శుభపరిణామ నిశ్చయము వెల్లడింపబడినది. మృతినొందిన బ్రిటనులను భారతీయులను, పనిచాలించుకొనుచున్నట్టియు క్రొత్తగా నియమింపబడినట్టియు అంగ్లోయిండియనులను, వివిధసంఘముల అధికారులను అధ్యక్షులను, రీడింగుప్రభుత్వఅధికముగా ప్రశంసించెను. క్రొత్తగా నేమియును యియ్యబడినలేదు తీసుకొనబడిన లేదు. ఏదియును పరిష్కారము కాలేదని నుడువుచునే అన్నివిషయములను గూడ నతడు పరిష్కరించెను. రాజకీయములనుగూర్చి బర్మిన్ హెడ్డుప్రభుత్వ వాక్యములే వ్యాఖ్యానరూపమున మరల నుడివెను. ద్వంద్వ పరిపాలనమును కొనసాగింపవలెనని నొక్కి చెప్పిన “ద్వంద్వపరిపాలనమునందెన్ని లోపములున్నను వాని నామోదించువారును నిరసించువారును తలంచినదానికంటె చాలబాగుగానే యితవరకును ఆవిధానము పనిచేసెనుకాన దానిని రద్దుచేయ వీలులేదు. రాష్ట్రీయములకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనార్హత యింకను కలుగలేదు. దేశీయులు దొరతనమునకు సహాయము చేయుటవసరము.” అని రాజప్రతినిధి నుడివెను. పండిత హేతీలాలు శ్రేణుగారు వైనికవిచారణసంఘమున సభ్యులుగా నుండ నంగీకరించుదులకు రాజప్రతినిధి సంతోషము వెల్లడించెను.

ఉపన్యాసము చాల చక్కగా నున్నది. పదచుమార్కరము రాజకీయ యొక్తి మామూలు ప్రశంసావాక్యములు మున్నగునవి మాత్రము హెచ్చుగా నున్నవిగాని క్రియ సూన్యమే. క్రియ జరుపకుండ తీవ్రమాటలు చెప్పి తప్పించుకొనుటలో చిరకాలమునుండి మంచి అనుభవమును గడించిన రాజనీతిజ్ఞునకు తగినటులే రాజప్రతినిధి నుడివెను” అని లాలా లజపతిరాయి గారు నిన్న సిమ్లానుండి లాహోరులోని తన పీఠిలు పత్రికకు వ్రాసెను.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి తంలివార్త)

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

22-8-25 శనివారమునుండి, 24-8-25 తేదీ శుక్రవారమువరకు

ఉత్సాహమును గలిగించు నీరియల్

రైడర్స్ ఆఫ్ ది వెల్లింగ్టన్

3 వ భాగము

జాక్ పెట్టిన్, మారిస్ మిల్స్ వారిసాహసకార్యములు చూడతగినవి (ప్రేమ, భయంకరమైన ప్రయాణము, కుట్రలు, గుర్రపులు మొదలగునవి గలిగిన ఒక అద్భుతకథ.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు

సంస్కృతము నేర్చుకొనుడి! చౌకధరలు!! న. న్యాయినాథ శాస్త్రికృతము. తెలుగులిపియందు తెలుగుఅర్థములతో నున్నవి స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలున్ను గురువులేకయే సంస్కృతము నేర్చుకొనవచ్చును. పండితులచే మెచ్చుకొనబడిన పుస్తకములు. బాలకాదంబరీ 0-6-0, నీతికథాసప్తతి (గద్యము) 0-12-0, శబ్దరూపావళి 0-5-0, లింగానుశాసనము 0-4-0. ధాతురూపచంద్రికా 1-4-0. అప్రెసు. N. S. సీలకంఠం c/o N. S. నరసింహం M. A. ట్రయినింగుస్కూలు, అమలాపురం, గోదావరిజిల్లా.

రాజ ప్రతినిధి యువన్యాసము

ప్రతికాభిప్రాయములు

‘ఎయిసీరు’ పత్రిక

అలహాబాదు, ఆగష్టు 21:—భారతదేశపాలనను దృఢీకరించుటకు రాజప్రతినిధి యువన్యాసమును, ఆంగ్లేయ దేశమున దృఢీకరించుటకు ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయమైనది. ఆంగ్లేయ దేశమున రాజనీతిజ్ఞులు కూడ గ్రహించుటగాక, నిర్ణయమునకు తోడ్పాటుగా ప్రతినిధి భారతదేశమునకిచ్చిన సంస్కరణములను ద్రోసివేయుచు రినిని నిర్ణయించుచున్నది. కావున నాంగ్లేయ ప్రభుత్వముపై దూషింపబడు దోషములు పరిగణింప దగినవి కావు.

సిమ్లా, ఆగష్టు 21:—ఇంతవఱకు రాజప్రతినిధి యువన్యాసముపై వార్తాపత్రికా వ్యాఖ్యానములజూడగా సంతోషముకే వెల్లిబుచ్చుచున్నది. కొన్ని భారత పత్రికలు విషయ విమర్శనను దాంట్లో ప్రాంతపత్రికలకువలె గాకపోయినను యువన్యాసవైఖరి కానందమును వెల్లడించినవి.

టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా

బొంబాయి, ఆగష్టు 21:—కరెన్సీ సంఘమును నియమించుటలో చాల బుద్ధిని జూపిరి. భారతీయవర్తక ప్రాతినిధ్యముగూడ దానియందుండెను. సామ్రాజ్యమందలివారి నే నియమించిరినీ నేరము నారోపించవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము భారతదేశమునకు సామ్రాజ్య సంబంధములు తెలియుట ముఖ్యము. కావున నది యెంతయు సమంజసము.

ఈ వెనింగు న్యూస్ పత్రిక

ప్రతిరోజును స్వపరిపాలనను సంపాదించుచు రుణపు చేయు గౌరవ మెక్కువగా రాజప్రతినిధికి దక్కినది. కాని దూరాలోచన పరులకు రాజప్రతినిధి యింకను పరిస్థితులగు మార్గము జూపియుండలేదనినది.

ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము మృదువుగను, చాల యాతురమును జూపుచున్నది. కేంద్రప్రభుత్వము తరపున వ్యవసాయ సంస్థ నేర్పఱచు ప్రయత్నమువలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కాశాఖపై యధికారము తగ్గుటయే గాక, ప్రతిరోజు మేర్పడి, రాష్ట్ర పాలనాధికార సాధ్యమునకు గొంతవత్తును వాటిల్లును.

బొంబాయి క్రానికలు

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము నిర్మంధకునుమే గాక చాలావ్యాప్తమగు గూడ నున్నది. అర్థిక కష్టము తొలగినదనియు, మంత్రులకు విశేషమైన మిషన్లు దిక్కుననియు చెలువులు యసమంజసముగనేగాక యసమయముగ గూడ నున్నది. రాజనీతిజ్ఞుల తేమియునత్యగ్రాహకబుద్ధితేమియుగూడ విశేషముగ ప్రకటింపఁబడును.

ట్రైబ్యూన్ పత్రిక

లాహోరు, ఆగష్టు 21 — రాజప్రతినిధి యువన్యాసము చాల యాభంగకరముగ నున్నది. దేశీయ యువను జార విడచెను. ముఖ్య నది యెవని యుద్వేగ కాలమున రాకపోవచ్చును. రాజప్రతినిధి మాత్రముగ జెప్పిన దేదియు లేదు సరిగదా దేశము విని విసిగియున్న విషయమునే మరల నుపేక్షన. స్వపరిపాలనార్హతను బహిష్కరించుటలో నెట్టి యభిమాన ముంచుకొనఁ దగదని బోధింపఁ బోయెను. కాని తద్విషయమును భారతాభిప్రాయము నిశ్చితముగనే యున్నది. తన గౌరవమునకు సంబంధించిన యీ విషయము దనుమానము భారతదేశమందు లేదు.

మూన్లీ ము బ్లౌట్స్

రాజప్రతినిధి యువన్యాసమునుబట్టికొపాడుయువన్యాసమునకు మించిగాని తగ్గిగాని యొక్క యక్షరమైనలేదు. సంస్కరణములన్నియు ప్రభుత్వ పక్షమున యుండుటయే దీనికి గారణము. దేశబంధుని యకాల మరణమే యీ భేదమును గల్పించెను.

దేశభాషాపత్రికలన్నియు నువన్యాసము నాతీసించెను.

బర్మిన్ హెడ్లు ప్రభువు పలుకుట ప్రతిధ్వనియని భావించినవి.

పీపులు పత్రిక

లాల్ బజార్ పత్రికలన్నియు సంపాదకీయ వ్యాఖ్యానము వ్రాయుచున్నారు. “ఉపన్యాస మిచ్చినదిలేదు. తీసుకొనునదిలేదు ఏదియు నిశ్చయించినది లేదు. నీ యన్నివిషయములందు నిర్ణయములను బ్రకటించెను.”

సివిలు అండు మిలిటరీ గెజట్టు పత్రిక

రాజప్రతినిధి యువన్యాస మిచ్చినపుడెల్ల స్వపరిపాలనమును బ్రకటించునో యని యెదురుమాను భారతీయుల కాశాభంగకరమే యైనను, న్యాయబుద్ధితో విమర్శించినచో నుపన్యాసము చాల యలోచింపబడిన దానివలెను, ప్రశంసనీయముగ నున్నది చెలువక తప్పదు. బర్మిన్ హెడ్లు యువన్యాసమునకు బలకరముగ నున్నది.

రంగూను గెజట్టు పత్రిక

రంగూను, ఆగష్టు 21:—భారత పరిస్థితులందు గల చిక్కులను బాగుగా వివరించెను. అవి విశ్వసనీయములుగ నున్నవి. బర్మిన్ హెడ్లు ప్రభువు వదలిన విషయములనుగూర్చి విభులము చర్చించి కేంకలనన్నిటి నవనయించెను. సంస్కరణములకు ప్రస్తుతము లేని సహకారము రాజప్రతినిధి యువన్యాసము వలన గలుగుచో, సంస్కరణములు చాల బాగుగా పనిచేయును.

రంగూను టైముస్ పత్రిక

భారత రాజకీయములందు దివిసము వివరముగ చెలియని విషయములను, తిప్పు వ్యాఖ్యానము లొనరించిన విషయములను విశేషముగ వివరించి సంజేహానికృతి యొనర్చెను.

రంగూను డెయిలీ న్యూస్

బర్మిన్ హెడ్లు వర్తమానికే విని విషయమేదియు నిరదు తెలుపలేదు. వాటి నే ముఖ నిరదు నొకమారు వినుపించుచుండెను.

‘నక్ష’ పత్రిక

మాత్రమేనదిగాని, వింతయగునదిగాని లేక శిడింప ప్రభువు యువన్యాస మెంతయు నాశాభంగకరముగ నున్నది.

(అ. ప్రె.)

విదేశ ప్రతికాభిప్రాయములు

లండన్, ఆగష్టు 21:—ఒక్క మార్చింగ్ పోస్టు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలు దప్ప తక్కిన లండను పత్రికలన్నియు రీటింగు ప్రభుని యువన్యాసమును హర్షించుచున్నవి. సహకార మెక్కువగనని మార్చింగు పోస్టు పత్రికకు తోచదు. ఇదివరకే లోబడుటచే ఇప్పుడు ఒత్తిడి గొననను లోబడబాలములు నిరర్థకమనుచున్నది.

డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక

ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మరల ఇంకొకసారి ఆలోచించునటుల జేయుటకు ఇంకిలలో అన్నిపక్షములవారును ఏకమై ప్రయత్నించిన ఇంకను ఆశ యున్నది. దీనివలననే తీవ్రమగు చిక్కులు తొలగుటకు సాధన మగును.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక

ఇట్లు వాక్యమనున్నది:—రాజప్రతినిధి అతి దాక్షిణ్య హృదయముతో ఔదార్యముతో ఎట్టి మనవైన కరుణనటుల భారతీయుల సహకారము నేర్పించుచున్నాడు. సంపేద ననుగల భారతీయుల కోర్కెను గుర్తించెదగా! ఈ సమయమును కోల్పోకుండుగాక!

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక

ఇట్లు చెబుచున్నది.—ప్రస్తుతమందున్న సంస్కరణములు ప్రశంసార్హముగ లేకున్నను రోయలుకమిషను నియమించిన మరింత పాడుగును. లేకుండును సంస్కరణములను హర్షుట గూడ అవివేకవనిపించుకొనును. అందుచే కష్టమైనను ఓపిక చెట్టుట మంచిది. ఇదియే మంచినికెపు.

వెస్టుమిడ్లెండ్ గెజెటు

ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—మాంటెగు సంస్కరణములు విజయముగాంచెనటులకు రాజప్రతినిధి యువన్యాసమునకు లోబడువారము గావని రాజప్రతినిధి చరింపక ప్రకటించి అతివాదులను చక్కగ నిరూపింపవలెను.

సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభ

డా॥ జయ ఉద్దీను అహమ్మదుగారి తీర్మానము

దొరతనముయొక్క ప్రతిఘటనము

లక్నోపురం, ఆగష్టు 12—సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభ నేడు సమావేశ మయ్యెను. రాష్ట్రముందలి ఉన్నత విద్య యింబరుగొడియేటు విద్యవిషయమై విచారించుట కొక సంఘమును నియమించవలసినదని డా॥ జయ ఉద్దీను అహమ్మదు గారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. సెకండరీ విద్య 11 సంవత్సరముల గరపబడిన పిదప మరి మూడుసంవత్సరములమాత్రమే బి. ఎ. క్లాసు పరీక్షయందు తీర్చులగుటకు విద్యాలయము నిర్ణయించవలసినదను అహమ్మదుగారి తీర్మానముపై దీర్ఘవిచారణ జరిగెను. విద్యాశాఖమంత్రి, విద్యా శాఖ కార్యదర్శి, విద్యా శాఖ డైరెక్టరుగార్లు తీర్మానమును బ్రతిఘటించిరి. అధికసంఖ్యాక లక్ష తీర్మానము త్రోసివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని సంచారము

కటక్ మునందు మహాత్ముని ప్రచారము

కటక్, ఆగష్టు 19:—పూరి రైలుమార్గ మహాత్ముని నేలకు కటక్ నకు వచ్చెను. మహాత్ముని ముఖ్య చర్యకర్త శ్రీమంత్రి జామల కేతెంచెను. మహాత్ముని గైలువక్త ఘనమగు స్వాగత మియ్యబడెను. యస్. యస్. దాసుగారిం పాటు నాయక నువ్వనముతో దీనుకొనిపోయిరి. మధ్యాహ్నము సుగృహపరిశ్రమను సంవర్ధింపఁచును. అనంతర సమయముల సన్మాన పత్రమును సమర్పించును. అనాధాశ్రమముందు మూడుగంటల కొక సభ జరుపఁబడును. సాయంకాలము పురమండలమున దొక సభ జరుగును. 20 వ తేదీ యువయును నింగసంఘమును గలపి కొని దేశబంధునిధికి విరాళములను బ్రోవునేయను. పిదప మహాత్ముని సంఘముతో సంప్రదించును. ఉదయము గం 9 లకు టిమ్మ చాపెలనందు సభ చేయును. సాయంకాలము స్వహా జ్యా శ్రమమును మూలదీయు ప్రవర్తనమును జూచును. తరువాత ఘోషా శ్రీలసభ నలంకరించి ముఖ్య కలకత్తాకు పయనమగును. (అ. ప్రె.)

(అ. ప్రె.)

వరదహో మనుష్యులు కొట్టుకొని పోవుట

లాహోరు, ఆగష్టు 21:—సట్లెజ్జ నదిలో వరదలు వచ్చి యుండుటచే సులమాంకీవద్ద మనుష్యులు కొట్టుకొనిపోయినట్టివృత్తికి వార్త వచ్చినది. జేన్సు, హర్మిన్సు అనే యిద్దరు సంజన్ము యిద్దరు హతీలతో కని సట్లెజ్జ వాటి ప్రాజెక్టువద్ద కైల్వోవగో ఏర్పడిన గండిని దాటుచు ప్రయత్నించుటలో వరద ప్రవాహముల కొట్టుకొని పోయిరి. హర్మిన్సు యీదనేర్చి యుండుచో ఒక హతీవానితో కలిసి ఒడ్డుకు చేరెను. కాని పాపగు రెండవహతీవాడును జేన్సుగారును కనబడలేదు. వెంటనే పోలీసులనుండి వచ్చిన యుద్వేగులు కొంత పంది సహాయముచే శవముల కొరకు వెదకించిరిగాని ప్రయోజనము లేక పోయెను.

బొంబాయిలోని మెస్సర్సు టర్నరు మారు ధరముకు చెందియున్న లాహోరు ప్రతినిధి డి. టి. సింపునుగారు మగ్రిలో చనిపోయినట్లు ఖాడ యిచ్చటికి వార్త తోసినది. (అ. ప్రె.)

కౌన్ థియేటరులో

22-8-25 శనివారం నుండి, 28-8-25 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, 9 గం-30 ని. శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 8 గ. 15 ని. మాటనీగలదు ఆనందమును గలిగించు అత్యద్భుత

విష్ణు అవతారం లేక శ్రీకృష్ణలీల

8 పెద్ద రీల్సుగలవు మదన్ థియేటర్సువారిచే తయారుచేయబడినది. విష్ణు పురాణము కథ ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

మొదటి తరగతికి చేరిన అమోఘమైన ఔషధములు

నారమరుపు, రింగునరం (తామర) లేటాకాటు, ఎలెక్ కాటు, కుక్కకాటు, మొదలగునవి తప్పక వుండును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0. రక్తమూలము, లోమూలము, పాముకాటు మొదలగువాటికి పైకి లోనికి ఉపయోగించు ఔషధముల సెట్టు 1 కి రూ 5-0-0. తెల్లకడుపు, అజీర్ణము, అతియాశ్రము, ఉబ్బరము, కొరుకు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి రూ 10. నిద్రలేపు, సరముల బలహీనత, క్షయం, అంధవాతము, ఏనుగుకాటు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి ధర రూ 15.

ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన ఔషధములు పంపబడును. ప్యాకింగ్ టెపాలగుర్చులు వేరు. ఒకదాని తెప్పించి చూచిన మీకు తప్పక నమ్మకముగలుగును.

K. S. G. Chari, Santa Cruz, Bombay

సాహిత్యము

ఈ పాటలు నోటినుండి... కాలంలో... గొప్పగా మారి...
మరియు... జనము... 26... పాటలు...
కాలము 6-25 గంటల వరకు వున్నాయి.

నేనుటపా... సీమలపా... బాంబాయిలో నిన్ను రాత్రి...
10-20 గంటలకు పాటలు... బయట... జనము... పా...
పాటలను... 9-30 గంటలకు... బాంబాయిలో...
బాంబాయిలో... 7 గంటల... జనము...

ఎన్నికల సభలు - ఎదురుబాటు... జీవితము... జీవితము...
జీవితము... జీవితము... జీవితము... జీవితము...
జీవితము... జీవితము... జీవితము... జీవితము...
జీవితము... జీవితము... జీవితము... జీవితము...

కృష్ణవంశ యువజన సంఘము... 25-వ తేదీ...
మంజులము... పాటలు... 6 గంటల... పాటలు...
“నూతన హిందూస్థాన్” గూర్చి... పాటలు...
యంగు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...

రాకపోకలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...

తంజావూరులో... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...

సర్... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...

మదరాసులో మహమ్మదను కాలేజీ

మహమ్మదను 1925-26 సం... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...

కాశీలో... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...

కాశీపాలిటను క్లబ్బలో మధ్యవిక్రయము

సర్... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...
పాటలు... పాటలు... పాటలు... పాటలు...

గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము

మహాత్మునితో సంభాషణ

ఈనెల మొదటివారములో ఆనందనికేతన (అశ్రమము) ...
మహాత్ముని దర్శనమునకు కలకత్తాకు వెళ్లి రాగా మా స్వకీయవిలేజిరి...
వారితో ప్రసంగించిన అంశములు:

ప్ర: మహాత్ముని చూచుటకు ఏవిషయములో వెళ్లిరి?
జ: అస్పృశ్యతా ప్రచారమును గూర్చియు ఆశ్రమ...
సంస్థాపననుగూర్చియు మాట్లాడుటకు వెళ్లితిని.

ప్ర: మహాత్ముని ఆరోగ్యము ఎటులుండెను?
జ: బాగుగా ఆరోగ్యముగానే యుండెను. కుడిచేతి...
బాద చెబ్బుకుంటుంటే ఆరోగ్య విశ్రాంతి నొసంగి ఎడమచేతి...
నోనే మామూలుగా కుడిచేతితో వ్రాసినటులునే వ్రాయు...
ండెను.

ప్ర: మహాత్ముడు తీసికొను ఆహార మేమో తెలి...
మునా?
జ: మామూలుగానే పండ్లు పాలను తీసికొనుచుండెను.

ప్ర: మహాత్మునకు విశ్రాంతి ఏమైన వుంటున్నదా?
జ: నిత్యము వచ్చు ఉత్తరములకు ప్రత్యుత్తరములు...
వ్రాయుటకే చాలకాలము వినియోగపడుచుండుట చూచితిని.

ప్ర: మహాత్మునివద్ద ఆనుచరు లెంతమంది వుండెదరు?
జ: శ్రీయుత మహాదేవదేవాయి ప్రయివేలు సెక్రటరీ...
గానున్న ఒకరు హార్టువ్యాధి వైపిష్ట్యమును బీరుగాక మరి...
సుగ్ధులను వుండెదరు

ప్ర: ఆశ్రమమును గురించి మాట్లాడిన విషయములు...
చెప్పుమరా?
జ: ఆశ్రమము ప్రస్తుతము చేయుచున్న పనినిగూర్చి...
విని సంతోషించిరి ఆనంద మైసపుల్లె తాను సలహా నొసంగెద...
ననియు తనకు చేతనైన సహాయమునుచేయుట కెప్పుడును సిద్ధ...
ముగా నుండెననియు ఆనందపూర్వకముగా చెప్పిరి.

ప్ర: ప్రస్తుత రాజకీయవిషయములనుగూర్చి మాట్లాడి...
నారా?
జ: రాజకీయవిషయములనుగూర్చి స్పష్టముగా...
ఎప్పుటికప్పుడు ఆయన అభిప్రాయములను...
ప్రతికలదావారా తెలుపుచున్నందున...
వేరే అడుగుటకు నాకు మనస్సురెంచలేదు.

ప్ర: అస్పృశ్యతావిషయమై వారు మీకు ఏమైన...
సలహానిచ్చిరా?
జ: ఇందు విషయమై ప్రస్తుతమేమియు ప్రచారము...
అవసరము లేదనియు ఎంతసామ్య ఖర్చుచేసినను పంచములయొ...
క్క అభివృద్ధికొరకు ఖర్చుపెట్టవలెననియు వారిని సర్వవిధముల...
ఉన్నతికి తీసికొని వచ్చుటకు ప్రయత్నము చేయుటలో దేశసేవ...
కులు సంఘమహాత్ములను మొదలగువాటికి జంకక నిర్భయ...
ముగా పనిచేయవలసిన దనియు మొదలగు అనేక విషయముల...
ఖండితముగా చెప్పిరి. వండితులచే, దబ్బిచ్చి ప్రచారము చేయిం...
చుట కుద్ధ తిప్పనిరి. వేతనములిచ్చి ప్రత్యేకముగ యావిషయ...
ముకొరకు ప్రచారకలను నియమించుకూడదనియు ఎంత సామ్య...
ఖర్చుచేసినను పంచములకు పాకాలలు, నూతులు, దేవాలయ...
ములు మున్నగువి నిర్మించుటకును కుచికుభృతలను నేర్పుటకును...
వినియోగించవలెనని చెప్పిరి. ఈ విషయమై నేనే వారితో...
మాట్లాడిన అంశము లన్నిటిని మహాత్ముని అనుమతిని పొంది...
ప్రమరించ దలచితిని.

ప్ర: ఆంగ్లదేశ పర్యటనమును గూర్చి ఏమైన తెలిసి...
కొనిరా?
జ: ఎప్పుడు వెళ్ళెడి స్థిరముగా చెప్పజాలననియు యిం...
కను ఏమరాష్ట్రములకు పోవలసిన అగత్యమున్నదనియు అఖిల...
భారత సంఘసభ జరుగునపుడు ఎక్కడకు వచ్చుట ఎక్కువ అవ...
సరమని చెప్పి కే అక్కడకు వెళ్ళవలచిననియు యీసారి పర్య...
టనములో గ్రామములనే ఎక్కువగా చూడవలెనని వున్నదనియు...
సంచారకార్యక్రమము చేయునప్పుడు తప్పక పల్లెటూళ్ళకే...
ఎక్కువగా చేయుటలు ఆంగ్లిరాష్ట్ర సంఘసభలో చూడవల...
సినదనియు చెప్పిరి. పెంజాబులో బీహారులో వుండవలసినయి...
కర్నాటిక్కు వారు మిక్కిలి బలవంతపెట్టుచుండుటచే నవంబరు...
లోనే నను అక్కడకు వెళ్ళక తప్పదనియు నాచిందిరి

ప్ర: పశ్చిమగోదావరిజిల్లాను గూర్చి ఏమైన...
మాట్లాడిరా?
జ: మహాత్మునివద్ద ఆనుచరు లెంతమంది వుండెదరు?
జ: శ్రీయుత మహాదేవదేవాయి ప్రయివేలు సెక్రటరీ...
గానున్న ఒకరు హార్టువ్యాధి వైపిష్ట్యమును బీరుగాక మరి...
సుగ్ధులను వుండెదరు

జ: మాజిల్లాలో పట్టువాసములు అంతగా లేనని...
యు ఎక్కువగా పల్లెటూళ్ళ అనియు ఆవేశముకన్న పనికి...
ఎక్కువగా జరుగుచుండునని చెప్పి చెందులూరు గ్రామము...
యొక్క ఉదాహరణ చెప్పగా విని చాలా సంతోషించిరి.

ప్ర: అస్పృశ్యతానివారణకు మహాత్ముడు చేయుచు...
న్న కార్యక్రమమునుగూర్చి తెలిపిరిరా?
జ: ఈవిషయమై నేనే వారిని ఎక్కువ పట్టుదల...
తో పని చేయవలెననిరా యని అనుగగా యిప్పుడే ఎక్కువగా...
పని చేయుచున్నాననియు ప్రతికలలో విశేషముగా కనబడక...
పోవుటచే లేదని భావించవచ్చునేమోకాని ప్రతికలలో వ్రా...
యుటకు యావిషయమై విడుగు చెందితననియు పంచముల అభి...
వృద్ధికొరకు నీళ్లనలె ధనమును ఖర్చుచేయుచున్నాననియు చెప్పి...
నారు.

సహకారసంఘముల అస్పృశ్యుల రిజిస్ట్రారులు

సహకారసంఘముల ప్రాధేమనరీ అస్పృశ్యురీజిస్ట్రారులను...
రి రుని నియమించుటకై అభ్యర్థన సెంచవలెనని స్టాపు సెల్లను...
బోర్డువారిని కోరియుండిరి. బోర్డు వారు 20 పేర్లను...
నూచింతగా అందు యీ దిగువవారిని ప్రభుత్వమువారు నియ...
మించిరి: ఎ. వి. నారాయణ పిల్లేగారు ఎం. ఎ., క మ లం...
పూడి ముద్దు క్రిష్ణ నాయుడుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్., ఎం. ఎ.
వెంకటరమణ నాయుడుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్., సురదగుంపతి...
అప్పారావుగారు బి. ఎ., మహమ్మదు హయతునాహేబుగారు...
బి. ఎ. బి. ఎల్. కేశవ సర్వోత్తమరావుగారు బి. ఎ., జోసపు...
సి. రాయను బి. ఎ. సభా సీలకయంగారు బి. ఎ. ఈ అభ్యర్థ...
లందరు మెడికలు బోర్డువారి దృష్టిలో ఆరోగ్యముగ నున్నట్లు...
రుజువు గావలెను.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

పట్టభద్రుల విజయములు

అడచూరునుండి మాస్ట్రీయ విలేజిరి యిటుల వ్రాయు...
చున్నారు.

అడచూరునందలి జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమున పట్ట...
భద్రులై, యున్నతవిద్యాభ్యాసము నిమిత్తము ఆమెరికా, ఇంగ్లం...
దు దేశముల కరిగిన విద్యార్థులు తమ అభిమానకాస్త్రములలో...
గొప్పగొప్ప పరిశోధనల గావించుచు, విశ్వవిద్యాలయములవారి...
ప్రశంసకు పాత్రులగుచున్నారని వ్రాయుట కెంతయు సంత...
సించుచున్నాను.

విదేశములలో నున్న విద్యార్థులలో కొందరి కోర్సులు...
మొన్నటి మేసెలలో పూర్తియైనవి. వారి పరీక్షల ఫలితములు...
ప్రకటింపబడినవి. పరీక్షలకు వెల్లినవారందరు జయముగాంచినని...
వినుట కెంతయు సంతసమగుచున్నది.

కార్నలు యూనివర్సిటీ:—బొడ్డా ముద్దుకృష్ణారెడ్డి...
నెల్లూరు) ఎం. ఎస్. సి పరీక్షలో వ్యవసాయ కాస్త్రమున...
కృతార్థులైరి. పరీక్షకు వారు వ్రాసినకావ్యము (ధీనిన్) “20...
గోలు పశువులు - వానివృద్ధి. ఆమెరికా వ్యవసాయ క్షేత్రము...
లలో వానికిగల ప్రాముఖ్యము” విషయము అతిముఖ్యమైనం...
చున విశ్వవిద్యాలయమువారు దీనిని త్వరలో ప్రకటింప బోవు...
చున్నారని తెలియుచున్నది.

పెద్దా యూనివర్సిటీ:—ఆర్. రామ కృష్ణ (బగ్గారి)...
బి. ఎస్. పరీక్షలో ఎలెక్ట్రికలు ఇంజనీరింగు పరీక్షలో కృతా...
ర్థులైరి. వీరు పరీక్షకుగాను విద్యుచ్ఛక్తి నిర్మాణమునుగురించి...
వ్రాసిన కావ్యము విశ్వవిద్యాలయవారిచే అంగీకరింప బడినది.

చికాగో యూనివర్సిటీ:—కొలచల సీతారామ(కృష్ణ)...
ఎ. ఎస్. సి, పరీక్షలో కృతార్థులైరి. వీరు ఫిజికలు ఆటములను...
గురించి వ్రాసిన కావ్యము పరీక్షలో నొక భాగముగ సంగీకరింప...
బడినది.

లండిను యూనివర్సిటీ:—ఎల్. డి. దొరస్వామి (బెం...
గుగూరు) బి. ఎస్. సి. ఆనర్సు పరీక్షలోను, ఎల్. డి. సం...
పత్నులూరు (బెంగుళూరు) అస్సాసియేటు పరీక్షలోను కృతా...
ర్థులైరి.

కృతార్థులైన వీరందరును, ఇంకను కొంతకాలము విదేశ...
ములలోనే యుండి తమ అభిమానవిషయములలో కొంతవరకు...
పరిశోధనలు జరుపుటకు నిశ్చయించినని వినుచున్నాము.

బర్మాగవర్నరు సంచారము

రంగూను, ఆగస్టు 22:—ఆగస్టు 21న తేదీన మొయమో...
నుండి బయలుదేరి రంగూనునకు పెంజాబు 4-వ తేదీని బర్మా...
గవర్నరుగారు వెచ్చెదరు. దారిలో అగ్రాము, పాగన్, మయాం...
గ్లయాలను గవర్నరు సందర్శించును. (అ. కె.)

హైదరాబాదు అశ్వశిల్పశాల

భారతీయ దొంగసామును దాచినందులకై

శిక్షలు విధింపబడెను

అల్లాబాదు, ఆగస్టు 21:— 92 సంవత్సరముల వయస్సు లో నెవెల్లి గారు పెద్ద ఆస్తిని వదిలి పెట్టి హైదరాబాదులో చని పోయినప్పుడు వారికి చెందియున్న గవర్న మెంటు ప్రామిసరీనోట్లు తాలూకు దొంగసామును దాచి పెట్టి భారతీయ మొదలైనవి చేసి నందులకై మిన్ ఆడిలేయిడు నెవెల్లి కి సంవత్సరములు రాం బహదూర్ రానా రు 10500 జరిమానాయను 15 సంవత్సర ములును మరీనలుగురు మరీకొంతకాలమును కఠినశిక్షలు విధింప బడి ఆశిక్షలు తొలగింపవలసినదని చేసికొన్న ఆశీయులలో ఆల హాబాదు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి కనియాలాలగారు నేటి యుదయము తీర్పుచెప్పెను.

దొంగసామును (గవర్న మెంటు ప్రామిసరీనోట్లు) దాచి పెట్టినందులకై మిన్ నెవెల్లి ప్రమాదు స్థేరములకిందరు రాం బహదూర్ రానా రు రెండుసేరములకిందరు శిక్ష ఖాయపరప బడెను. కాని మహమత్ మహమ్మద్, కిఫియత్ హుస్సేన్, సాదత్ హుస్సేనులు విడుదల చేయబడిరి. కాని శిక్షలు మాత్రము ఒకే మారు పరుగవలెనని న్యాయమూర్తి చెప్పెను. అందువలన నెవెల్లి 9 నెలలును రాంబహదూర్ రానా రి 5 సంవత్సరములును అబ్దుల్ హమీదు కి 5-6 నెలలును మాత్రము శిక్ష ననుభవించవలసి వచ్చును. దీర్ఘమైన తీర్పు చెప్పిన న్యాయమూర్తి యిట్లు నెను:— చనిపోయిన సి. జె. నెవెల్లి బహులోభి అతినికొట్టో పనివాండ్రే లేరు. ఆతడెప్పుడును చింపిరి గుడ్డలను కట్టుకొనుచుండెను. ఆతనికి తనయొక్క పిల్లల జోలియే అక్కరలేకుండెను. అందువలన వారికి విద్యగాని సౌఖ్యములుగాని లేకుండెను. ఆతనితో నున్న మిన్ ఆడిలేయిడికి కూడ కేవలము జీవితమునకు కావలసినవి తప్ప యితర సౌఖ్య లెవ్వియు లేకుండెను. చనిపోయిన వాని చేవ్రాలు 80 వేల రూపాయల గవర్న మెంటు ప్రామిసరీనోట్లపై నుండెను. వాని కుమార్తె అడిలేయిడు రు 20,000, రు 5000, రు 5070 నోట్లను భాగ్దత్తచే నెను. ఈక్రమమున రాంబహదూర్ రానా పొట్టానెను. తండ్రిచనిపోయిన తరువాత తన అన్న కుగాని అక్క కుగాని హక్కు లేకుండుటకై మిన్ నెవెల్లి తండ్రివద్దనుండి ప్రామిసరీనోట్లను పెక్కింటిని అపహరించెను.

కుమార్తెయొక్క మనఃస్థితినిగూర్చి న్యాయమూర్తి యిట్లు చెప్పెను:— కలనల్ హిచ్చిననుగారిసాక్ష్యమువలన ఆమె వనస్సు దుర్బలమైనదనియును ఆమె తెలివిలేదనియు తెలియున్నది. కాని ఆమెకుపిచ్చిలేదు. తనవ్యవహారములను చక్కలెట్లు కొనగలదు. ఆమెకేవిధమైన జ్ఞానములేదని ఒకసాక్ష్యమువలన లేలుచున్నది. కాని ప్రామిసరీ నోట్లను భాగ్దత్తీ చేసినప్పుడు మె కేపిచ్చియులేదు. ఆమె ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బహు జాగ్రత్తగా నడిపిది. కొన్నినోట్లను దొంగతనముగా సంపాదించి వాటినిమమ్మకొని వారివలన డబ్బు సంపాదించవలెనని ఆమె ముఖోద్దేశ్యము.

ఎట్టిటలో ఆమెకున్న భాగమునుండి మిన్ నెవెల్లి న్యాయవాదుల సుడిచింజెను, యస్. డి. ఆగర్వాలాగార్తయొక్క ఫీజును చెల్లించవలసినదని యుత్తరు వియబడెను. (అ. ప్రె.)

కృష్ణాతూర్పు డెల్టా ఇరిగేషన్ అడ్వైజరీ బోర్డు

ప్రభుత్వమువారు యిటీవల ఒక్కొక్క డెల్టా కొక్కొక్క ఇరిగేషన్ అడ్వైజరీ బోర్డును ఏర్పాటు చేయుటకు ఉత్తర్వుచేసి యున్నారు. ఆబోర్డుకు మెంబర్లను నామినేటు చేయుటకు జిల్లాకలెక్టర్లను కొంతమంది పెద్దమనుష్యులపేర్లను తెలుపవలసినదని కోరిరి. ఈసంస్థములో కృష్ణాతూర్పు డెల్టా మొత్తముమీద ఇరిగేషన్ ద్రవ్యనేజీ విషయములలో చాలా వెనుకబడియున్న కైకలూరు తాలూకానుండి అనభవము గలిగినట్టియు ఇక్కడి పరిస్థితులను గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి గట్టిగా చెప్పగలిగినట్టియు ఒకరిని త్రవ్వకుండా సదరు బోర్డులో మెంబరుగా నుండుటకై ఏర్పాటు జేయించవలయునని శ్రీజిల్లా కలెక్టరువారిని తాలూకాప్రజలు కోరుచున్నారు. లేనియెడల చాలా అన్యాయము జరుగు నని తెలుపుచున్నారు (ఒకరైతు)

సకండుహండు ఇంగ్లీషుకారు కావలసినవారికి మంచి తరుణము.

Angus Sanderson Car

ఆంగన్ సాండర్సన్ అను చక్కటి ఇంగ్లీషు మోటారు కారు

ఆకాశవిమానములు చేయుటలో ప్రఖ్యాతివడసిన టెలిగ్రాఫ్ కంపెనీవారి చేత, ఈ మోటారుకారు యింజను చేయబడినది.

మూడు సంవత్సరములక్రిందట సుమారు 8000 రూపాయల కిమ్మతు గొంది.

ప్రస్తుతము చక్కగా పని చేయుచున్నది. ప్రతిదినము వాడుకలో నున్నది.

3000 రూపాయలకు గాని, కొంచెము తక్కువకు గాని యివ్వబడును.

కావలసినవారు, ఈ చిరునామాకు వ్రాసి కారును పరీక్షించుకొనవచ్చును.

అడ్వర్టయిసు మెంటు మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రభుత్వమువారి తెలిఫోను ఖర్చు

టి. ఆదినారాయణ చెట్టగారు:—ప్రభుత్వమువారు ఎన్ని తెలిఫోను లుపయోగించుచున్నారు. దానికెంతఖర్చు. ప్రభుత్వమువారికి లేటు తక్కువగానుండునా? తెలిఫోను కంపెనీ వారికి ప్రభుత్వమువారేమైన ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసంగుచున్నారా?

ఉ:—ప్రభుత్వమువారు 400 తెలిఫోనులు నియమించి యున్నారు. వీనికి మొత్తము రూ 55,000 వ్యయము. ప్రభుత్వమువారికి న్యాలవంతలు లేటు తగ్గును. ప్రభుత్వమువారు కంపెనీవారికి ఎక్స్టెన్షన్ సాధారణపు ధరపై 21,000 చదరపు అడుగుల ఫీల్ మొసంగిరి.

గ్రామ పంచాయతీలు

జె.పి. సాలదానాగారు:— గ్రామపంచాయతీల సంఖ్య వివిధజిల్లాలలో నింత హెచ్చుతక్కువగా నుండుటకు కారణము లేమి? ఉ:— ఆయా తాలూకాలలో బోర్డు అధ్యక్షులు, రయితులు, ఆర్థిక జరులూ పుత్ర శ్రద్ధను యీ హెచ్చుదగ్గ తేర్చుదును. అసంతృప్తుల తాలూకాలో అధ్యక్షుడు, బోలారు తాలూకాలో గౌరవ సంస్థాపకులు గ్రద్దగ పనిచేయుటచే నచ్చట పంచాయతీలు యెక్కువగ నేర్పడినవి.

ప్ర:— కలెక్టరులకు మున్నగు స్థానికోద్యోగులకు నూచనలు చేసి, అంతట ఒక్కరికిగా నుండునట్లు జూడ ఆజ్ఞాపించిరా? ఉ:— లేదు. ఆ విషయము రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు చూచుకొనెదరు.

కాలి బాటల సంరక్షణ

గ్రామముల మధ్య కాలి స్థానిక బోర్డుల పరిపాలన క్రింద చేరని, కాలిబాటలు యితరులచే నాక్రమింపబడకుండనుండుటకు బోర్డువారు తగిన శ్రద్ధ సహించుచున్నారా? అని రంగనాథముదల్యారుగారు. ప్రశ్నించెరి:—ఆ విషయమున స్థానిక సంస్థములు తగిన శ్రద్ధసహించుటకు వీలుగాకున్నదని యు, ఇతరత్ర యేర్పాటు జేయుటకు ప్రభుత్వమునా రాలో చించుచున్నారని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

ఆఫీషియలు రిసీవరులు

జి. రామేశ్వరరావుగారు:— ఆఫీషియలు రిసీవరులను నియమించుటనుగూర్చి సివిలుసర్వీసు జిట్టికుకమిసేవారు గావించిన శిశార్సులను ప్రభుత్వమువారికి రింతురా? ఉ:—ఆశిశార్సులనుగూర్చి విచారించుచున్నాను. ఇప్పుడు నిమింపబడినవారు పూర్తిగా కాలము వినియోగించుచున్నారు గారు.

భీమవరం యూనియన్ బోర్డు

పైబోర్డుసభలో నీడిగువతీర్పాన హంగీకరింపవనది దేశభక్త గ్రేసుడున్న వహాత్యాగమూర్తియు దీనజన బాంధవుడున్న అగు దేశబంధు చిత్తరంజన రామగారి నిర్భాగమువలన దేశముకుకలిగిన అపారనష్టమునకు భీమవరం యూనియన్ బోర్డువారు చింతించుచు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి.)

వాతావరణ సితి

1925 సం॥ ఆగస్టునెల 22-వ తేది శనివారము

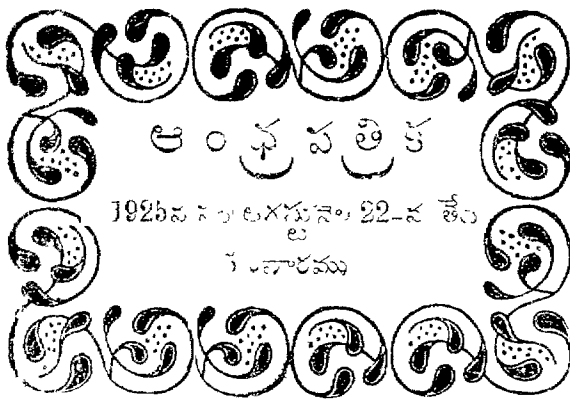
మాఖ్యజిల్లాల	మున్సిపల్ ఆఫీస్ లో అత్యధికముగా	మున్సిపల్ ఆఫీస్ లో అత్యల్పముగా	మొత్తము	కొత్తగా చేయబడిన వర్షము	మరియు మున్సిపల్ ఆఫీసులకు సంబంధించిన వర్షము
గోపాలపురం	87.9	78.3	1.85	18.40	44.96
విశాఖపట్టణము	89.3	79.5	0.01	11.70	87.09
కాకినాడ	85.1	77.1	0.02	28.91	89.09
మచిలీపట్టణము	86.5	75.8	...	18.63	41.59
కర్నూలు	85.8	78.1	0.04	10.75	26.01
బళ్లారి	89.3	74.2	...	1.88	20.51
కడప	87.7	75.2	0.10	15.29	81.28
కల్లూరు	92.2	78.9	...	7.80	87.98
మద్రాసు	93.2	78.3	...	9.44	50.74
కడపూరు	90.8	76.7	...	12.97	52.94
నెలము	89.9	72.4	...	8.59	89.80
కోయంబూరు	88.8	78.2	...	8.54	22.28
తిరుమనాపల్లి	96.8	77.0	...	10.95	88.18
నాగపట్టణము	96.1	78.7	...	4.07	54.98
మధుర	96.0	75.8	...	10.29	88.58
పాంబట్	86.9	78.2	...	0.26	87.00
తిరునక్కేలి	1.64	28.34
తిరువేండియు	81.3	75.1	...	18.98	64.51
కొచ్చిక్	84.2	75.9	0.08	54.88	114.51
కాలికట్టు	85.4	74.6	...	89.21	117.16
మంగళూరు	85.0	75.1	...	110.49	125.68
తెంగుటూరు	79.1	63.8	...	8.26	85.87
మెరకార	68.4	60.0	0.13	84.16	125.46
కొడకనాల్	64.0	50.0	...	13.61	62.18

సర్కారులు:—“మచిలీపట్టణములో 0.93 గోపాలపురంలో 0.83 వర్షించెను. విశాఖపట్టణము, కాకినాడలో చినుకులుబడెను. మేఘములు దట్టముగనుండెను. విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి అంతట 3 నుండి 4 1/2 డిగ్రీల తక్కువ. రాత్రివేడిమి మచిలీపట్టణములో 4, కాకినాడలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—కర్నూలులో చినుకులుబడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. కర్నూలులో పగటివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో మేఘములు పలచగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల దట్టముగనున్నవి. మద్రాసులో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

సర్కారులలో వర్షము హెచ్చవచ్చును.
ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టపు ప్రవేశము నయితము, తలచినంత సులభముగ కొనసాగలేదు. ఆంధ్రోద్యమ మారంభమయినపుడు, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకే విశేష ప్రాతికూల్యము గనుపించెను గాని, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు గాదు. విశ్వవిద్యాలయ మవసరమని, దాదాపుగ నాయకులెల్లరును అంగీకరించిరి. అందుచే విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి వాదప్రతివాదము లంతగ జరుగలేదు. అంతయు గాక, తమిళదేశ ప్రముఖులునయితము విశ్వవిద్యాలయమున కాక్షేపించలేదు. తమిళ విశ్వవిద్యాలయమొకటి, తమదేశమున నుండవలయునని వీరు చాటుచువచ్చిరి. శివస్వామిలియ్యరుగా రీ విషయమును పలుమారు తేటపరచిరి. ఆంధ్రుల యాంత్రోత్సాహ మారంభమయినప్పటికీ, వారి యాహుల దేశమందంతటను బ్రాకెను. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడెను. కేరళవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ ప్రయత్నములు మొదలిడెను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన సూత్రమును కాంగ్రెసుసభవారంగీకరించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రముతోపాటు, మిగిలిన భాషా రాష్ట్రములు కాంగ్రెసునందేర్పడెను. ఇట్టిసందర్భములలో ప్రత్యేకాంధ్ర వ్యక్తిత్వమున కాక్షేపణ యుండదని తలచితిమి. అమృతబజారు పత్రికయు అటులనే దలచెను. కాని, వెనుకటి దురూహులును, దురభిమానములును ఇంకను కొందర మనములనుండి తొలగలేదని, విశ్వవిద్యాలయ చట్టసందర్భమున బయల్పడెను.

చట్టమునందలి ఏర్పాటుల నన్నిటిని ఆమోదించవచ్చును ఆమోదించకబోవచ్చును. విద్యా విధానమునందు మార్పులు గావలయునని కొరవచ్చును. కేంద్రముల గూర్చి భిన్నాభిప్రాయముండవచ్చును. అంతయుగాని అసలు సూత్రమునే నిరాకరించుట ఆలోచనలేని కార్యమనుటకు సందియములేదు. ప్రాతికూల్యము ముఖ్యముగ దత్తమండలములో నివాస మేర్పరచికొనిన తమిళుల నుండి వెలువడెను. పశ్చిమాంధ్రులు వీరి సంకుచితభావములను నిరసించెదరనుటకు సందియములేదు. కోటిరెడ్డిగారు చట్టము నామోదించి, పశ్చిమాంధ్రుల నిజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిరి. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు గంభీరపన్యాసము నొసగి, ఆక్షేపణల నన్నిటిని పారద్రోలిరి. ఉత్తరపర్వారులు, దత్తమండలములను ప్రశ్న నింకను బైకి బెచ్చుట పాడిగానేరదు. ప్రతిపక్షులు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును కోరుటకు గల ముఖ్యకారణమును మరచిరి. గా. సర్ పాత్రోమంత్రిగారు విశ్వవిద్యాలయావశ్యకతను కడు చక్కగ తేటపరచిరి. ఆంధ్రమండలములు, ప్రత్యేక భాషావిజ్ఞాన సాంప్రదాయములతోగూడిన విభాగమునుటకు సందియము

లేదు. ఇంతటి యనుకూల విభాగము, మరియే ప్రదేశమునందను కానరాదు. ముందే ప్రత్యేక రాష్ట్రము చేకూరి యున్నచో, విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి వివాదముండేది గాదు.

ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును గాని, ప్రత్యేక రాష్ట్రమును గాని ఆంధ్రులు గాఢముగ కోరుట లేదని తెలుపుట ప్రమాదము. భారతీయులెల్లరతో బాటు, ఆంధ్రులును దేశమున కత్యంత ముఖ్యమగు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు కడచిన నాల్గయిదు సంవత్సరముల నుండియు కృషి నలుపుచున్నారు. అసహాయోద్యమము నవలంబించి, ప్రధానలక్ష్యమును సాధించుటకు దీక్ష బూని యున్నారు. అందుచే, తమ ప్రత్యేకాశయముల గూర్చి తీవ్రాందోళనము నలుపుటలేదు. అంత మాత్రముచే వారియభీష్ట మంతరించెనని తలంప గూడదు. ఆంధ్రత్వసిద్ధికై ఎక్కుడు పట్టుదల గలదని గ్రహించవలయును. దేశభాషలద్వారా విద్యను గలపుట యవసర మను సూత్రము సంగీకరించుచో, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మత్యవసరమని, యంగీకరింపక తీరదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమున కట్టి కోర్కె ప్రధానమని, పాత్రోగారు తేటపరచిరి. మా యద్దేశ్యము ప్రకారము, కొత్త త్రోవను వెంటనే దొక్కుట లాభకరము. ఇతర విశ్వవిద్యాలయముల కన్నను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మెక్కుడు పయోగకరమని జూపవలయును. సెలెక్టు కమిటీవారి విషయమై దూరమాలోచింపవలయును. దేశభాషలలో వెంటనే విద్యగలపుట అసంభవమగు కార్యముగాదు. పశ్చిమాంధ్రము లిదివరకే కొన్ని గలవు. విద్య దేశభాషలో నేర్పబడునని విశదమగుచో, గ్రంథములు పుష్కలముగ వెలువడగలవు. వ్రాయ కుతూహలముగల సమర్థులనేకులు గలరనుటకు సందియము లేదు.

ఆంధ్రభాషను ప్రేమించువా రెవరును, దూరము దగ్గరను ఆక్షేపణముగాని, ఉత్తర సర్కారులు దత్తమండలములను విభాగమునుగాని, పాటించరు. ఆంధ్రభాషదయమే, ముఖ్యమని గమనింతురు. సెలెక్టు కమిటీవారు కేంద్రముల నేర్పరచుటలో, ఎల్లర కనుకూలమగు పద్ధతిని సూచించెదరని నమ్మెదము. దత్తమండలములకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మవసరమని ఎంచుచో, అందుకు ఏర్పాటుండనేయున్నది. అసంతపురము కేంద్రమును మున్ముందు ప్రత్యేక విద్యాలయముగ నిర్మింపవచ్చును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడకున్నచో, పశ్చిమాంధ్రుల కోర్కెలయినను నెఱవేరజాలవు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమును వీడుటకు వీరు భయపడుట భావ్యము గానేరదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునకు త్రోవ జూపుననుట నిశ్చయము. సరిహద్దుల విషయమై స్వస్థులు తగాదా లుండుట సహజము. అటుల యినను, ఉత్కళప్రముఖులగు విశ్వనాథదాసుగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నామోదించిరి. బల్లారి ప్రతినిధులు మాత్రము అవసరభీతిని జూపిరి. సెలెక్టు కమిటీవారు సరిహద్దు మండలములగూర్చి దూరమాలోచించెదరని నమ్మెదము. బల్లారి ఆధునికాంధ్రవిజ్ఞానాభివృద్ధి కేంద్రే తోడ్పడినది. ఆంధ్ర నాటక పితామహునికి నివాసస్థలమై, చెన్నపురి వ్రాసులకు ఆంధ్రనాటకముల రుచిని జూపినది బల్లారియే. అందుచే బల్లారి మండలమును విశ్వవిద్యాలయ

మునుండి తొలగింపవలయునా లేదా యను విషయమై దూర మాలోచింపవలయును. పశ్చిమాంధ్రము నందలి మిగిలిన భాగములు ప్రాచీనకాలమునందే గాక, నేడును, ఆంధ్రవాఙ్మయ వ్యాప్తికి మిగుల తోడ్పడుచున్నవి. ఆంధ్రభాషలో నుద్గ్రంథములు రచింపబడుచున్నవి. అట్టితరీ పశ్చిమాంధ్రమును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నుండి విడదీయవలయుననుట, ఆ మండలములను అగౌరవపరచుటయే యగును. పాత్రోగారు నేర్పచిన విశ్వవిద్యాలయపు చట్టము, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు చట్టమున కన్నను చాలముందుకు బోవుచున్నది. పరిశోధనపు ఏర్పాటు విషయమున నేమి, పట్టభద్రులకు జీవనాధారము గలిగించుట కేమి, దేశభాషాప్రోత్సాహ విషయమున నేమి, పాత్రోగారి చట్టము అభివృద్ధి నూచకముగ నున్నది. కాని, ఈ కోర్కెలు నెరవేరునా, లేక కాగితములపై మాత్రమే నిలచి యుండునా యని మాత్రము సందేహ మేర్పడుచున్నది. పాత్రోగారి యాహులు డబ్బు పుష్కలముగ నున్నగాని ఫలించవు. అవి ఫలించకున్న, విశ్వవిద్యాలయనిర్మాణము నిరర్థక మగును.

మద్రాసు ప్రభుత్వము ధనమునొసగగలదా? ఆంధ్రదేశపు ధనవంతులు తోడ్పడెదరా? తోడ్పడెదరనుటకు, నిన్నటిదినము పాత్రోగారు చేసిన ప్రకటనమే నిదర్శనము. ఇట్టిదానములు వృద్ధి యగుచో, విశ్వవిద్యాలయపు ఏర్పాటులు నెఱవేరవచ్చును. సెలెక్టు కమిటీయందు, నూతన విశ్వవిద్యాలయముపట్ల ఉత్సాహము లేనివారుగూడ గలరు. వీరందరు జేరి, విశ్వవిద్యాలయనిర్మాణమునకు అడ్డు గలిగించక, ప్రధానాశయములు సఫలమగునటుల ఏర్పాటుజేయుట ముఖ్యము. పాత్రోగారు వెనుక మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించుచున్నపుడు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు స్వస్థిజెప్పిరియో తలంపబడెను. కాని, సర్ ఆర్. వేంకటరత్నం నాయుడుగారు గావించిన మందలింపును మరువక, వీరు తమ ఆంధ్రత్వమును సార్థకముజేసికొనినందులకు వారి నభినందించెదము. ఆంధ్రమును పేరు తీసివైచి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయమని మార్పవలెనని, సర్ కే. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు కోరిరి గాని, ఈసలహా ననుసరింప నక్కరలేదు. ఆంధ్రులు మొదట తెలుగు వారాకా రా యను వివాద మిచ్చుడు అప్రస్తుతము. వెనుకనేమని భావించినను ఆంధ్రులనుపదము తెలుగుభాషమాటలాడెడివారికే సిరమయినది. ఆ సేతుపిమాచల పర్యంతము ఆంధ్రులనినను, ఆంధ్రదేశ మనినను స్పష్టజ్ఞానము గలదు. ఆంధ్రశబ్దము నిన్న నేడు వాడుకలోనికి వచ్చినదిగాదు. ఈ పదమునందు గాంభీర్యసౌప్టవములు గలవనుట నిశ్చయము. అట్టితరీ, ఆంధ్రశబ్దమును మార్పవలసిన యావశ్యకత ఎంతమాత్రము గనుపింపదు. గుంటూరును కేంద్రముగ జేయవలెనని యొకరును, అమరావతియని మరియొకరును, బెజవాడయని ఇంకొకరును సూచించిరి. ఆంధ్రదేశ మధ్యభాగమున నొక కేంద్రమును ఏర్పాటుట యవసరమని సెలెక్టు కమిటీవారు గ్రహించవలయును. బెజవాడ నామము వెనుక జేర్చి ఏలనో యిమారు తీసివైచిరి. బెజవాడను మరల కేంద్రముగ జేర్చుట యవసరము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము గాంచి, తమిళులు భయపడ నవసరము లేదు. తమిళుల గాక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము

మనసరమని, అభివృద్ధిశాఖామంత్రి యగు ది॥ బ॥ శివారావుగారు విన్నవించుచున్నారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముతో తమిళ విశ్వవిద్యాలయమును, పిమ్మట ప్రత్యేక రాష్ట్రములును సిద్ధించుట నిశ్చయము. ఆంధ్రుల ప్రయత్నములకు, తమిళులు తోడ్పడుట యవసరము. ఇందు వైరుధ్యము నకు తావు లేదు. ముందు రాష్ట్రనిర్మాణము జరిగిన బాగుండెడిది. ఆంధ్రులకు వలయు సంస్థలన్నియు వానియంతట యవియే సిద్ధించెడివి. కాని అటుల జరుగుటకు వీలులేదయ్యెను. అయినను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము, ముఖ్యముగ ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణమునకు మార్గము జూపునని నమ్మదము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనము నిరాటంకముగ కొనసాగు గాక!

రీడింగు ప్రభువు ప్రసంగము: ప్రజలకిర్తవ్యము

రీడింగు ప్రభువుగారు తమ ప్రసంగమువలన భారతీయుల నిశ్చయమును మరల్చదలచినయెడల, ఆశాభంగము గలుగకమానదు. వీరు తలచినదానికి వ్యతిరేకఫలము గలిగెను. బర్మేశాహ్లాదప్రభువు జెప్పినపాతమునే వీరు వప్పగింత బెట్టిరి. యెనువీరు మున్నగు ఆంగ్లో హైందవ ప్రతికలుదప్ప మిగిలిన ప్రతికలన్నియు, వీరి ప్రసంగమును నిరసించినవి. ఇంగ్లండులో నే పక్షమువారును సత్వరాభివృద్ధి నామోదించరని, రీడింగు ప్రభువుగారు చెలిపిన విషయము, యెనువీరు ప్రతికకు మితిలేని సంతసము గలిగించెను. ఇంగ్లండులో పెన్సిమిన్స్టరు గెజట్టు ప్రతిక గూడ యిటులనే సంతసించుచున్నది. భారతీయులు సయితము, రీడింగు ప్రభువు గారి స్పష్టప్రతిపాదనగాంచి సంతసించెదరు. లేనిపోని యాశల బెట్టుటకన్న నిజసందర్భములను తెలియ జెప్పట మింకా మేటి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, లాలలజపతి మున్నగువారు రీడింగు ప్రభు ప్రసంగము నిరసించుటయందు విఠరితమేమిలేదు. "ఇది సుందరమగు నుపన్యాసము. శుష్కపదములు మామూలు గిర్వోక్తులు, ఏ పని జేయక అందఱను సంతోషపెట్ట నెంచు మంత్రాంగముతో గూడు కొనిన" ప్రసంగమని లాలా లజపతిరాయగారు బలికిరి. బర్మేశాహ్లాద ప్రభువు ప్రసంగము గలిగించిన యసంతృప్తికి, రీడింగు ప్రభువుగారు మరింత తోడగుచున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధాన సమర్థన మేపక్షమువారిని సంతృప్తిపరుచుచున్నది. భావికర్తవ్యమేమని విచారించుట యవసరము. శాసనసభల వ్యవహారముతో సరిపోవదు. ప్రజలు స్వయముగ నొనర్పడిగిన కార్యములు పెక్కులు గలవు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ వారు పాట్నా నగరమునందు 22 వ తేదిన గూడెదరని ప్రకటించబడినది. పాట్నా చాలదూరమనియు, బొంబాయియందు గూడుట మేలని సింధుసభ్యులు గోరుచున్నారు. ఈ సభ చాల ముఖ్యమయినది. బర్మేశాహ్లాద రీడింగు ప్రభువుల ప్రసంగములకు పిమ్మట గూడుచున్నది. ప్రజల కితరులద్వారా మోక్షము గలుగ దని, మరింత బాగుగ స్పష్టమయినది. సత్వర స్వరాజ్య ప్రాప్తికి ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును తోడ్పడ రని విదితమయినది. ప్రజలకు స్వయంసహాయము దప్ప వేరుమార్గముగనుపించలేదు. ఇది ఏరూపము దాల్చవలయును? ఫలాప్రదమగు మార్గ మేమి? ప్రజల కోర్కెలను ఇంగ్లండు సభలవలననుటల జేయుసాధనమేమి?

అన్ని పక్షములవారును కలసి నిర్వహించదగిన కార్యక్రమ మేమి? అననాయక కార్యక్రమ మేమి గంటినది. స్వరాజ్యక్ష విధానము ప్రోత్సహకరముగ లేదు. జాతీయ సఖ్యము కీర్తించినది. స్వలాభాక్ష బలవగుచున్నది. త్యాగదృష్టి తగినది. చరస్వర కలహములు ఛలరేగుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో ఎల్లర దృష్టి నేకాక్ష్యము వంకకు మరల్చి గమ్యస్థానము చేరుటలు? ఈ విషయమును గూర్చి నాయకులు దూరమూల్యోచింపవలయును. విభేదములను వెనుకకు నెట్టవలయును. వాక్యారత గాక కార్యశారత గావలసియున్నది. కాంగ్రెసు సంఘసభ్యు లెల్లరును తప్పక హాజరై, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చు గోరెదము. దేశ మీసమయమున తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగినచో, తీరని నష్టము వాటిల్లక మానదు.

నూలువడుకుట: ప్రభుత్వ పాతకాలు

మిగిలిన రాష్ట్రములు కొన్నింటిలో, నూలు వడుకుటకు పారశాలలలో నేర్పాటుజేసినను, మదరాసు రాజధానిలో మాత్రము విషేధ మింకను తొలగలేదు. శాసనసభల తీర్మానము గూడ ప్రయోజనకారి గాదయ్యెను. నిన్నటిదిన మీ విషయమై సెల్లె మెంటరీ ప్రశ్నలనేకము లడుగబడెను. మంత్రిగారు సరియగు సమాధానము జెప్పలేక బోయిరి. నూలువడుకుటకు ప్రోత్సహము గలిగించిన స్థానిక సంఘములకు నిరోధమెటుల గలుగుచున్నదో జెప్పనక్కరలేదు. విద్యకు సంబంధించినంతవరకు నూలువడుకుట కెట్టి విలువ లేదు గావున, దానిని ప్రవేశపెట్ట లేదని సర్ పాత్రోగారనిరి. కాని వీరికి వాకేషనల్ విద్యపై విశేషాభిమానము గలదు. అట్టి విద్యకు నూలు వడుకుట తోడ్పడదా? నేతకేయట మంచినది గుచో, నూలు దీయుట ముఖ్యము గాదా? నూలు లేనిది నేత ఎటుల సాధ్యమగును? బీహారు ప్రభుత్వమువారు రాటమును పారశాలలలో ప్రవేశపెట్టెదరు సంగతీయయినను మంత్రిగారికి చెలియదు. నూలువడుకుట, ఎల్లరును సులభముగ నేర్వదగినది. ఎల్లరుకు యుపయోగముగ నుండునది. గాంధీమహాత్ముడు బోధించినను కారణముతప్ప దానిని బహిష్కరించుటకు వేరు కారణము గనుపించదు. మద్రాసు శాసనసభాభిప్రాయము రాటపు ప్రోత్సాహమున కనుకూలముగనున్నది. ఇకనయినను, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు, రాటమునట్ల సుముఖత జూపి, దానిని ప్రోత్సాహపరచుచో, వీరు గోరుచున్న వాకేషనల్ విద్యకు మిగుల ప్రోద్బలము గలుగును.

బెంగాలు: ప్రభుత్వ విషయము

నిన్నటిదినము జరిగిన బెంగాలు శాసనసభలో, ప్రభుత్వమువారు ముమ్మారోడిపోయిరని వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ముఖ్యముగ నొక విషయము గమనించదగియున్నది. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు మూలమున నిర్బంధించబడిన బాబూ అనిల్ భరణరాయి, సత్యేంద్రచంద్రమిత్రగార్లు శాసనసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. వారితవరకు సభలోకి రాలేదు. ప్రమాణము గైకొనునిమిత్తము రాగోవు శాసనసభకు దీసికొని రావలయునని, యొక తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నది. ఏ విచారణలేక నిర్బంధించినపుడు, అట్టివారిని నేరస్థులుగ నెంచవీలు

లేదు. ప్రజలు వారి నెన్నికొనినపుడు, వారు శాసనసభలో వ్యవహరించు లో పాల్గొనుట కన్నియక కాశముల నీయవలయును. ప్రజలు వీరిని నేరస్థులుగ నెంచుటలేదని, వారుమావిన విశ్వాసమే ప్రబలవిద్యనము. ప్రభుత్వమువారెదిరించినను, వైతిర్యానము నగింకసంఖ్యాకు లామోదించిరి. ఇట్టి ఐకమత్యమునే సభ్యు లన్నిభిషయములలోగూడ జూపుట ముఖ్యము. స్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు ప్రతిపక్షమువారయినను సమ్మతించరని, బెంగాలు రాష్ట్రము మరియొకమారు తెలియజేసెను. క్లిష్టస్థితిలో బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయుట, ప్రభుత్వమువారిముఖ్యవిధి గాదా?

పటేలేయధ్యక్షుడు

సిమ్లా, ఆగస్టు 22:— కేంద్ర భారత శాసనసభ కిద్దయడవికి వి. జె. పటేలుగా నెన్నుకొనబడిరి. 56 సభ్యులు పటేలుగారికిని ప్రతిపక్షి 56 సభ్యులును వచ్చెను. సభ్యులందఱు హర్షము చెలరేగెను. (అ. ప్రె.)

పటేలు, రంగాచార్యులుగార్లు మాత్రమే నిలిచిరి.

సిమ్లా, ఆగస్టు 21:— గం12-30ల వఱకు భారత శాసనసభ కిద్దయడవికి పటేలు, రంగాచార్యులరుప్రకటన మాత్రము నుండివచ్చెను. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా ఆగస్టు 21:— దివానుబహదరు టి. రంగాచారిగారు వి. జె. పటేలుగార్లయొక్క నామ నిర్ణయార్థ్యులుగా నిర్ణయించబడెను. ఎన్నికలు రేపు జరుగను. (అ. ప్రె.)

కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘము

సిమ్లా, ఆగస్టు 21:— గౌ. భానుబాహు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు గారికి మాండూక ఫలము నెఱవేరినది. రెండులమందు గౌ. భానుబాహు మియాన్ ఫస్టీ హుస్సేనుగా రాపనిని జూచుచుందురని ప్రభుత్వప్రతిపక్షము గావింపబడెను. (అ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రభుత్వ పరాజయము

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:— నేటి వంగరాష్ట్ర శాసనసభ యందు ప్రభుత్వము మాడుసారులోడిపోయెను. అసభి కాంగ్రెసు మాండూకీర్తనములు చర్చకువచ్చిరి. ప్రభుత్వ మన్నిటి నాకేపించెను. అన్నిటను ప్రజాపతినిధులే గెలిచిరి. వంగరాష్ట్ర స్థానికపరిపాలనాచట్టమును, గ్రామస్వపరిపాలనాచట్టమును మార్పుల కొకయవసంఘము నిర్ణయించగోరును ప్రభుత్వతీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. 47 అనుకూలురు, 47 వ్యతిరేకులు, 2 తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. రెండవ తీర్మానము వినోదములపై వేయవచ్చునుండి నాటకకాలము, సినిమాలను దప్పించగోరును యథా. యి. జేమ్సుగారు ప్రతిపాదించిరి. జే. కే. జెలు ఫార్వర్డుగాను బలపఱచిరి. ప్రభుత్వ మాతేపించిన, స్వరాజ్యవాదులు బలపఱచుటచే 66 సభ్యులునుకూలురు, 27 వ్యతిరేకులుగను చచ్చి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. మండవ తీర్మానము వంగరాష్ట్ర నిర్బంధశాసనముక్రింద ప్రభుత్వ నిర్బంధించియుంచబడిన బాబు అనిల్ భరణరాయి, సత్యేంద్రచంద్రమిత్రగార్లును బంఖారా కౌఖి నియోజకులుగా సభలకు తమ ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనిరి. గాన వారి సభ్యత్వంబి వారిదే బ్రమాచును దీగుకొనుటలు చేయవలసి ప్రతిపాదించబడెను. నూరు రెండుగంటలకాలము తీర్మానముగెరిపబడెను. తరుకు 64 అనుకూలురు, 24 వ్యతిరేకులు, 2 తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

పదవ సభ నాగించబడెను. (అ. ప్రె.)

కరాచీయందు నూతన లాకల్ షాసన సంఘ శాసనసభ

హైదరాబాదు (సింధు), ఆగస్టు 20:— కరాచీనగర నూతన లాకల్ షాసన సెలకొల్పుటకు నొక ప్రణాళికను పంపుము జాఖులచేసెను. (అ. ప్రె.)

యువరాజుసంచారము

బూననైర్లు కేగుట

లక్ష్మితాత్రజులు బ్రహ్మరథము బట్టుట

బూననైర్లు, ఆగస్టు 20:—బూననైర్లు ప్రభుత్వమునకు రాజధాని యగు లక్ష్మితాత్రు యువరాజు చేరెను. ప్రజల ఉత్సాహమునకు మేరలేకుండెను. గవర్నరు స్వాగత మొసగెను. మాగ్గమంతయు సైనిక పోలీసు బాలభటులచే నిండి యుండెను. పిల్లలుగూడ బారులు దీర్చి యుండిరి. పిల్లల 'రాజును భగవంతుడు రక్షించుగా' యను పాద్యము ఆంధ్రుల నెక్కువ జనాభి ఒక బాలికదేశిక కెక్కి యువరాజు నాహ్వానించుచు యువనృసింహ యువరాజు ముందుగాను తోడ ప్రభుత్వము నీచ్చెను. ప్రభుత్వ భవనమున లక్ష్మితాత్ర బ్రతిమ ప్రజలు యువరాజుకు విందుజేసిరి. తత్సందర్భమున యువరాజుచిత్తీని ప్రభుత్వము నీచ్చెను.

తరువాత శాసనసభకు వెళ్లెను. పిదప బూననైర్లకు వచ్చి, అచట బ్రతిమంత్ర విరూపిణీని సత్కారమును బహిరి.

మార్చియిల్లు కార్తికచిక్కులు

సానుభూతి జూపుచు సమ్మెగట్టుట

మార్చియిల్లు, ఆగస్టు 20:—పాపనివాండ్రు ట్రాంజే పనివాండ్రు పైనిక మందుకొట్టు పనివాండ్రును బ్యాంకు గుమాస్తాల పట్ల సానుభూతి జూపుచు సమ్మెగట్టిరి కమ్యూనిస్టు యూనియనులవారు తమ సమర్థుల వందరికి పనిజేయుట మానవలెనని ఉద్యమము జేసిరి.

కమ్యూనిస్టుల జోక్యము గలుగజేసికొనుట

ఇష్టములేదు

మార్చియిల్లు ఆగస్టు 20:—వగరమంతయు శవమువెల్లిన ఇల్లులవలెనన్నది. దుకాణములన్నియు మూసియున్నవి. బండ్లు ఏవియు పోవుటలేదు. కమ్యూనిస్టులు సానుభూతితో ప్రవర్తించుచున్నను కమ్యూనిస్టులు జోక్యము గలుగజేసికొనుట సమ్మెవాగులసంఘమునకు ఇష్టము లేదు.

బ్యాంకుపని సాగుటలేదు. పడియున్నది. సమ్మె వ్యాపించుచున్నది. బ్యాంకు పనిజేయక సమ్మెగట్టినవారు ఊరేగుచుండ పోలీసువారు చురకునగ వారిని పారద్రోలిరి.

రిఫుల సంకులము

దుసోలునుండి శత్రువులు తొలగుట

ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—దుసోలునుండి శత్రువులు పూర్తి గ తొలగిరి తెలియుచున్నది. చాలమంది ఎట్టివరతులు లేకనే లోబడెదలమకొన్నారు.

తెగలవారు వెనుకాడుట

ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—ఫ్రెంచివారి దుసోలు విజయము చాల లాభకరముగనున్నది. తెగలందరికిని ఇది కార్మిచ్చువలె తెలిపాయెను. అబ్దుల్ కరీంగారికి చాల అవమానకరముగ నున్నది. మట్టుప్రక్కల తెగలవారు లోబడుటయూ లేదాయని చెనుకముందు ఆలోచించుచున్నారు.

సంధిరాయబారములగతువు తీటిపోయినది. సంధిరాయ బారములు ఒరువులకు నియమించబడిన ఫ్రెంచి సైన్యము అధికారులు మెరాకోనుండి తిరిగిపోయిరి.

ఫ్రెంచిసేనలు ముందుకేగుట

తాబా, ఆగస్టు 18:—ఉదయమండే ఫ్రెంచిసేనలు నిరోధములేకనేబయలుదేరెను. దక్షిణముగ ఒక సైన్యము శిఖ్రుముగ పోవుచున్నది. విరోధముగనున్న తెగలగ్రామములను తొలగివెళ్లుచున్నారు. దుసోలులోనున్న ముఖ్యముగు తెగల వారిద్దరు లోబడిరి.

అబ్దుల్ కరీంగారికి

సాము ఆయుధములు వచ్చుట

ప్యారిస్ ఆగస్టు 18:—ఫ్రెంచి సైన్యమునా రెండున్నట్ట దివేసినను మొన్ననే అబ్దుల్ కరీంగారికి మానుష్యులు, మాండు గండుసాముగ్గి ఎక్కుట నుండి మో వచ్చెను.

రిఫుల తేడుకు భవమునకుగూడ లోపములేదు. తగాయి దా ప్రారంభమైనపుడు అంగర్వాని యొకటి ఆయుధములను గొనితెచ్చెననియు ఈజిప్టు మాహ్మదీయులు భవమును బంపిరినియు భారతమాహ్మదీయులుగూడ సామ్యు బంపిరినియు దెలియుచున్నది. ఇది చాల పెద్ద మొత్తము. విశ్వర్యమేయవచ్చును. ఆగస్టు నెలాఖరునకు ఫ్రెంచిసేన 100 పటాలము అగుననుచున్నారు. 72 పటాలములు రూపంక్తిలోనే యుండును మిగిలిన 28 పటాలములు మాలబలముగ నుంచబడునని ఈ కోడి ప్యారిస్ పత్రిక దెలుపుచున్నది.

జాంసెలిజీ తాతాగారు

భారతదేశ పారిశ్రామిక మేధావి

లండన్, ఆగస్టు 20:—27 వేదీని జాంసెలిజీ తాతాగారి శివలిచారిత్రమును ఆస్పష్టమై విశ్వవిద్యాలయ ముద్రణాలయము వాగు ప్రకటించెదరు ఆస్పష్టమైనాకాలేజీలో పనిజేయుచున్న హారిస్ గారు వ్రాసిరి ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమలను గూర్చి 1919 లో బొంబాయిలో నున్నపుడు ప్రేజరుగారు వ్రాసిన దానినుండి వ్రాసిరి.

సర్ ప్యూసీ రీగుగార్లింగు ఉపాధ్యక్షుడు వ్రాసిరి:—తాతాగారికి రాజకీయములన్న అత్యంత ప్రీతి. కాని సంఘ సంస్కరణకర్తల జేయుపని యొక్క మహిమను పూర్తిగ గ్రహించిరి. తనమట్టుకు భారతీయుల ఆర్థికపునాదిని బలపరుచుటకు పూనుకొనిరి. ఆయన అవారముగ భారతదేశ ఆర్థిక పరిస్థితులను గూర్చి అఖండముగ పనిజేసిరి.

ఇనుము, ఉక్కుపనుల, మైక్రో ఎలక్ట్రిక్ యధివృద్ధికిని తన సామ్యునంతయు ధాన్య సేను. రెండుభూములలో నెలకొల్పిన భారత ప్రకృతి శాస్త్ర ప్రతిష్ఠాపనులను పెంపొంది జేయుటకు విస్తారము డబ్బును పెట్టుబడి పెట్టిరి. కాని ఇదేమియు ఫలస్యఫలము గాంచక పూర్వమే ఆయన చనిపోయిరి. కాని ఆతని కొడుకులు, అనుచరులు ఆదుకొని ఆప్రతిష్ఠాపనులను గాపాడుకొనుచున్నారు. ఆయనదేరును నిలబెట్టుచున్నారు.

తాతాగారు అసాధారణ ప్రజ్ఞాపంతుడు వాఙ్మయమున్న అత్యంత ప్రేమ, పరమప్రీతి. సాధారణుగ భాషలన్న ఆచరణ ఎక్కువ. ఇండియా చక్రములకు రబ్బరు పట్టాలను ప్రారంభించినది ఈతడే.

సిస్టమ్ గ్రాఫును ప్రవేశపెట్టినదితడే. మోటారు బండను ప్రారంభించిన ఆదిపురుషుడీతడే. భారతదేశ బావిభాగ్యవయమున ఎంతయొ విశ్వాసమున్నవాడు. భారత రాజకీయభివృద్ధికి ఎంతయొ ఎదురు జూచువారు. ఆంగ్ల భారతీయులను విభేదములను జూపుట ఇతనికి అసహ్యము. నిజముగ హంచి బ్రటిషుపాలనమున నమ్మకమున్నవాడు. ఇంగ్లండు ప్రతినిధులను గాపాడు అధికార ముండవలెననువాడు.

తాతాగారు ప్రారంభించిన ముఖ్యమగు పనులన్నిటిని, ఆతని కొడుకులు పరివారము యధివృద్ధిజేసినారనుటకు నేటి సరికి ఆసంప్రతులను దెలియజేసిరి. ఆయన యధిప్రాయము లన్నియు సరిగాయున్నవి దేలుచున్నది.

ఇంగ్లీషుఛానలు ఈదుట

అమెరికను బాలిక వ్యర్థప్రయత్నము గాలగుట

క్రీఫగ్రిగునెడ్, ఆగస్టు 18:—ఇంగ్లీషు ఛానలులో ఈదుటకు మొదట ప్రయత్నమును నేటియవసయము 7-10 గంటలకు ప్రారంభించెను.

మొదటనే అతివడిగా ఈదుట ప్రారంభించెను. పొటులోనే గంటకు ఎనిమిదిమైళ్లు ఈడెను. చుందుగనే అంతవడిగా ఈడిన అలిసిపోవుట తేటకీంచునని ఆమెను వారింబిరి. తుదకు సముద్రమున పొటు ఎక్కువగుటచే సముద్రమునకు ఎదురేగలేక పోయెను. ఈ ప్రయత్నమును తుదకు వదలుకొనెను.

చీనా పరిస్థితులు

బ్రెటిషు మత్ప్రచారకుల నెత్తుకబోవుట

లండన్, ఆగస్టు 20:—బ్రెటిషు మత్ప్రచారకుల నెత్తుకబోయిన దియుచున్నది. ఇందులో 50 గురు ప్రైవుటువ్వగు. 6 వేదీని పీసని గొంగ రెత్తుకబోయిరి. పీరంబిని చక్కగ నే గొంగ వావరించుచున్నారట. తేవముగనేయున్నారు. పడినట చీనా మత్ప్రచారకుడు మవిలు గాగు గూడ ఇందులో యుండిరి. డాక్టరు హనగుగారు దొంగల శిబిరములోనున్నారు. పూవోహిసిక్ నదికి 40 మైళ్లదూరములోనున్నారు ఇతడు ఆంగ్లముగనేయున్నారు. దొంగలు బాగగనే ఆవరించుచున్నాడు. నేనల్లమును చుట్టవేసినవి.

ప్రభుత్వ సభ్యుని జంపుట

క్యాంటన్, ఆగస్టు 20:—క్యాంటన్ ప్రభుత్వములో పోలిస్ సభ్యుడుగనున్న లయోవంగహాయి అను నాతని నిన్నటిరాత్రి జంపిరి.

ఒడంబడిక

ఆగస్టు 20:—చీనా విరక్తసంఘమువారును, జపాను నౌకాసంఘమువారును ఒడంబడికను జేసికొనిరి. చీనా నావికులు జపాను ఓడలలో పనిజేసెరు. ఇటీవల ప్రత్తిమిల్లు పరిష్కారమువలెనే ఒడంబడికను జేసికొనిరి. సమ్మెదారుల జీతములు మెచ్చుజేయబడవు. సమ్మెకాలములో జీతములు ముట్టువు. కాని కొన్ని సమపాయములు జూపబడును.

ఆస్ట్రేలియా నావికుల సమ్మె

సిడ్నీ, ఆగస్టు 20:—1000 నావికులు, షెక్స్ ము స్వగువారందరును సమావేశమై వేరములను తగ్గి వందులకు అసమ్మతిని దెలుపుచు సమ్మెగట్టుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. అధినివేతపుటోడల నిబ్బందినిగూడ రేపు నిశ్చయించెను.

ప్యారిస్ దురంతము

కమ్యూనిస్టుల సమ్మెజేయుట
ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—బల్గేరియను కమ్యూనిస్టుల బసలను పోలీసువారు పరిశోధించి 12 గురిని అరెస్టుజేసిరి. బల్గేరియా రాజకీయోగ్యులను కొట్టినవారిలో పీరుగూడ ఉన్నారని బట్టుకొనిరి.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణము

తీర్పు ప్రయత్నములు

ప్ర్యాంకో ఇటలీ ఆతురత

లండన్, ఆగస్టు 20:—సోమవారము కెయిలో వర్మిలు గారు సమావేశమగుటచే బెల్జియం అమెరికను ఋణసమస్య ప్రాముఖ్యతను నిహించెను.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ యొక్క ప్రతిపక్షము; బెల్జియము వారియవలసిన ఋణమును దీర్చుచున్నారనిగాని ప్రతిపక్షము కీయవలసినవారెవరును ఇచ్చుటలేనని చర్చిలుగావనిరి.

ప్రాంసు ఆతురత

ప్యారిస్, ఆగస్టు 20:—బెల్జియం ఋణ పరిష్కారము వలన ప్ర్యాంకో అమెరికను పరిస్థితులును దుబుడుననుచున్నారు. గ్రేటుబ్రిటను ఒప్పుకొన్న వరకులకు సమానముగ నుండుటగాని ఆవగ్గర దగ్గరగనుండుననిగాని ప్రాంసుపై విధించిన వరతులుండునని భయపడుచున్నారు.

ఇటలీలో యధిప్రాయము

రోము, ఆగస్టు 21:—బెల్జియముకు చాల గడువిచ్చినందులకు అందరును సంతృప్తులైరి. ఇటలీ వరతులు బెల్జియంవరతుల కంటె ఎక్కువ లాభముగనుండవలెననుచున్నారు.

ఇటలీ అమెరికా కీయవలసిన ఋణవిషయమై ఆర్థిక మంత్రి వాషింగ్టనులోనున్న ఇటలీమంత్రితో మాట్లాడెను.

బెల్జియం పత్రికల సంతృప్తి

బ్రుసెల్సు, ఆగస్టు 20:—యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో జేసికొన్న ఒడంబడికను పార్లమెంటు ఒప్పుకొన్నచో దేశముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులు కలవరము జెందునని జాతీయ పత్రిక యగు లానేషను బెల్జియన్ పత్రిక వాకొనుచున్నయది.

ఇంతకంటె మంచి ఒడంబడిక యుండవని ప్రభుత్వపక్ష పత్రిక లనుచున్నది.

న్యాయార్థ పత్రికాభిప్రాయములు

న్యాయార్థ, ఆగస్టు 20:—జ్యోతియం వరతులను ఇతరులకు వర్తింపజేసిన ప్రమాదముగల్గునని వార్తాపత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

లండన్ ఆగస్టు 18:—జ్యోతియం అమెరికను ఋషిరాయ భార్యలను (ఫ్రాంసు జాగ్రత్త కనిపెట్టి జూచుచున్నది. చాల భయపడుచున్నది. నిరాశ జేందుచున్నట్లున్నది. అమెరికను ప్రభుత్వవైఖరి పరాసుల కర్థమగుచున్నది.

అమెరికాలో పన్నుల భారమును తగ్గించుటకు అమెరికను ప్రభుత్వమువారు ఇంత పట్టుదలగ తివశీయవలసిన అప్పును దీర్చవలెననుటకు కారణమని రీటెంపునైతిక వాకొనుచున్నది.

ప్రాచీనమహాసభ

ప్రాచీనమహాసభ, ఆగస్టు 20:—ప్రాచీనమహాసభ ప్రాచీనమహాసభ సమావేశమైనది. ఒక్క రషియానుండి తప్ప ప్రాచీనమహాసభ ప్రతినిధులు పూర్వచారపరాయణులు 600 ప్రతినిధులు వచ్చిరి. జాతీయ మందిరమున రాజు ఈసభను ధర్మచేసెను.

జీనీవా అంతర్జాతీయ కార్మిక కాన్ఫరెన్సు

ఎస్. ఎమ్. జోషిగారి స్టేటుమెంటు

జీనీవా, ఆగస్టు 21:—జీనీవా అంతర్జాతీయ కార్మిక కాన్ఫరెన్సునుండి నేడు దిగి బొంబాయికి వచ్చిన భారత కాసన సభ్యుడగు ఎస్. ఎమ్. జోషిగారిని పత్రికా విలేజిరి సందర్శించగా కాన్ఫరెన్సునందు గావింపబడిన తీర్మానములను పునర్విమర్శన గావించుచు యాదిగన ఒకరింపబడిన స్టేటుమెంటు నిచ్చెను:—పరిశ్రమలందు కార్మికులకు వాటిల్లు ఆపదల, వృత్తిచే గలుగు రోగముల విషయమై కార్మికులకు ముజరా సీయ వలసిన ధనమును గురించి ముఖ్యముగ చర్చ జరిగెను. వెనుకబడి యున్న దేశముల కవకాశముల నీయుటకు యిందువిషయమై అంతర్జాతీయ పరిణామము చాల తక్కువగ నిర్ణయింపబడెను. ఈయనచేత అనకాశములను వెనుకబడియున్న దేశము లుపయోగించుకొనక పోవుటచే వారు వెనుకబడియుండుటయేగాక ముందుకు బోవు అభివృద్ధి పథమున బోవుచున్న దేశములకు ఆపదల గలుగ జేయును విదేశ కార్మికులకుగూడ ఆపదలయందు నీయ బడు ధన ము యె డ దేశ భే ద ము జూప బడరాదని మరెయొక ఒడంబడిక కాన్ఫరెన్సునందు అంగీకరింపబడెను. కొన్ని నియమములపై రాత్రులందు రొట్టెలు మొదలగు పదార్థములను దయచేయు కర్మాగారములందు బనిచేయుట నిషేధింపబడెను. గనులపరిశ్రమయందలి పరిస్థితులను గురించి విప్రులముగ సమాచారమును సేకరించవలయునని అంతర్జాతీయకార్మికాలయమును గోరుచు నరీ నాల్గు తీర్మానము లంగీకరింపబడెను. నాల్గుతీర్మానములలో వెంటబజ్జీగారు ప్రతిపాదించిరి. అసియాఖండమునందీ దేశములలోని కార్మికుల పరిస్థితులను విచారించవలయుననియు, అందుకొరకు లిఖితపూర్వకముగనున్న లెక్కలను బరీక్షించవలయుననియు జోషిగారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. ఈతీర్మానమును యిండియా ద్వారతన ప్రతినిధి ప్రతిఘటించుటచే భారతదేశమందలి కార్మిక పరిస్థితులు అంతర్జాతీయసంఘము విచారణాధాటికి ఆగజాలవని కాన్ఫరెన్సునందలి సభ్యులకు అనుమానము గలిగెను. తుదకు తీర్మానము సవరణ చేయబడి అంగీకరింపబడెను. తన్ను గురించి భారతదేశ ప్రతినిధి రిపోర్టులందు దురభిప్రాయముగ వ్రాసెనని జోషిగారికి అనుమానము లుదయించెను. ఈరిపోర్టులు రహస్యమైనవి. అవి ప్రచురింపబడలేదు. ఒడంబడికను అంగీకరించిన ప్రాంతాలేలు ప్రభుత్వములు దానిని అనులునం డెట్లు బెట్టుచున్నారో యను అంశమును గురించి జోషిగారు అడిగిరి. కార్మికులు బనిజేయవలసినకాలమును ఒడంబడికను జపాను అంగీకరింపకపోవుటను, రాత్రులందు స్త్రీలను పనిచేయించుటను గురించి కాన్ఫరెన్సునందు జోషిగారి మూలమున ఆలోచనకు దేబడెను. జపాను ద్వారతన ప్రతినిధి యగు మెయేదాగారు కార్మికులు పనిచేయవలసిన కాల నిర్ణయమును గురించిన ఒడంబడికను జపాను ప్రభుత్వ మంగీకరించుననియు అందులకు మరికొంత వ్యవధి నీయవలయుననియు గోరెను. కాన్ఫరెన్సు గవర్నరుగ సంఘమునందు కాశ్యోతపు సభ్యత్వమును నొవగలిగిన డోలూయా క్కూగా రీపాటికి విరమించుట వాగుగ నుండునని జోషిగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

చైనాలో బ్రిటిషువారి విధానము

బర్మాండు రస్సెలు

చైనాపరిస్థితులు నానాటికి విషమముగ పరిణమించుచున్నవి. బ్రిటిషు విదేశాంగ కార్యాలయమువారి అభిప్రాయములు తెలుపుచు లండను లైముస్పత్రిక జూలై 11 వ తేదిన ఒక పెద్ద సంపాదకీయ వ్యాసమును ప్రకటించెను. అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలో ప్రస్తుతము చైనాసమస్యయే ముఖ్యమైనదనియు, ఇతరదేశములలో కలిసి విదేశీయాల హక్కులను సాపేక్షముగా విషయమై గట్టిగ ప్రయత్నించుట ఆవసరమనియు ఈవ్యాసమునందు నూచింపబడెను.

పసిఫిక్ సహాసముద్రమున బ్రిటిషువారి అధికారము బలము గట్టిపరచుకొనుట అవసరమని చైనాపరిస్థితులు నిరూపించుచున్నట్లుగూడ ఈవ్యాసమునందు వ్రాయబడెను. ఈమాటలవల్ల బ్రిటను మంత్రివర్గమువారు రష్యాతోను చైనాతోను యుద్ధమునకు పూనుకొన సంకల్పించుకొనుచున్నట్లు స్పష్ట మగుచున్నది. ఇది కేవలము వివాదకరమగువిధాన మని నా అభిప్రాయము. చైనాయందలి బ్రిటిషు వ్యాపారమునకు నష్టము కలుగును.

చైనావారిపై చర్య తీసికొనవలయుననిన ఇంగ్లాండు ప్రాప్సు, జపాను, అమెరికావారు కలిసి పనిచేసినగాని లాభ మండదు. బ్రిటిషువారే స్వతంత్రించి చైనాపై కయ్యమునకు పూనుకొనిన అమెరికా ప్రాప్సుదేశములు తటస్థముగ నుండును. చైనాయందు బ్రిటిషువారి కాధికారము ఏర్పడుట తనకు నష్టప్రద మగుటచే జపానువారు చైనావారికి సహాయము చేయవచ్చును. వాషింగ్టను మహాసభ పూర్వమే బ్రిటను జపానుదేశముల సంధిని బలపరచుకొని యుండుట ఉచితముగ నుండెడిది. కాని వాషింగ్టనుమహాసభ జరిగినది మొదలు అమెరికా ఇంగ్లాండు మైత్రిని బలపరచుటకై ప్రయత్నములు అధికముగ జరుగుచున్నవి. అమెరికావారిలో మైత్రి కాశ్యోతముగ నుండవలయుననిన చైనాపట్ల సామ్రాజ్యవాంఛను సంపూర్ణముగ వదలకొనవలయును. సింగపూరునందు నాకాశయము చేర్చరచుకొనుటకై మనము ప్రయత్నించు నంతకాలము జపాను విశ్వాసమును సాందజాలము చైనావిషయములందు జపానువారు రష్యాతో సంప్రతించి పనిచేయుచున్నారే గాని బ్రిటిషు వారితో సంప్రతించుట లేదను విషయమును గుర్తెగురవలయును. ఇతను చైనావారికి అన్నివిధముల తోడ్పడుటకు రషియా ప్రభుత్వము వారు సంసిద్ధులై యున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో చైనావారితో బ్రిటిషువారు యుద్ధమునకు పూనుకొనుట ఎంతమాత్రము లాభకరముగనుండును. అంతేకాక పీకింగు నగరమును బ్రిటిషువారు స్వాధీనపరచుకొని ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీసినను రాష్ట్రముల వారు స్వతంత్రులై యుండుటచే బ్రిటిషువారిని తిరస్కరింపవచ్చును. పైనికబలుతో చైనావారిని జయించుట అసాధ్యము. కావున చైనాసమస్యను పరిష్కరించుటకు పైనికబలును నిష్క్రమింపజేయవలెననిది.

అయినను ఈ సమస్యను పరిష్కరించుట ఎట్లు? ఇందులకు రెండువిషయములను గురించి ఆలోచించవలెను. (1) సాంగే అల్లరులు (2) విదేశీయులకున్న ప్రత్యేకపు హక్కులు.

సాంగే అల్లరులవిషయమై కొంత పరిశీలించెదము. పాలీసుస్టేషను ఎదుట నిరాయుధులగు చైనావారిగుంపు కూడియుండిరి. తుపాకులు పైల్చుబడునని వారికి తెలుపబడలేదు. ఇంగ్లీషు బాబులో ఉత్తరువు ఇవ్వబడెను. గుంపుకూడినవారికి ఇంగ్లీషు తెలియదు. తుపాకులు కాల్చుట ప్రారంభమయ్యెను. గుంపు పారిపోవ ప్రయత్నించెను. కాని తుపాకిగుండ్లవల్ల పలువురు చచ్చిపోయిరి. పీపుల్ తుపాకిగుండ్లు తగులుటచే మరణించిన వారనేకులుండిరి. అనగా ప్రజలు పారిపోవ యత్నించుచుండ తుపాకులు కాల్చబడెనని స్పష్టమగుచున్నది. దాదాపు 70 మంది మరణించిరి. 70 మందికి గాయములు తగిలెను. ఈ విషయమై మాట్లాడిన విదేశీయులందరు, కడమ బ్రిటిషు మిషనరీలుగూడ ఇంగ్లీషువారి చర్యను తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఈవిషయమై విచారణ ఫలిత కమిషనువారు సాంగే మునిసిపలు కౌన్సిలు అధ్యక్షుని చర్యను ఖండించి బ్రిటిషు పోలీసు ఫోర్సు ప్రధానోద్యోగిని డిస్మిస్ చేయవలయునని నిర్ణయించిరి. ఈ చర్యవల్ల చైనాయందు గొప్పసంచలనము కలిగెను. చైనాయందలి అన్నిక్షత్తులవారు కలసిపోయిరి. చైనాయందేశాక ప్రపంచమునందే బ్రిటిషువారికి పరువుప్రతిష్ఠ నిచ్చియుండవలయునని బ్రిటిషుపోలీసువారిచర్యను పరిశీలించుట కొకవ్యాయ విచారణసంఘము చేర్పరచి వారినిర్ణయము ననుసరించి సేరస్థులను తగువిధమున శిక్షించుట అవసరము. ఒక ఉద్యోగి అనవ

సరముగ త్వరపడి పలువురప్రాణములకు అపాయము కలుగజేసెను. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి అధికారి ప్రవర్తనమును పరిశీలించి తగుశిక్షనిధింపవచ్చు అధికారితోపాటు ప్రభుత్వమువారు కూడ సేరస్థులగుచున్నారు.

బోల్షివికుల చైనాలో కుట్ర చేయుచున్నారను నవంతులు అధికముగనున్నవి. కాని కమ్యూనిస్టువిధాంతములకు చైనాయందు ధేమ లేదను విషయమును గుర్తెగురవలెను. పాశ్చాత్యుల దౌర్జన్యమును అసియాఖండమున అంతమొందింపవలయు నని బోల్షివికులు కోరుచున్నారు. కాని సాంగేపాత్యుల అనంతరము చైనాయందు దేర్పడిన సంచలనమునకు బోల్షివికుల ఉద్యమమునకు ఎట్టి సంబంధము లేదు.

కాని చైనావారు బ్రిటిషువారిపట్లనే ద్వేషమునహించుటకు కారణమేమని ప్రశ్నింపవచ్చును. ఇతరదేశములవారుగూడ చైనాదుష్పిన్ధికి కారకులగుచున్నారకదా! ఇందులకు కారణమేమనిన సాంగే సెటిల్మెంటును నిజముగ పరిపాలించువారు బ్రిటిషువారు సాంగే మునిసిపలుసంఘము విదేశీయులగు రేలు పేయరుల ప్రతినిధులతో మాడియున్నది. చైనావారు పన్నుకట్టుచున్నారేగాని వారికి వోట్లు ఇచ్చు అధికారములేదు. ఈమునిసిపాలిటీసంఘమున రిరుబ్రిటిషుప్రతినిధులు ఇరువురు అమెరికను ప్రతినిధులు ఒకజపానీసు ప్రతినిధి సభ్యులుగ నున్నారు. ఈ సెటిల్మెంటును పరిపాలించునది ఈమునిసిపలుసంఘమే. పరిపాలనను జరుపు ప్రధానోద్యోగి అంగ్లేయుడు. కావున సెటిల్మెంటునందు జరుగు దౌర్జన్యమునకు బ్రిటిషువారే కారకులని చెప్పబడుచుండును.

చైనావారిలో గొప్పవిద్యావంతు లగువారు, బోల్షివికు కుట్రలతో ఎట్టి సంబంధము లేనివారు 'చైనాదుష్పిన్ధి' అను చిన్న పుస్తకమును ప్రకటించియున్నారు. ఈపుస్తకము చదివిన చైనావారి అభిప్రాయములు స్పష్టముగ తెలియును.

చైనావారిపు రేట్లను సవరించు విషయమై వాషింగ్టను మహాసభవారు ప్రయత్నించిరి. ఇందులకు బ్రిటిషువారు అంగీకరిండుట ఉచితము. అమెరికావారు చైనాపట్ల ఏవిధమున ప్రవర్తించుచున్నారో అట్లే బ్రిటిషువారు కూడ తమ చైనా విధానమును నిర్ణయించుకొనుట శ్రేయస్కరము. ఇతర అంగ్లేయ రాజ్యములకన్న అమెరికావారు చైనాపట్ల దౌర్జన్యమును సానుభూతిని ప్రకటించుచున్నారు. అమెరికావారివలెనే బ్రిటిషువారు కూడ చైనాపట్ల సానుభూతిమాపిన చైనా బ్రిటిషువారికి కొంత గౌరవము ప్రతిష్ఠ ఏర్పడును. అమెరికావారితో మైత్రికూడ బలపడును.

మరియొకవిషయము చైనా పరిస్థితుల ననుసరించి బ్రిటిషువారు రుషియాతో యుద్ధమునకు పూనుకొనుటచే గొప్ప ఇబ్బందు లేర్పడును. లేబరు పక్షమువారు ఈయుద్ధము సంతోషాత్రము అంగీకరింపరు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తప్పక ఓడిపోగలరు. ఇట్టివిపరీతపరిస్థితి లేర్పడిన భారతదేశపు ఆందోళనమునకు బలమేర్పడును. సామ్రాజ్యమునకు అవమానమే గాక మోసముకూడ వాటిల్లవచ్చును. ఇంగ్లాండునందే విప్లవము జరుగవచ్చును. యుద్ధమునకు ముందు మన కున్నంత బలము ప్రతిష్ఠ ఇవ్వకు లేదను విషయమును ప్రభుత్వమువారు గుర్తెగురుట అవసరము. కావున నాగరికప్రపంచపు సానుభూతిని కోల్పోవు విధమున మనము ప్రవర్తించ గూడదు. ధర్మాధర్మవిచక్షణ యిట్లుండ సామ్రాజ్యరక్షణమునకే చైనావారితో కయ్యమునకు గడంగుట అత్యవినాశకముగ పరిణమించగలదు. (నేషనుపత్రిక.)

బ్రయినింగు విద్యార్థులు-నిక్కరులు రాజమహేంద్రవరము

మాపట్టణమునందలి విద్యార్థులలో కొంత ఆందోళన జరుగుచున్నది. బ్రయినింగుకాలేజిలో చదువుచున్న బ్రయినింగువిద్యార్థులను డ్రెస్సుక్లాసులకు నచ్చునపుడు కాకినిక్కరులను వేసికొని రావలసినదిగా యామోపాధ్యాయులు బలవంతపెట్టుచున్నారు. బ్రయినింగువిద్యార్థులు మామూలువిద్యార్థులకారు. పద్యమున పెద్దవారు. ఇంతవరకు ఉద్యోగములచేయుచు బ్రయినింగునకు వచ్చినవారు. ఇట్టివారిని నిక్కరుల ధరించమని బలవంతపెట్టుట సమంజసముకాదు మనదేశ ఆచారమునకు విరుద్ధము. ఈసంగతిలన్నిటిని ప్రినిసిపాల్ గారితో విద్యార్థులు మొరపెట్టుకొనగా ప్రయోజనము లేకపోయెనట! సెప్టెంబరు ఒకటవతారీకు నుండి బ్రయినింగు విద్యార్థులెల్లరు నిక్కరులతోరానిచో డ్రెస్సుక్లాసులకు రానివ్వరట! విద్యాసంబంధముగ రూల్సునకుగూడ యానిక్కరుల ఆర్డరు వ్యతిరేకమని తెలియవచ్చుచున్నది. ఇప్పటికైనను ప్రిసిసిపాల్ గుబ్రమగ్రామ్యులుగాగు విద్యార్థులలోనున్న కలనరమును, ఆందోళనను గ్రహించి యాక్రొత్త ఆర్డరును రద్దుచేయుగరని నమ్ముచున్నాను. (ఒకవిలేఖరి)

కల్యాణదుర్గం (ఒకవిలేఖరి)

కల్యాణదుర్గం కాల్వగోడు సంఘమువారి ఆహ్వానప్రకారము 15-8-25 న తేదీ అనంతపురంనుండి క్రీస్తుగారు ముప్పారావ గారు సరుదొంచిరి. ఆదివ సాయంత్రము 6 గంటలకు మహా కల్యాణాంధీ దుకాన సమీపమున బ్రహ్మరంగోపన్యాసమున ముగియుటకు బాంధ్యముగా పాదుగకు తెలుపబడినది. అనేకమంది సభకరులొచ్చిరి. రెండు గంటలకాలము సహజముగా యనగల్గ వాగాబితో వ్యవసాయకమైన శైలితో సభికల ఆహ్వానము నాటునట్లు స్వరాజ్యమే శిరస్యము అను విషయమును గురించి గంభీరముగా క్రీస్తుబ్రావు పంతులుగారు పరిచిరి.

16 వ తేదీ శనివారము మహానామమొనగిరి. మొదటి దినమునకు పురజనులు గుంపులుగా వచ్చియుండిరి. ఆనాడు కల్యాణమునకు చులాధారము. గ్రామ పునర్నిర్మాణమును కొన విషయమును గురించియు, ఉద్ధరధారము స్వరాజ్యమును ముఖ్యమనియు యింకను అనేకవిషయముల గురించి గంభీర సన్యాసము సంగిరి. పాదుగలలో యొక్కవ యుత్సాహము చరిగినది. మూడవనాడు ఉద్యాగలును హితోపదేశమును చేరి.

కాకినాడ (ఒకవిలేఖరి)

ది 15-8-1925 సంగరం తేదీని కాకినాడ గవర్న మెంటు కా పాఠశాలయందు నిర్వంధ ఉచితవిద్య, ప్రాథమిక పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టుటను గురించి చర్చించుటకు సభ జరపబడి. కాకినాడ మ్యునిసిపల్ స్కూల్స్ ఉప ఛాయలును, నాడ తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయులును సుమారు 100 మంది సభకు హాజరైరి. మ-రా-శ్రీ చల్లా సుబ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు అధ్యక్షులుగా కోరబడిరి గాని తేమి వారు రానందున తాత్కాలికముగ కాకినాడ మ్యునిసిపల్ అండు తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయుల సంఘ సెక్రటరీ మ-రా-శ్రీ చాగంటి బాపిరాజుగారు ఎన్నికయిరి. ఈ సందర్భమున రెండు విషయములు చర్చించబడినవి. మొదటిది నిర్వంధ ఉచితవిద్య నాలుగు సం॥ రములో? అయిదు సం॥ రములో? అనునది. రెండవది ఫస్ట్ గ్రేడ్ ఎలిమెంటరీస్కూల్స్ ఉండుటమేలా? ఇక కంప్లీటు సెండర్స్కూల్స్ ఉండుటమేలా? నది. ఇందు మొదటిదను నిర్వంధ ఉచితవిద్యను గురించి అయిదు సం॥ రములే తొయుందునను తీర్మానమును మ-రా-శ్రీ కె. చెర్ల మార్యనారాయణగారు రుపపాదించిరి. దానిని మ-రా-శ్రీ రెండవది బులెయ్యగారు సెకండు కేసీ మొదట ఉపాధ్యాయులందరును ఏకగ్రీవముగ సంగీరిరి-28

రెండవదను విషయమును గురించి ఫస్ట్ గ్రేడ్ ఎలిమెంటరీస్కూల్స్ ఉండుటమేలని నిపులముగ సుపన్యసించుచు సవరు కల్యాణమును గాడిచెర్ల మార్యనారాయణగారు రుపపాదించిరి అంతర్వాసమును మ-రా-శ్రీ బ్రి కొట్ర క్యాములకామశ్రీ గారు, మ-రా-శ్రీ పంతుల సత్యనారాయణగారును బలపరుకగా ఉపాధ్యాయసంఘ మంతయు యేకగ్రీవముగ సంగీకరించెరి. సభ కరతాశక్తివలతో ముగింపబడినది.

గుంటూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

కోడూరివారి కేసు

ఈ కేసునందు కొంతకాలముక్రింద యొక్కవ వాదావిడి 24 వ చివరకు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును ఛార్జి కేసుకేసు యిలను విడుదలచేసిరి. కాని ఫిర్యాది మరల డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద రివిజనుకు పెట్టిరి. ఉభయపక్షముల వాదనలు వినిపించు కేసు తీర్పుకు నాయుదా వేయబడినది.

కొత్తపేట కూసీకేసు

ఈ కేసులో గుంటిమెడ శేషగిరిరావు చెలపతిరావు కను ఇరువురు బ్రాహ్మణ సోదరులు తమ అన్నగారి అల్లుడిని అమ్మచే బజారులో పారవేసిరిని సేరాలోపలా చేయబడి సెషన్స్ కోర్టులో పూర్తిచారణ జరిగి మద్దయిలు నిర్దోషు లని తీర్పు చేయబడిరి.

నరసరావుపేట తాలూకాబోర్డు కేసు

ఇందు రెండు వేరు వేరు కేసులు గలవు. ఒక కానియండు నరసరావుపేటలో ఒకరు తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును పాడ్డు సామ్రాయును మద్దయిలుగా నున్నారు. ఇంకొక కేసులో పాడ్డు ప్రెసిడెంటు గారును పాడ్డు గమాస్తాయును మద్దయిలుగా నున్నారు. ప్రెసిడెంటు వైసు ప్రెసిడెంటు తీర్పురును మోగుబరుకు కమ్మ ప్రముఖులు తాలూకాబోర్డు సామ్య అమరించిరినియు తీర్పుకు లేఖలు చూపించిరియు మొద

లను సేరము లాలోపింపబడినది. ప్రెసిడెంటుగారి తరపున అన్న రాజు శివాపతిగారి కుమారులు నీలంరాజు చెలపతిరావు గారు ను నాదిం చుచు న్నారు. పెషన్సు కోర్టు లో విచారణ దాదాపు ముగిసినది. తీర్పు ఇంకను వెన్నుకొనదు.

భోజనానిర్వహణ కేసు

ఈ కేసులో గుంటూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారును మల్లెల శారామప్పయ్యగారు వారి సోదరుడు శేషగిరి రావుగారు ఇంకా 10, 12, మద్దయిలుగా నున్నారనియు, మల్లెల సోదరులు మరొకరిందరు జామీనుపై విడుదల చేయబడి రనియు పాతకుల కిదివరకే తెలియును.

ఈ కేసులో ఇంతవరకు విచారణ ప్రారంభము కాలేదు. తడవడము యేదో యొక ఆటంకము వచ్చి మరల వాయిదా పడుచున్నది. ఆటంక వాయిదా మొన్నటి 17 వ తారీఖుకు విచారణ నిశ్చయించబడినది. ఆనాడు మద్దయిలలో కొకరను పణిపాణం శివారావయ్య తరపున అంకమ్మనాయుడుగారు బ్రాన్స్ ప్రింటింగ్ పెట్టిరి. తత్ఫలితముగా మరల వాయిదా వేయబడినది.

నిమ్మ జాతుల విమోచనము

అబుల్లుజ సత్యాగ్రహాల విజయము

పూర్వాచార పరాయణుల ఆర్భాటము

కొచ్చి, ఆగస్టు 21:— హిందూసంఘమందు పంతులు లని పిలువబడు నిమ్మ జాతులును నిరభ్యంతరముగ అబుల్ పు జదేవాలయము నలుచుట్టునుగల కోడను ఉపయోగించుకొనుట కు గవర్న మెంటు అనుజ్ఞ యిచ్చెను. సంస్థానమంశలి తక్కినకోడలు మీరు ఉపయోగించుకొనుట కనుజ్ఞ యిచ్చుటకు దొరకన మాలోచించుచున్నది.

దొరతనముయొక్క చర్యను ఆక్షేపించుచు స్థానిక పూర్వాచారపరాయణులు వహారణీ రీతింటుగారికి లింపించెరి. ముద్దురు పూజారులు ప ని మా ను కొని రి. దేని స్వంకమీషనరు నీలకంఠం గారు ఒక పూజారికి సన్నజెప్పి పూజాపునస్కారములను జరుగునట్లు ఏర్పరచెమిగిలిన యిద్దరుపూజారులు గ్రామము విడిచివెళ్లిపోయిరి. వెళ్లిపోయిన వారి స్థానే మరి యిద్దరు తొలియులు నియమింపబడిరి.

అధికారుల మకాం

పోలీసు అఫ్ఫీసరు చూపరించెండెంటు మొదటి తర గతి మేజిస్ట్రేటు అను అండిషిల్లె దేవప్పం కమిషనరుకు కంఠ అయ్యగంగా అబుల్ పురలో దొరతనపు టు త్రువుప్రకారముగ మకాం చేసి ఉన్నారు. (అ. ప్రె.)

జినివా అంతర్జాతీయ

శిశుక్షేమసభ

బొంబాయి గవర్న మెంటు ప్రతినిధి

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:— జినివా నగర 1928 ఆగస్టు 24 తేదీన జరుగనున్న అంతర్జాతీయ శిశుక్షేమసభకు బొంబాయి వైద్యశాఖోద్యోగియగు ఎఫ్. ఎ. షికార్ గారిని ప్రతినిధిగ బొంబాయి ప్రభుత్వము నియమించెను (అ. ప్రె.)

ఇసనోఫెలిని (Esanofele) పుచ్చుకొని,

మలేరియా (Malaria)

అందుచే గమన ఆహాయము నుండి తప్పించుకొనుడు.

ఇది మలేరియాకు గొప్ప సిద్ధాపదము, రాసీయక ఆటంకపరచును.

రాసీయక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు ఒకమాత్ర వంతున నేవించిన చాలును.

బిడ్డలకు ఇసనాఫెలినాను వాడుడు.

ఇదే మాదిరిగా ముందు బొషధములను చూచి మోసపోకుడు.

కెమిస్టు లండరినద్దను దొరకును. లేక ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Messrs Gorio, Ltd., P. O. Box No. 153, Bombay

డి. యల్. రాయనాటక రత్నములు

దుర్గాదాసు— సినీమాలో ప్రవర్తింపబడి ఆంధ్రుల హృదయము కొల్లగొనిన నాటకరాజ మిదియే. తెలుగులో నిట్టి నాటకరాజము వేరొకటిలేదు. ధృ 1—4—0

మేవాడుపతనము— ఇదియు నట్టిదియే ధృ 1—4—0

కాళిదాస భవభూతులు— నాటకములగూర్చిన చక్కని విమర్శనము ధృ 1—0—0 ఆంధ్రరత్నా కరము. గుడివాడ, కృష్ణ

ప్రత్యక్షము

ఏడవసంపుటము మొదటిసంచిక

ఆగస్టు నెలలో వెలువడిన యీసంచికను కృతజ్ఞురతో నందుకొంటిమి. ఇది ఆగోగ్యవిషయములను ప్రవృత్తివేష ప్రకృతికితాన సృజనము బోధించునట్టి తెలుగుసాహిత్యక. శ్రీహరి కటాక్షి నలులని అనువర్తములనుం చురవేర్చియే దేశమునను చూపుచును నేవచేయుచున్నది ఇచ్చట ఏడవ వీరు ప్రకటించినది. రెండు ముఖ్యములను వ్యాసనాలు చాల కలవు. నూత్నమైన సిద్ధాంతండనను, స్వాభావిక విశిష్టానియమును నూత్నమైన చికిత్స. తపోరక్షిత్వి నిదురను పరించిన నియమములు, అతి సూత్రస్వాధి, ఆనందిలు ముందుంటిది. శ్మయగోగము జలలోదరము, అన్నవైద్యవ్యాధి చున్నగు విషయములను గూర్చిని విషయములు ముఖ్యముగా చూచుచున్నది. కాక సానము తెజువాడ చురగాపాలకు మాదు నూసాయలు ప్రకటించుట శ్రీయుత ఎన్ హనుమయ్యగారు రచించుచున్న “మేనేడరు ప్రవృత్తిచిక్షిను తెజవాడ” అనినాయుచెను.

నాగనాన (సింబర్సన్ యూనియను:— (కన్న పురి ముద్రాలయోధ్యోగిల సంఘము) అను శేరుగల యీసంఘమువారి యిబ్బందులను తెలుపుటకు యీనెల 24 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు మాంబుగోడునద్ద నమస్కరాయ కోశలద్ద శ్రీమాన్ సుందరేంద్రనాథ ఆర్య (ఎం. ఏ. బి. ఎల్) గారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరుగను.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేశ్వర తగవులు

సత్యశోధక బ్రాహ్మణేశ్వరల కై ఖిరి పునహా, ఆగస్టు 22:— సత్యశోధక బ్రాహ్మణేశ్వరులు బ్రాహ్మణేశ్వరులను చూపించుచు ప్రకటించిన కరవత్రిము విలన ఉభయసంఘములమధ్య క్రోధభావములు రవులుమన్నవి. అందుచే వీధులందెవరును కట్టలను దీసికొని నడచుకొనుచు యు, పాటలు సాడగూడగనియు శిల్లామేజిప్రేమ ఉల్లేఖ పునెను. ప్రత్యేక గుగని యమింపబడిన కేసలము లంది మేళములు జరిగనలయును. మున్న జుంధి కంపె మేళములం దధికు లుండగూడెను. అందుకొరకు తై సెన్సు తి సుకొనవలయును. మేళముల నాయులవద్దనుండి జామీనులు దీసికొనబడినది. రభాపు గవసతికొన్నములందు గడివిడ గస్త్రులు జరుగకంక అధికారు లీమందుబాగ్ర త్రును దీసికొనిరి.

ప్రాఫెసర్ లక్ష్మీనారాయణుడి యిండియన్

జైంటు సర్కసు కంపెని

నల్లగొండయందు 2024 ఆగస్టు 14 వ తేదీని ప్రాఫెసర్ లక్ష్మీనారాయణ నాయుడుగారి వ్యాయామ ప్రదర్శనము గొర్న మెంటులోకల్ ఫండు గార్డులలో వేయబడిన గొప్పడేరాలో ఘనముగా జరిగినది. ఆప్రదర్శనమునకు నిజాము రాష్ట్రము లోని యాంధ్రవంశములకు అధికారిగానున్న నవాబు మొహదీను యర్రజంగు బహద్దూరుగారును, మహాశాస్త్రాధ్యక్షులును, తదితర ఉన్నతోద్యోగులును, స్థానికశిల్పయధికారులును, జమీన్ దారులు, మొలంకానాథులు విచ్చిరి. ప్రాఫెసరుగారు నవాబు మొహదీన్ యర్రజంగ్ గారి క్వోపు మోటారును ఆపుటయు, గూసాయిని కేతితో సాగదీయుటయు, మొదలగు అద్భుత ప్రదర్శనములచే ప్రేక్షకుల నానందింప జేసిరి. ప్రాఫెసరుగారు కొంతకాలమువర కిచ్చటనుండి మరికొన్ని ప్రదర్శనముల గావించెదరిన తెలియుచున్నది. వీరి ఆంధ్రులయ ఆంధ్రదేశము ఖ్యాతి పెచ్చించుదులకు ఆంధ్రులందరు గర్వింపవలసి యున్నది.

గుత్తిఅదనపు పోలీసుదళము

కోర్కీ గారి వ్యక్తిమాపణము

(8)

డి. బి. కేశవశెట్టి గారి యిటుల వ్రాయుచున్నారు :—

కోర్కీ గారు తమ నివేదికయందు దింకను యిటుల వ్రాసిరి: "ఆయన చేసినపనులలో మరియొక విషయమునుగూర్చి గట్టిగ జెప్పవలసియున్నది. చిన్నారప్పరెడ్డి చేసినదోషము మరియొక రజనుడును అనుభవించి అతని పాత్రలను అధికారములను తనకున్నటుల విట్టిపడుచుండెననియే నాకు తెలిసెను. కేశవశెట్టి గారు మరియొక విధమున ప్రభుత్వయంత్రము కూలద్రోయుటకు ప్రయత్నించి మరింత దుష్కృతి తమలు గలుగజేయ జూచెను. ఆయనవైఖరి యంతయును ఆయన యెవరి పక్షమును వహించి పనిజేయుచుండెనో వారు చేసిన అన్యాయపు పనులలో గానించెనన్న అతిశయోక్తి గానేరదు."

"బైటికివచ్చి బహిరంగముగ జెప్పనివ్వములేనివారు రహస్యముగ నాలో కేశవశెట్టిగారు సబ్ మేజిస్ట్రేటును, క్రింది ఉద్యోగులనును, దుర్గావలూడి అందఱును దూషించునటులజేసిరి చెప్పిరి. తానున్న హోదాపట్టు జూరుకొని ఆయన తనకడ్డము వచ్చు ఉద్యోగులందఱును భయపెట్టుచుండు నని నాకు నమ్మకము గల్గినది."

9. "ఆయనయే తనకు ఒక పెద్ద అధికారి వ్రాసెనన్నయు తరమును నా చేతులలో బెట్టెను. ఆ లేఖ నాకు రహస్యముగ జూపుటవలన అది వ్రాసిన అఫీసరుపేరు బైటబెట్టుటగాని అలేఖ వ్రాసిన పరిస్థితులను తెల్పుటగాని న్యాయమని నేను దలంపను. ఈపరిస్థితులును ఆ లేఖభావమును జూడ నేను చెల్లిన ఆర్థికప్రాయములనే ధ్రువపరుచుచుండెనని మాత్రము గట్టిగ జెప్పగలను."

కోర్కీ గారు రాంగ్లయులు; ఆయన ప్రయోగించు ఆంగ్ల పదముల అర్థమును ప్రాముఖ్యమును ఆయనకు తెలియియుండును. ఆయన జిజ్ఞాస అగుటచేత ముద్దాయి తనపుడు దీసికొన్న సాక్ష్యమునిలవను గుర్తింపుచుండవలెను. ముద్దాయిలు ఎదుటబడి తమ కథను తెలుపకుండ యిదివరలో నేరము జేసినవానినైన శిక్షింపనేరదు. తనను నమ్మినవానికిగాక మరియొకరికి హానిగలుగజేయునపుడు దానిని బయట బెట్టగూడదని ఆయన పెద్ద మనుష్యుడై తెలిసికొనియుండవలసింది.

కోర్కీ గారు తమ నివేదికలో వైన చెల్లిన మూడు ప్యారాలలోను ఈ మార్గము లందు తమకు గల సామర్థ్యములను తెల్పియుండిరి.

చిన్నారప్పరెడ్డి అనవసరముగ లేనియధికారమునంతను చలాయించెనని రెవిన్యూమేజిస్ట్రేటులు సాక్షులు గావించిన ఆ హాజరలన్నియును కోర్కీ గారే లేవని కొట్టికొట్టిరి. (ఆయన నివేదికము 9 వ పేరావే జూడుడు.)

ఆయన మంచి ధైర్యవంతుడనియు పోట్లాడగలడనియు గూడ కోర్కీ గారు చెప్పిరి. చిన్నారప్పరెడ్డి తనప్రామాణ్యమును ప్రదర్శముగనున్నట్లునటించినన్ను తనపక్షమునకు మారునటుల జేయ ప్రయత్నించెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు చెప్పినమాటలను నేను ఖండించినపుడు కోర్కీ గారు చిన్నారప్పరెడ్డియిదివరకు గల్గిన అనుభవములను బట్టి భయపడుట న్యాయము గానమ్మనని చెప్పెరి.

అయితే కోర్కీ గారు అట్టిధైర్యముగల్గి చిత్రకుద్ధిలో నున్న మనుష్యుడు తనకు లేనిపోని హక్కులుగల్గి విట్టిపడుచున్నాడో ప్రభుత్వమువారికి తెలియుండలేదు.

చింతలచెరువు దొమ్మికిమీలలో చిన్నారప్పరెడ్డి పక్షమున ఆయనచేసినసత్కార్యములను గూర్చి సాక్ష్యము తెల్పినపుడు మేజిస్ట్రేటు ఉపేంద్రప్రసాదుగారు ఫిర్యాదిపక్షమువారు ఆయన వడత చాలచెడ్డదని రుజువుజేయు హక్కు గల్గియుండునని చెప్పిరి. ఆయన దుశ్చార్మిత్వదని రుజువుజేయుట కొకనిదర్శనమైన జాపవలసినదని ప్రతిపాదులు సవాలుజేసిరి. అప్పుడు పబ్లిక్ప్రాసిక్యూటరు యిట్లు సవాలుజేసినను సాక్ష్యమెవరిని చెప్పునుజ్జేత్యములేదని తెల్పెను. జిల్లామేజిస్ట్రేటు తన యిష్టము వచ్చి సవాలు ఆతనిని రుద్దని జేయదలంచెను. కాని సెషన్సుజడ్జి, డాక్టర్ మోహన్మూడ ఆయనలో నేరమేమియును లేదనివదలిజేసిరి.

ఈచిన్నారప్పరెడ్డి యంతటిమిత్రిని ఇట్లుండించినందు మృతియును గల్గునని యనుటలో కోర్కీ గారి జిల్లాఅధికారుల నుండియే సంగతులన్నియు తెలిసెను.

ఆయనయెదుట నెన్నికాగితము లున్నను అదుష్కారితము లేవో తెలుపజాలకపోయెను. స్టేషనుమిస్ట్రీరెడ్డి యిదివరలో తన భూములు 16 యేండ్లనుండియు బంజరుగ నుండెనని చెల్లిన ముక్కదప్ప మరియొకటి గానరాదు. ఇంతమాత్రమునకే ఆయన యన ఒక్క తెల్పిన లేచి నాపై నీక్రిందినేరమును మోపెను.

మరియొక విధమున నింతకన్న తక్కువదుష్కారితములు గాక యొక్కవ గల్గునట్టి కేశవశెట్టిగారు ప్రభుత్వయంత్రమును భగ్నము జేయ ప్రయత్నించిరి. ఆయనవైఖరి యంతయును ఆయన యెవరిపక్షమును వహించెనో వారు జేయు అన్యాయపు పనులలో గానించు చున్నదని చెప్పిన అతిశయోక్తి యేమియు లేదనియే నేను దలంచెదను.

నేను జేసిన తప్పుమి?

కోర్కీ గారు మికు రూఢిపరములకు నిదర్శనమెదండీ? నే నెవరిపక్షమున జేరితివో వారు అన్యాయపు పనుల జేసిరిని రుజువుజేయుట కొక్క నిదర్శనమైన జూపరే. ఉపేంద్రప్రసాదు గారు నారప్పరెడ్డి నా పక్షమురాదని భావించి తమ శిక్షకు తరువులో నీక్రింది కవిత్వభోరణిని వ్రాసిరి.

చిన్నతల్లి తన పసిమానసు జూరుకొని యెంత అసహ్యముగ నున్నను దెవసొందర్లము గలదని తలచును. కాని ప్రవక్తకుడగు (కేశవ శెట్టిగారు) నట్టివారు అప్పు డట్టివారులో బడి తమ శిష్యులయొక్క నీతిసొందర్లమును జూచి ధ్రువయుచుండురు.

వాపక్షముశిష్యులని యెవరి ననుచున్నారో వారిది తప్పు ఎమియు లేదని కోర్కీ గారే చెప్పియుండిరి. కోర్కీ గారు తమ నివేదికయందు ఉపద్రవకరములు గల మన్నవన్న 27 గ్రామములలోను 28 గ్రామములందు న్యాయ విరుద్ధకార్యములు గలుగుచుండుటలేదనియే చెప్పిరి. అధికారుల కిక పెద్దపట్టుగ నున్నది చింతలచెరువు దొమ్మికిమీ. అదికూడ యేమీ లేకుండనే మాలిపోయెను.

మోహన్మూడయి సెషన్సుజడ్జిలోబాటు హాంపమ్మ విలంతువుపక్షమువారు నేరస్థులు గారనియు తమను దాము రక్షించుకొనవలసిన హక్కులను దాటిపోలేదనియు ఒప్పుకొనిరి.

న్యాయవిరుద్ధమగుపనియని కోర్కీ గారు నాపైజేసి నేను చిన్నారప్పరెడ్డికి ప్రోత్సాహ మొసంగుచుంటి నన్ను దిదియే గావోలును. ఆచిన్నారప్పరెడ్డిపై హాంపమ్మ ఆధారపడియుండెను. ఈజిల్లాలో మరెక్కడగూని నేనేవిధమైన విరుద్ధకార్యములలో జోక్యము గల్గియున్నటుల కోర్కీ గారు గాని ఆయన జెప్పిన పెద్ద మనుష్యులుగాని రుజువుజేపెదరేమో సవాలు చేసెదను.

బైటికి రాకుండ రహస్యమున నాపై మామగవాక్ష్యముల బుక్కువారిని పెట్టమనుష్యులుగ భావింపవలెననియు, అందుచేత తాను నాపైబ్రతు మామగములను నమ్మవలెననియు కోర్కీ గారు దలంచుచున్నారు. నేను సబ్ మేజిస్ట్రేటును ఇతర క్రింది యధికారులను అందఱులను దూషించితి వనియు, నాకుగల హోదా సందక జేసికొని, అధికారులను భయపెట్టజూచితివనియు కొండెముల జెప్పినవారినిన్ని కోర్కీ గారినిన్ని సవాలు జేయుచున్నారు.

ఇదంతయును స్టేషను తిమ్మారెడ్డి చెప్పియుండవచ్చును. ఆయన రైతులమీద తెచ్చినశేసులు అబద్ధములనియు నమ్మదగనివనియు జెప్పి పడగొట్టుటకై నేను 16 సం॥ముల క్రింద నాప్రతిభను మేజిస్ట్రేటులతో జెప్పి యుపయోగించితివని చెప్పియుండవచ్చును. నేనప్పుడు శాసనసభాసభ్యుడుగ లేను. ఆసంవత్సరములలో రెండుకేసులలో మాత్రము మేజిస్ట్రేటిని. విచేష్టనుండియు నేను సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులకు బోవుట లేదనిగూడ జెప్పట యుక్తముగ నుండును.

అయితే నేను ప్రతికలకు వ్రాయుటలోను శాసనసభ యందును అధికారులకు సమైక్యజేయుదోషమునుగూర్చి గట్టిగ ఖండించుచు వ్రాయుచుండును. అధికారులను బాగా మేపుటయు, జమాబందీసమయమున నింతేగాక ఎంట వార్లకు బట్టరకు మామూలును, మేజిస్ట్రేటులు విచారణ కావలసియున్న దీనుల భారపెట్టి విధమున మేజిస్ట్రేటులను, మునసియులను కుమియెదుట హాజరు జనమును భయపెట్టుటయు తిట్టుటయు యిటువంటి సంగతులను తెలుపెట్టుచుండును. పరిపాలనానీతి కేమాత్రము భంగముగల్గినను అఫీసరుల చర్యలు ఖండించుచుండును. ఈవనిని నేనుప్రతికలలో 40 ఏడ్లనుండి చేయుచుంటి. శాసనసభలో 16 యేడ్లనుండి చేయుచుంటిని.

సర్ ప్రెజిడెంటు నికాల్సును, సర్ పి. రాజగోపాలాచారి సర్ విలియంమేయరు, సర్ హెరార్డు స్ట్రాత్తు, సర్. ఏ. జి. కార్టర్, హార్కో, గిల్క్రూ, సర్ చార్లెస్ టాడుమంటరలుగారలతో నే నేదోవిధముగ నేదోఒక హోదాలో కలసిమెలసియుంటిని, వారు నన్నుగురించి ప్రశంసించుచు వ్రాతప్రార్థనముగను ఉపన్యాసములందును చెల్పియుండిరి.

ఈమధ్యనే జనవరి 3 వ తేదీని సర్ జాన్ అట్కీన్సు నుగారు యిట్లు వ్రాసిరి. ఇదివరకు వ్రాసినదానియొక్కయు చెప్పినదానియొక్కయు భావమిందు గానించగలదు.

"ప్రియమగు కేశవశెట్టిగారిని నూతనసంవత్సరగౌరవములందు మీకేరు జూడ నాకును నా భార్యకును చాల సంతోషమయ్యెను. మాపూర్వయత్నార్థక సానుభూతిని తెల్పుచున్నాము. మీరెప్పుడును అధికారులజేయు పనులను న్యాయముగ, మితముగ, సరసముగ, స్వార్థరహితముగ చర్చించుచుండెదవారు. ఇప్పుడున్నతత్వీని గాంచిరి. అట్టి సానుమనయండి శాంతముగ నెన్ని సంవత్సరములనుండియో మీరలంకరించి యున్న శాసనసభా కార్యముల గనిపెట్టియుండగలరు.

మిక్కువాయుటకు వ్యవధియున్నయెడల దేశము సంస్కారములవలన సుఖముగనున్న దేమో తెల్పుడు. అనంతపురం రైతులు ఇదివరకున్న బాగాజున్నారా? నిర్బంధములు లేవుగదా? ప్రభుత్వబృంద మంతయును తగినసహాయము జేయుచున్నదా?

ఇట్లు విధేయుడు,

(సం) జే. యస్. అట్కీన్సు.

ఒక్కమాటమాత్రము జెప్పెదను. నేను కోర్కీ గారికి రహస్యముగ నిచ్చితివన్న లేఖనుమాత్రము ప్రకటింపజాలను. ఆయన నాపై గావించిన నిర్ణయమునకు బలముగ దానిని తెల్పుట న్యాయమని తలంచెను. ఆలేఖలో నేను ఒక అమాయకుని కుల్లనుండి తప్పించినందులకు సానుభూతివాక్యములుదప్ప మరేమియు లేవు. అందు చిన్నారప్పరెడ్డి భగవంతునే నమ్మి శాంతముతో కష్టములన్నియును సహించినందులకు వార్త వాక్యములు గలవు. నేనొకరిని తప్పుజేయకుండ రక్షించిన విషయముగూడ అందు తెలుపబడినది.

ఈవ్రాసినదెవరో వారిపేరును నేను తెలుపజాలను. దీని బట్టి కోర్కీ గారు నన్నుసాధించుటకు అస్త్రమునెట్లు సిద్ధముజేసిరా యని చిత్రముగ నున్నది.

మరియొకచార్జి నేను అడ్డుపడి సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు బడురు ద్రినును బదలాయించు జేయించితివని కలను. ఇది యెంత అబద్ధమో మాయయో రికార్డులబట్టియే చూపగలను.

వర్షపాతము

సిల్లా, ఆగస్టు 21—నిన్నటి దీప్రపను తుపానుగా పరిణమించి ఉత్కళమందు అధికముగ వర్షించెను. బంగాళాసాగర వర్ష పవనము బర్మాతీరమందు చురుకునున్నది. అరేబియా సముద్ర ప్రవాహము ద్వీపకల్ప లోభాగము మీదుగ జోవుచున్నది. దక్షిణబర్మా, బీహారు, ఉత్కళము, తూర్పుమధ్యరాష్ట్రములు, కొంకణము, బొంబాయి దక్కనులందు పర్వతాధారముగ వర్షించెను. ఉత్తరబర్మా, బెంగాలు, తూర్పుసంయుక్త రాష్ట్రములు, కాశ్మీరము, హైదరాబాదు, కొడగు, మళయాళము, ఉత్తర మధరానుతీరములందు దప్పటచ్చట వానగరిసెను. పశ్చిమ మధ్య రాష్ట్రములు అస్సాములందు స్వల్పముగ వానగరిసెను.

మెర్క్య 4, మార్చ్ 2, బాబాయి, కాల్పు 8, డయి మండుదీవి 2, చెన్నై, సాగరుదీవి 1½, బాలసూరు 5, హుకిటాలా 8, కలకం 1, వైబాసా, రాంచి 1½, హజారిబాగు, డాల్బుగుంజి 2, దర్భంగా, నయదుంక 1, గయ 3, నిజాంబాదు, హైదరాబాదు డక్కను, మచిలీపట్టణములందు 1 అంగళము వానగరిసెను.

మూలన:—పశ్చిమబెంగాలు, తూర్పు మధ్యరాష్ట్రములందు అధికముగ వాన గురియవచ్చును. (అ. ప్రె.)

మొత్తపువర్ష పాతము

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:—గత 24 గంటలందును మైదాను ములందలి 146 స్టేషనులందును మామూలుకంటె 21 డిగ్రీల వర్షము అధికముగ గురిసెను. (అ. ప్రె.)

సినిమాకంపెనీ వ్యవహారపై కేసు

ముద్దాయి నిరసరాధి యని తీర్పు చేయబడెను హైదరాబాదు (సింధు), ఆగస్టు 20.—మదనభియేటరు తాలూకు పిక్చరుపేలసు వ్యవహారయగు బాబ్జిమ్మవర్మగారిపై యజమానునిసామ్య అపహరించినందులకు జేబడిన అభియోగము విచారణ స్పల్పబడెను. జూరీ (సంచాయితీద్రాస్) అభిప్రాయముతో జడ్జిగా రేజీభవించి ముద్దాయి నిర్దోషియని తీర్పుఇచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

నిష్పవకారు డరెస్టు చేయబడుట

డక్కా, ఆగస్టు 21:—25 సంవత్సరముల వయస్సు గల చారుబెకాషదత్తు అనే చిట్టగాను శిష్టవకారు డొకడు బుధవారమునాడు రాత్రి డక్కా సెంట్రలు జైలునువదలి సి. వి. డి. వారిచే నరస్తుచేయబడెను. చారుబెకాషు క్రిందటి అక్టోబరు నుండి బెంగాలు అర్జినెన్సుక్రింద పోలీసువారికి గనబడకుండ పారిపోయియుండెను. బుధవారమునాడు రాత్రి మరియొకమనిషితో కలిసి వీడు అచ్చునున్న సి. వి. డి. ఇన్ స్పెక్టరు యింటిపై అనుమానముగా తిరుగుచుండెను. సి. వి. డి. వారు వారిని వెంటసంటి తరిమి అశిష్టుచేసిరి. చారు బెకాషును మాత్రము డక్కా సెంట్రలు జైలుకు పంపిరిగాని రెండవవానిని వదలివేసిరి. ఈచారు బెకాషును పట్టుకొన్నట్లయిన 140 రూపాయలు బహుమతి యియ్యబడునని కూడ అధికారులు కొంతకాలము క్రింద చెప్పి యుండిరి. (అ. ప్రె.)

వ్యవస్థాపక లేఖలు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

(స్వకీయవిలేఖరి)

వెంటనే చట్టముగా చేయవలెను

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 20:—నిన్న సాయంత్రము ప్రజా సంఘమునకు నున్న దినానోచనాద్దర చిత్రపు సెంట్రాల్ లం పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన పౌరసభలో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ బిల్లును వెంటనే చట్టముగా మార్చవలెనను ప్రతిధ్వని వినిపడెను. పార్టీ డ్యేవముల కీ సందర్భమున తావులేదని ఉపన్యాసము లభిప్రాయపడిరి.

వివాదభూయిష్టము కాదు

అగ్రతలు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సమస్య వివాదాగ్రస్తుకాదనియు అన్ని పక్షముల వారికి నిరసమ్యమునియు రాజమండ్రి ప్రదేశము కేంద్రము లుగా నొకటిగా కేంద్రపరచిన పాదజెట్టి అభిప్రాయ నొందుట కవకాశము లేదనియు నుడివెరి.

సార్వత్రిక సభ్యులను కాదు

శ్రీయుత సారంగ భవనోద్యమగారు ఈక్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి. “భారత్ సెంట్రాల్ గవర్నమెంట్ ప్రకటించబడిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ బిల్లును యీ సభవారు మనః పూర్వకముగ నామోదించుచున్నారు. కాననసభయొక్క ప్రస్తుత సమావేశమునందే బిల్లు నామూలాగ్రముగ పరిశీలించి త్వరలో చట్టముగా నొనర్చవలసి నమ్ముచున్నారు. ఆంధ్రదేశ తేజాభివృద్ధి నిమిత్తము ఈ బిల్లు యేపార్టీ కృతపాతముకాదని యీ సభ వారు కాననసభ్యులగు విన్నవించుచున్నారు.”

పార్టీ విభేదములు కక్షలు తీరుమయమున చొప్పించ కూడదని ఉపపాదకులు నొక్కిచెప్పి వెంటనే అందరు ఏకగ్రీవముగా నీ బిల్లు సంగీకరింపవలెనని కోరిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర విరాజింపున కిది మొట్ట

శ్రీయుత శ్రీకృష్ణ యోగానందరావు, బి. ఏ. బి. యల్. గారు తీర్మానము ననుసరించిరి. చిన్ని చిన్ని ఈ వరముల కైకొనుటలన పరమావర్తమున స్వరాజ్యము పాదననుచుండి ప్రజలవృద్ధిని మరల్చినవార ముందు వను ఆత్మ పగ సరికాదు. రాజకీయ వేదికలపై నీయంశము తొలగింపబడి నను, ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయము అడుగడుగడిచే వచ్చుచున్నది. దానిని నిరాకరించుట పాడికాదు. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్యాదమున కిది గుభనాచకము అని వారు చెప్పిరి.

జాతీయ ధక్కిని తయారుచేయబడినది

పురవాలక సంఘాధ్యక్షు లగు శ్రీ సాలస బాపనయ్య గారు తీర్మానమును బలపరచుచు విశ్వవిద్యాలయ బిల్లు జాతీయ ధక్కిని నిర్మింపబడుట కిదియే ప్రధానమనియు అదియే తాము దాని సంగీకరించుటకు కారణమనియు నుడివెరి. ప్రస్తుతము మదరాసులో కాపాడెను యెన్నికల సందర్భమున రేపడున్న పార్టీ కృతపాతములు విశ్వవిద్యాలయ బిల్లు వచ్చు సందర్భమున చొప్పించబడుదామని పేర్కొరి.

స్వరాజ్యవాదులకు హెచ్చరిక

జ్యోతిషపక, ప్రముఖులగు శ్రీయుత వల్లెంపూడి ఆపారావు బి. యె. బి. యల్., గారు తీర్మానమును బలపరచిరి. నిరంతరప్రతిష్టాభివృద్ధి పరమపాదముగా కైకొన్న స్వరాజ్య వాదు లీ బిల్లును ప్రతిఘటింపక ఆంధ్రదేశ తేజాభివృద్ధి వనస్సనం దుంచుకొనరాదని యీ తీర్మానముయొక్క అర్థము. గవర్న మెంటువారిని కాని జడ్జి సుప్రీమువారిని కాని భంగపరుపవలె నను ఉద్దేశముతో మీకొంపల మీరు మంచుకొనకు డనియే స్వరాజ్యవత్తువానికి నే నొంగు సలహా. కాననసభలోనున్న ఆంధ్రప్రతిభు శ్రీవిషయమును తప్పక గమనించెదరు గాక యని శ్రీ అపారావుగారు నుడివెరి.

రాజమండ్రి ప్రదేశపు మాక్కులు

శ్రీ బెట్టెగంట నువ్వురావు, డి. యె. బి. యల్. గారు కూడ తీర్మానమును బలపరచిరి. విశ్వవిద్యాలయములన ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వము అలవకరింపు, సమస్థిభావము పెంపొందుననియు నా నమ్మకము. ఆంధ్ర వాక్యము శత్రుధికి సంస్కృతభాష మిక్కిలి యవసరము. కాన విశ్వవిద్యాలయము సంస్కృత భాషకు ప్రముఖస్థాన మొసంగవలెననియు నూచించిరి. కేంద్ర

మలగూర్చి న్రాయంటలో ఓల్లనందు “రాజమండ్రి ప్రదేశము లేక అనంతపురము” అని చాల సందిగ్ధముగ నున్నదనియు, రాజమండ్రి ప్రదేశమునకు స్వస్తి చెప్పబడెనను శంక పాడము చున్నదనియు, కాన వెంటనే దానిని సంగరించుట అవసరమనియు చెప్పిరి. కేంద్రములలో నొకటిగా నుండటమేగాక విశ్వ విద్యాలయమున కంతుకు ముఖ్యస్థానముగా నుండుటకు రాజమండ్రి ప్రదేశము స్వభావముల కేంద్రమనియు నుడివెరి.

గార్యాడ గానమోహనరావుగారు తప్పక రాజమండ్రి ప్రదేశము కేంద్రముగా నుండవలెనని నూచించుచు స్పష్టముగా నుండునట్లు తీర్మానమును సంగర చేయవలెనని కోరిరి.

అప్పుడు అగ్రతలు సందిగ్ధముగా నున్న భాగమును వదిలి అచ్చట లేక విశాఖపట్టణం, రాజమండ్రి ప్రదేశము లేక అనంతపురం అను పదము సరిగా నుపయోగింపబడినదనియు రాజమండ్రి ప్రదేశము కేంద్రముగా నుండవలెననియు మనవసరమనియు చెప్పిరి.

లోటులు అట్టే లేవు

పిమ్మట శ్రీ భమికిపాటి సత్యనారాయణగారు తీర్మానమును బలపరచుచు సర్. బి. యల్. శర్మగారి హస్తము కూడ యందున్నట్లు తోచుచున్నదనియు, ఇదివరలోవలెగాక యంత త్వరలో ఇండియా గవర్న మెంటువారు బిల్లు సంగీకరించుటకు కారణము శర్మగారే కావచ్చుననియు చెప్పిరి. ఈ యుద్దమము ను మొదలు స్థాపించిన దేశ కైకొండ వెంకటప్పయ్యగారు 1918 సం॥ లో నీ విశ్వవిద్యాలయము నచ్చియుండినచో చాలాసం దించి యుందురు, ఇప్పుడైనను తమకష్టము ఫలించెదదాయని లోలోన వారు సంతసింపకమానగని నాయభిప్రాయము. బిల్లులో నేమేమో లోటు లున్నవని నేపప్పుట అన్యాయము. ఉన్న పరిస్థితులలో అంతకంటె భిల్లు బాగుగ నుండుట కే యవకాశము లేదు. రాజమండ్రి ప్రదేశమునుండి చిత్తు విధానముపై వెలువడినవిమర్శలన్నియు పాత్రోగారి చేతినుండి తొలగిచేతు గమనింపబడినవి. తద్వితీర్యముల కనుగుణముగ మార్పులన్నియు చేయబడెను. విశ్వవిద్యాలయాధికారాలనగ్రము లో నుండుటకు శ్రీపురుష వివేక తి, జాతీయత వివేక తి యుం డని బిల్లులో వ్రాసినదానికి కలవినక్షత. యనికూడ చేర్చుట మంచిమదియు, రాజమండ్రి ప్రదేశము, లేక అనంతపురము అను చాలా ‘లేక’ అను పదమునకు బదులు వరియు (అన్దు) అను పద మును చేర్చుట యుక్తమనియు నుడివెరి.

తీర్మాన మేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడెను. అగ్రతలకు సందేహములతో సభ ముగిసెను. * * *

బెజవాడ పౌరుల సభ

ది 20-8-25 తేదీని బెజవాడ పౌరులు, తమ సగరమును విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములలో ఒకటిగ తీసివేసెనని అసమ్మతి తెలుపుచు రామమోహన గ్రంథాలయంలో సభచేసిరి. పలువురు ప్రముఖులు దియచేసిరి. ఇంద్రు కైర్త్రవ మిషనరీ ప్రతినిధులు కూడ వచ్చిరి. శ్రీరావుబాబుదొర కోవిలమూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరీగారు గ్రామసాధిపత్త్యము చేపించిరి. అగ్రతలు ప్రారంభమున ఉపన్యసించుచు తాము మొదటినుండియు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విషయములో ఉత్సాహముగ శ్రద్ధసహించుమంటి మనియు, ఎప్పుడును బెజవాడ విద్యాలయ స్థానముగ నుంచుదర నేడి భావములు మంత్రిగారు చెప్పెనునై యుండిననియు, స్థానిక గారు మొదటినుండియు యిదివిషయ బెజవాడ యొక కేంద్రమని స్పష్టము చేయుచుండిననియు, ఆపద్య స్థానికంగా రాజమండ్రి ఆఖరుపన్నాసములోకూడ బెజవాడకు స్థానముకలదని వచించిన నియు, ఇప్పటికైనను బెజవాడ బిల్లులోలేదని నమ్మజాలమని యు, చంద్రగారు గౌరవాలిబడితయని యూహించుచున్నా మనియు, చెప్పిరి వరియు బెజవాడ కేంద్రముగలేని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వృధాదనియు, భవిష్యత్తులో ఆంధ్రరాష్ట్ర ముఖ్యస్థాన విషయములోకూడ బెజవాడకు అర్హస్థానము కల దనియు, వెంగళు దొరగారు బెజవాడపై మంచి అభిప్రాయ ము నిచ్చిననియు నెలవిచ్చిరి. శ్రీయుత కొండపల్లి శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారు బెజవాడ కేంద్రము కాదనుట తోడనే తమ కల్యాణార్థములు కలగవలెననియు, రాజమండ్రి విశాఖ పట్టణములు బెజవాడ యంత ఆరోగ్యకరములు కావలయు, ఆంధ్ర ముర్రుముగు గంపాం బాక, పన్నము గోదావరి కొల్లులు మాడిం టికే కేంద్రములుగ యుండినట్లు వచ్చుననియు, బెల్లూరు గుంటూరు మొదలగు కొలలకు ప్రస్తుతములను బెజవాడనున్ను తేలిక యనియు, అనంతపుర కేంద్ర విషయములో ఎవరికిని ఆత్మపణ లేదనియు చెప్పిరి, శ్రీయుత కేళాచలముగారు ఇంగ్లీషుతో

మిషనరీ సోదరులగుడ తెలియునట్లు చెప్పుచు బిల్లు నిర్మాతలు బెజవాడను మరచుట చాల పొరబాటనియు, స్థలము లేదని చెప్పట తెలియకనే యనియు, కైర్త్రవ, చరీవా రతి స్వరీత ములో మొదటితరగతి కళాశాలను స్థాపించుట మున్నారనియు గాన బెజవాడను కేంద్రముగ నుంచి తీరవలెననియు అనిరి.

శ్రీయుత సూరి నృసింహశాస్త్రిగారు బెజవాడ యుత్సాహము తమ వివరించుచు యీపుర మన్నివిధములగు చిత్తుమనియు దత్తమండలముల వారికిని, నెల్లూరువారికిని, చిత్తూరువారికిని యిచ్చటనే అందుబాటునియు చెప్పిరి. శ్రీయుత బిల్లిమిక్రమ రావుగారు శ్రీయుత లింగమూర్తిగారు (ముగిసిపట్ల మైమ్మూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు) మాట్లాడుచు ఆరోగ్యము విషయములో రాజమండ్రి విశాఖపట్టణములు తమ కనుభవమనియు అవి బెజవాడకన్న ఆరోగ్యవంతములు కాననియు నుడివెరి. శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావుగారు బెజవాడను విద్యాంగ మంత్రిగా రెట్లువదిలి వేయగలిగిరో అత్యాశ్చర్యముగ నున్నదనియు, బెజవాడలో అన్ని సౌకర్యములు కలవుగాన యిప్పుడైనను బిల్లులో బెజవాడ కేంద్రము చేర్చవలెననియు ఆంగ్లమున యుపన్యసించిరి. శ్రీయుత శిష్టా వెంకటకృష్ణయ్యగారు త్రివిక్రమరావుగారి తీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీయుత మద్దాల గోపాలరావుగారు యిదివరలో శ్రీపురాణం మూర్తిశాస్త్రిగారు శ్రమపడి ఆంధ్రరాజధాని బెజవాడ యని పలుకుతోడ విప్రులముగ చక్కటి వ్యాసమువ్రాసెనని దానిని వదిలి. ఒక మిషనరీ దొరగారు బెజవాడ తెలుగుదేశమునకు ముగ్ధునియు తమ కైర్త్రవసంఘమువారి కళాశాల త్వరలో బెజవాడలో స్థాపించెదననియు చెప్పిరి. అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ ముగిసెను. (ఒక విలేఖరి.)

అఖిలభారత జాతీయ కార్యవర్గ సభ

సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన పాట్నాలో జరుగును
అలహాబాదు, ఆగస్టు 21:— అఖిలభారత జాతీయ కార్యాలయమునకు నుండు గావచ్చు కార్యసంఘసభ పాట్నాలో సెప్టెంబరు 22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మాడుగంటకే జరుగును. కాని రండివార్త చెలువునటుల 24 వ తేదీని గావని తెలిసినది. (అ. ప్రె.)

సింధుసభ్యులు బొంబాయిలో సభ జరుపగోరుట
కరాచి, ఆగస్టు 21:— మొదట నిశ్చయించినట్లు నచ్చే యఖిలభారత కార్యసంఘసభ బొంబాయిలో నుంచుటకు బదులు, పాట్నాకు మార్చిసంధ్యలకు సింధుసభ్యులు తీవ్రముగా నాతేపించుచున్నారు. కలకత్తాలో స్వరాజ్యవత్తువసభ జరిగినప్పుడు చాలమంది బొంబాయిలో నుంచుకే నిశ్చయించిరి. పాట్నా సభ్యులు మాత్రము స్వవిషయ ములోంచి వారిగ్రామ మండే యుంచుటకు గోరిరి ఇట్టిసభలు జరుపుటకు బొంబాయి యే ఖాఖ్యలెరచున స్థలము. కావున సింధుసభ్యులు మహావ్యూహ కట్టు కోరుచు కంటినిడిరి.

బాల సంరక్షణ చట్టము

బొంబాయి మహిళా సంఘములు బలపర్చుట
బొంబాయి, ఆగస్టు 20—భారతభాగ్యభస్మధి, భావి తరముల వారి ఆరోగ్య సంపద అభివృద్ధిపై నాధారపడియున్నది గాన గవరగారి బాల సంరక్షణ చట్టమును మార్పులు గావించక బాంకల పునస్సంధాన వయస్సు 14 సంవత్సరములగు అధమము నిర్ణయింప వలయుననియు భారత కానన సభ్యులకు విన్నవించుచు వాక్యరు సర్ హెచ్. ఎస్. గవరగారి చట్టమును ఆశూచించనలసినదని బొంబాయి యంగలి తొమ్మిది మహిళా సంఘములు తీర్మానము గావించెను. (అ. ప్రె.)

కీ॥ శే॥ సర్ సురేంద్ర నాథ బెనర్జీగారు

బొంబాయి ప్రసిడెంసీ సంఘ సానుభూతి
బొంబాయి, ఆగస్టు 20—సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి మరణమునకు విచారించుట బొంబాయి ప్రెసిడెంసీ సంఘ మొక తీర్మానమును గావించెను. (అ. ప్రె.)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిశేషి)

మ్యూనిసిపల్ సంఘము

ఈవత్సరమునాడ మునిసిపల్ వోటర్ల జాబితాలలో అనేక తప్పులు కలవని ప్రజలయందు ఆందోళన జరుగుచున్నది. మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులు జనాభా యాన్వేషణపాటుగారు వీనిని గమనించికో లేదోగాని, పట్టణము సరిగాయున్నదని సర్టిఫై చేసియున్నారు. 4,11 వార్డుల ఓటర్లకు చాల అన్యాయము జరిగియున్నది. నెం 671 రు యంటియందు 48 ఓటర్లుండినట్లు ప్రచురింపబడి యున్నది. ఈవిషయమై మునిసిపల్ సంఘసభ్యులు శ్రీ వెన్నెలంటి రాఘవయ్యగారు కొన్నిప్రశ్నలు పంపు కొనగా కాలవ్యవధి చాల దనుకారణమున గడిచిన మునిసిపల్ సంఘ సమావేశమున ప్రశ్నలకు జవాబుసంగ నిరాకరించిరి. అటుపై ఓటర్లలో మరికొంతవలనము కలిగెను.

ఓటర్ల సభ

11-8-25 నాడు నాయంత్రము పురమందిరమున మునిసిపల్ ఓటర్లసమావేశము జరిగెను. శ్రీయుతులు మంగమూరు సుబ్బారావు, కంచంబంధు మాధవరావు, బమ్మి వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి, విన్నా రాజగోపాలరావు, అల్లారెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డిగార్లు ను పలువురు మునిసిపల్ సంఘసభ్యులును, సభ నలంకరించి యుండిరి.

వోటర్ల జాబితాలనుగూర్చియు, మునిసిపల్ సంఘము నందు జరుగు యితర అన్యాయముల గూర్చియు అనేకులు విపులముగ ముచ్చటించిరి. ఈదిగువ తీర్మానములు ఆమోదింపబడును.

క్రి. శేషలయిన సురేంద్రనాథ దెవర్తి జనాభా అగ్నిలో రహిమాన్ సాహేబుగార్ల మరణమువలన తమకు గల వ్యసనము ను తెల్పటం, 2. ప్రస్తుతము ప్రకటింప బడియుం డే 4, 11 వార్డుల ఓటర్లు జాబితాలు ప్రెలిమినరీ యనియుండబయు, యవి ఎలక్షన్ రూల్సు ప్రకారము ఫయిన్ జాబితాలాకావనియు, రాబోవు ఎన్నికలు ఈ జాబితాల ప్రకారము జరుపకూడదనియు 19-24-25 జాబితాల ప్రకారము జరుపవలసిందిగా ఈసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

ఎన్నికలు నిలుపవలయును

3. ఏకాగ్రముచేత నయినా మునిసిపల్ ఛేర్మన్ గారు ప్రైవేట్ జాబితాఫయిన్ అని నిర్ణయించినచో ఈసభవారు పై వార్డులలో ఒకేసంఘమునకు సంబంధించిన అనగా మహమ్మదీయ ఓటర్లసంఘు అపూర్వముగా వృద్ధిజెందుటనుగూర్చియు, అందుమఖ్యముగా 11 వార్డులో 871 నెంబరులో 48 రు మహమ్మదీయ వోటర్లు ఉండుటనుగూర్చి, విచారణచేయవలసిందిగా మునిసిపల్ ఛేర్మన్ గారిని కోరుచు అట్టివిచారణయందు ఫలితము మునిసిపల్ సమితి యుక్రమచర్యలచే కడిగినదని తేల్చినచో వారివిషయమై తనచర్య తీసికొందురనియు (ప్రార్థించుచున్నారు. అదియునుంగాక ప్రైవేటుల గమనించి 4,11 వార్డుల ఎన్నికలు తాత్కాలికముగ విరమింపవలయుననియు, అట్లులేనిచో ఈవిషయము లాకోర్టుయందు పరిష్కారము కాబడినదియందుననియు భావించుచున్నారు.

4. పైరెండు తీర్మానములు మునిసిపల్ ఛేర్మన్ గారికి కలెక్టరుగారికి మద్రాసు ప్రభుత్వము లోకల్ సెల్ఫ్ గవర్నమెంటు కాఖానుంత్రివారికిని రెంటిమూలమున తెలియపరచవలసిందిగా తీర్మానించుచున్నారు.

ఎన్నికలు

ఈనెల కడపటివారములో 6 స్థానములకు మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. వీలగుచోట్లల్ల కాంగ్రెసువారు ప్రతినిధుల నిలిచి, పోటీ చేయుచున్నారు. ఈ ధూరి ఓటర్ల కూడ మేల్కొని మునిసిపల్ న్యవహారముల గూర్చి శ్రద్ధవహించుచున్నారు.

మునిసిపల్ దొంగతనము

మూడు 14 మాసముల క్రితమున మునిసిపల్ కచ్చేరీ యందు యనుపపెట్టెలో నుంచిన దాదాపు రెండువేల రూపాయల రొక్కము అపహరింపబడి యుండెను. ఈవిషయమై పోలీసువారు మునిసిపల్ చైర్మనువారును విచారణను సలిపిరి. మధ్యలో ఛేర్మనువారికే విచారణవిషయము వదలి పోలీసువారురకుండిరి. ఛేర్మనుగారు ఆఫీసులోని 4 నవ్వుకర్లను (యిరువురు బంట్లోతులు 1 మరాఠీ, 1 అకాటెంటు సమాస్తా) తొలగించి యిరువురు బండ్లోతులను డిస్మిస్ చేసిరి. మిగత యిరువురు గుమాస్తాలను తాత్కాలికముగ సస్పెండ్ చేసియున్నారు.

రు. ఛేర్మన్ గారి యెదుట ముద్దయిలు నిర్దోషులని న్యాయవాదులు వాదించిపూడ యున్నారు. ఛేర్మన్ గారు మాత్రము తీర్పు యింకను చెప్పలేదు. కాని ఎవరిది తప్పు అయినది నిర్ణయింపజాలకున్నారనియు దొంగతనము పోయిన మొత్తమును ప్రభుత్వమువారి యేనుమతిబడసి తోసివేయ నుద్దేశించి యున్నారనియు వినుచున్నాము. దీనినిగూర్చి వారు త్వరలో మునిసిపల్ సంఘమువారి అభిప్రాయముగూడ తెలిసికొన నున్నారని కూడ వినుచున్నాము. కాని యంతకాలపూరము జరుగుచుండుటచే బీదలకు సస్పెండుచేయబడిన గుమాస్తాలు చాల కష్టముల పాలయి యున్నారని గ్రహించి త్వరలో తీర్పు జెప్పిన బాగుండును.

తూర్పురేటుపేయర్ల సభ

పై దొంగతనము, తదితరవిషయము గూర్చి చర్చించుటకై స్టేషనరీ యాష్ట్రు రేటుపేయర్ల సమావేశము గడచి న అ మా వా స్ట్రు సా యం కా ల ము పురమందిరమున జరిగెను. శ్రీయుతి అష్టకాల పట్టాభిరామయ్యగారు సభాధ్యక్షతవహించిరి. రాత్రి 9 ఘంటంవరకును ఈదొంగతనము విషయముగూర్చియే సంఘమువారిపై తమ అంశతృప్తి తెలుపుచు పలువురు ముచ్చటించిరి. ఇట్టివి అనేకములు మునిసిపల్ సంఘమందు నిరుంతరముగా జరుగుతున్నగా జరుపబడుచున్నదని తెలుపుచు, సంఘమువారి వారిపై తమ విశ్వాసరాహిత్యత అల్లడించుచు నొక తీర్మానమునూడ గావించిరి. ఈవిషయములు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచు, జిల్లాకలెక్టరు, సరియిరువురు అనధికారవర్గమునకు చేరిననొక ఉపసంఘమువారి విచారణ సలుపునట్లు ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. సభయందుండినవారిలో 6 ఓటర్లు మాత్రము పై తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగ అభిప్రాయమిచ్చి యుండిరి.

వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షము

కలకత్తా, ఆగస్టు 21:— సయ్యదు యుమాదమాల్ పాక్ గను మతీయొక మహమ్మదీయ సభ్యుడు స్వరాజ్యపక్షము నుండి రాజీనామానిచ్చెను. (అ. ప్రె.)

ఓడలు

బొంబాయి ఆగస్టు 21:— 'డెల్టా' తపాలయోడ 15 వ తేదీ బొంబాయి తపాలాలో బయలుదేరి యేడెనరేవు 20 వ తేదీ రాత్రి గం 10-30 లకు చేరి మజల గల 2-20 లకు బయలుదేరెను.

'రాజ్యకు' తపాలయోడలో చేరుదిగిన ప్రయాణికులలో ప్రముఖులు, సర్ విల్బీ, యల్. కాకా గొకరు. (అ. ప్రె.)

స్ట్రీల్సు నెట్ వెటి

గడిచిన 50 సం||రముల నుండి పరిశోధన చేయబడిన నాటి అన్నిటిలోను ఇది యొక్కటే స్థిరముగా తేలినది. ఇది ఇతర కృత్రిమైన వాటివలె పనికిమాలినది కాదు. తామర, గజ్జి (డోల్బిన్ ఇష్), కురుపులు, గండుపూల సంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగునవి పూచీగా కురుచును. అనేకులు యిందువలన జీవించుచున్నారు. మీ రేల ప్రయత్నించుకూడదు.

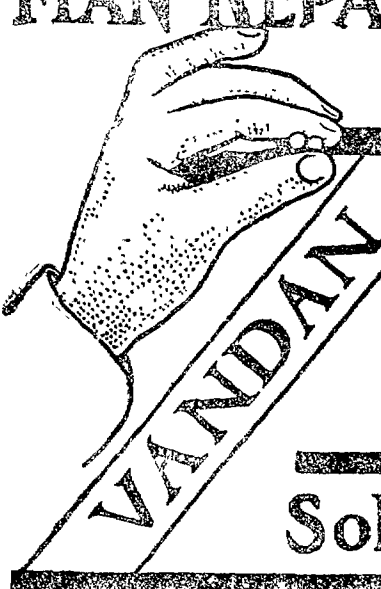
1 డజను బుడ్డెల రు 9-0-0 1-కి ధర రు 1-0-0.

మాచే కనిపెట్టబడి, మద్రాసు రాజధాని, బరాక్, నిలొను మొదలగు చోట్లకు మేమే స్వయముగా పంపుచున్నాము.

Collingwood & Co Mount Road Madras

MAN REPAIRING TABLET

"నెట్" "వన్ డన్"

ఈ డిస్కవరీ ము ప్రతీ పురుషులకు గలగు శరీర బల హీనత, కుక్లవత్వము, నపుంసకత్వము, స్వల్పస్కలనము, ఆతీత (స్త్రీ) సంభోగమువలన గలగు వ్యాధులకు తగిన నివారణి. ఇందులో ట్రిటమ్ (ఫార్మకోజీయ)లో గల పుష్టి నిచ్చు టానిక్ చేరబడి యున్నది. ఈ అద్భుతమైన "వన్ డన్" అను సిద్ధావధము సరములకు బల మిచ్చుటయందు శ్రేష్టమైనది. పైకి "వాగ" వాడవలెను. వన్ డన్ 30 మాత్రలు గలపెట్టె 1-కి ధర రు 2-0-0, వారొ బడ్డి 1-కి ధర రు 2-0-0. ప్యాకెండు తపాల షుద్ధులు పేరు.

మద్రాసు రాజధాని సోల్ యేజెంట్లు అయిన

Sold Everywhere

దాదా అండ్ కో., కెమిస్ట్. ఎస్. ప్ల నేట్, మద్రాసు.

కీ|| శే|| సర్ సురేంద్రనాథ దెవర్తి బొంబాయి, ఆగస్టు 21:— బొంబాయి రాష్ట్రజాతీయసభ, తదితరసభ గావించి కీ|| శే|| లకు సర్ సురేంద్రనాథ దెవర్తిగారి మరణమునకు విచారమును జూపుచు తీర్మానించిరి.

వసుగుణ దీవిక

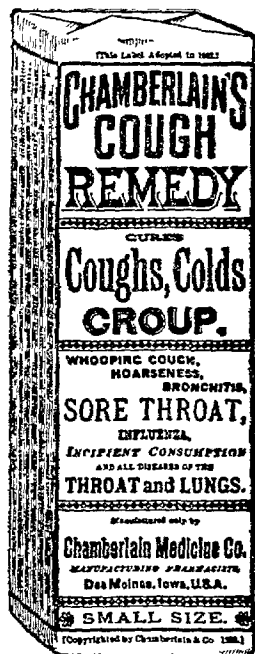
అయిదవసూర్యు- సూరనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి. ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును జెల్లిసియే యున్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, ఆహారపదార్థములు ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణద్వయములను జక్కగ వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

చేంబర్లైన్ గారి శూలనాప్తి

అతిసారనివారిణి

ఇది చాల అవసరమైనది

(2)

ఆహారము జీర్ణము కాక పోవుటవలనను, అపరిశుద్ధమైన నీళ్లను (తాగుటచేతను, లేక ఆకస్మాత్తుగా గాలి లేక శీతోష్ణపరిస్థితులు మారుట చేతను) అతిసారము కలుగుచున్నది. చేంబర్లైన్ గారి శూలనాప్తి అతిసారనివారిణి ప్రతి ఇంటియందును, ప్రతిప్రయాణికుని సంచియందును, కెలవులకు బయటిప్రానికి పోవువారి పెట్టెయందును అవశ్యముగా నుండవలెను. ఇంటియందున్నను, లేక ప్రయాణములోనున్నను ఈ అమోఘమైన ఔషధము చాల మఖ్యము. అన్నిచోట్లలోను విక్రయమునకు దొరకును.

సర్వమూలికాయోగమంజరి

1. ఈ గ్రంథరాజమున సర్వవ్యాధులయొక్క లక్షణములు, పరీక్షలు, రసాదులయొక్క పురములు ఒక్కొక్క-వ్యాధికి అనేక చికిత్సలు తెలుపబడియున్నవి. ఈ గ్రంథము శిశుబాల వృద్ధులకు స్త్రీలకు కూడా తెలియునట్లు సులభశైలిని వ్రాయబడి పే 800 లు 4000 చికిత్సలు గల్గియున్నవి. ఈ గ్రంథము నొద్దనుంచుకొనిన ప్రతి గృహాయజమానియు వైద్యున కొక కాసయినను యివ్వకనే సౌఖ్యము ననుభవించవచ్చును. యేక ప్రతి కాకికోబయిండు 1 కి 5-0-0 రెండు ప్రతులుగా వైయిండుచేసిన ప్ర 1 కి 8-0-0.
 2. పత్తావృష్ణమంజరి ప్రతి 1 రు 0-12-0
 3. స్త్రీ సీతీహంజరి ప్రతి 1 రు 0-1-0
 4. స్తోత్రమంజరి 0-1-0
- నలయువారు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును కందుల వెంకట్రామయ్య అందు నన్ను రాజమండ్రి.

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ

గృహపరీక్షలు

అక్టోబరు 25 వ తేదీని జరుగును

ప్రధాను లగు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులు గారు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు:

గృహ విద్యా పరీక్షలకును విశ్వవిద్యాలయపు ఇతర పరీక్షలకును చదువుటకు వీరినంత వ్యవస్థ లేనందున, నియమితకాలమును హెచ్చుచేయుమని అభ్యర్థులు అనేకులు కోరుచున్నందున విశ్వవిద్యాలయపరీక్షల నన్నిటిని అక్టోబరునెలలో జరుపుటకు తీర్మానించినాము.

ఈ మార్పు ననుసరించి పరీక్షలు అక్టోబరునెల 24 వ తేదీ శనివారమునాడు జరుగును.

అభ్యర్థులందరును ఈ మార్పును గమనింప ప్రార్థితులు.

సెనేటు సభ

విశ్వవిద్యాలయ సెనేటుసభ, ఇదివరకు ప్రకటించిన ప్రకారము ఈ నెల 15 వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున, మనరాసు నగరమున సమావేశమైనది.

అభ్యర్థులగు డాక్టరు శేషగిరిరావుపంతులుగారు కొన్ని అనివార్యములగు కారణములవలన విజయనగరము నుండిరాబాలక పోయినందువలనను, సభాకార్యముల చర్యలకు సంబంధించిన పత్రములు వారియొద్దనుండి నిలువమింతకాలమునకు రానందువలనను, సభను మరొకసారి సమావేశపరచుటకు నిశ్చయింపబడినది.

సభను త్వరలో మరల విజయనగరమునగాని, మరొక చోట గాని అభ్యర్థులు సమావేశపరచగలరు.

* * * *

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ నాట్యపరిషత్తు

22 తేదీ శనివారం శ్రీకాకుళములో "ప్రతాపరుద్రుని ము" ప్రదర్శించును. శ్రీపాద బ్రహ్మయ్యగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. ప్రతాపరుద్రుడు, శ్రీ గిడుగు వెంకటశిలాచారిగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. (పేరిగాడు) శ్రీకవిరాజు విశ్వనాథశర్మగారు, (యంగంపేట) శ్రీచిట్టి చిన్నమూర్తియ్యగారు బి. ఎ. (సుల్తాన్)

బుర్రా శేషగిరిరావు, ప్రధాని

కీ॥ శే॥ లాము సామ్యుయేలుగారు

ఈనెల 18 వ తేదీ మంగళవారము మధ్యాహ్నము నరసరావుపేటలో లాముసమూహేలుగారు లోకాంతరగతులైన వినుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. వీరు తెనాలి మిషన్ హైస్కూల్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలో మాడు సంవత్సరములు హెచ్చార్లుగా పనిచేసి సహాయోపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును ప్రయోజనముగా నుండుటను బట్టి 19 వ తేదీ సాయంత్రము శ్రీరెవరండు, బి. ఆర్, హాఫ్, దొరగారి యాజమాన్యముక్రింద బ్రాహ్మకర్మపు మాటము జరుపబడినది. ఆసమయమున కీర్తిశేఖరై న సమూహేలుగారి సద్గుణకీర్తిని సహాయోపాధ్యాయులలో నొకరగు మ-రా-రా-శ్రీ తోలేటి వెంకటసుబ్బారావుపంతులుగారు వేలిపుచ్చుచు వారి రూపరూ యెన్నదగినదని వక్కాణించిరి. తరువాత హెచ్చార్లుగారు సమూహేలుగారి వ్యక్తభావముగా నేవాసక్తి యందరకు ననుచరణయోగ్య మైనదని చెప్పిరి. జోస్యుల రామస్వామి పంతులుగారును, కీర్తిశేఖరుల వారి బంధువులైన సి. హెచ్. సత్యనందం కల్యాణులుగారును, వారి బాల్యస్నేహితులైన, కె. రాజరత్నంగారును వారి సుఖవిశేషముల కైత్రీ చూపించిరి. అగ్రాసవాధపతిగారు కీర్తిశేఖరై నవారినుసక్తిని కొనియాడిరి. తదనంతరము దుఃఖాధిలో మునిగియున్న భార్య బిడ్డలకు తమ పరితాపమును సానఘాతిన తెలుపుచు నొక యుత్తరమును పంపుట కొక యుపసంఘము సేర్పరిచిరి. ఈమాటము చాల గంభీరముగాను దుఃఖపూరితముగాను, ఉండుట జూచువారికి కీర్తిశేఖరై నవారియెడల విద్యార్థి కోటి కెట్టియభిమాన ముండెనో డెలియమన్నది. అసహాయుల కాదరణకర్తయైనచేత దాపరితాపనిమన్నులై యున్న వారి కుటుంబమునకు శాంతి ననుగ్రహించును గాక!

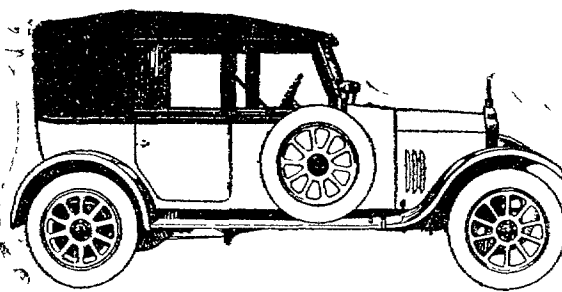
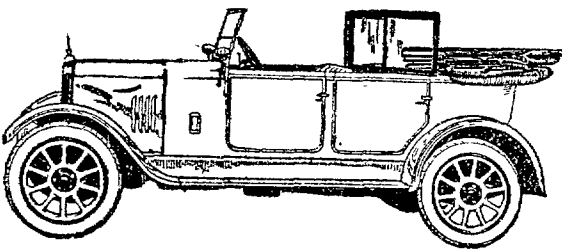
యస్. వి. రాఘవాచారి.

* * * *

(సామ్యుయేల్ గారి మరణమున కెంతయు చింతించెదము. వీరు పరమతపానము గలిగి, హిందువులతో సఖ్యముతో వెలుగుచుండిరి. వీరు జాతీయభావపూరితులు, శాంతమార్గులు. వీరి ఆకాలమరణమునకు విచారించుచు వీరికుటుంబమునకు మా సానుభూతి తెలుపుచున్నాము. (ఆం. ప. సం)

సానిక మైన ప్రసిద్ధి గల మోటారు బండినే కొనుడు!

The All British
Standard

ముఖ్యముగా విడిభాగములు దొరకునట్టి ప్రదేశములందు దీనిని తిరిగి విక్రయించిన హెచ్చు ధర దొరకును.

ప్రాండర్లు యొక్క విలువ దక్షిణ హిందూ దేశమునందు నిరూపించబడినది. గ్రామములందు అనేకమైనవి వాడుకలో నున్నవి. ఇంగ్లీషు మోటారు మోటారు కారు నుండి ప్రతియొక్కరు నిరీక్షించునట్టి పని ఇది యేలాటి శ్రమ లేక చేయును. పట్టణమునందు ప్రాండర్లుకారుకు మించినది లేదు. గాలి లోన ప్రవేశించకుండుటకై కావలసినట్టి ఉపకరణము లన్నియు గలవు. ప్రక్కలందు గట్టితెరలు, సందులు తలుపులతో నహా భాజనమునకు, సాయం కాలపు కార్యములకు అనుకూలముగా నుండునట్లు అమర్చబడియున్నవి.

మద్రాసు అడిసన్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్) వారు తక్షణమే స్టాకు నుండి యిచ్చెదరు.

14 హెచ్. పి. "వార్విక్" కు కాండర్ బూడిద వర్ణముగల ఐదు ఆసనములు గలదు. కాకిహుడ్, తెరలు, డన్ లప్ చక్రములు, బెల్లూన్ టైరులు, మునుపటి భాగమునందు పీఠము వీలునుబట్టి సద్దుకొను మొదలగు సదుపాయములు గలవు.

11 హెచ్. పి. "కైన్టన్" కు కాండర్ బూడిదవర్ణమునందు 4 ఆసనములు గలవు. కాకిహుడ్, తెరలు, డన్ లప్ చక్రములు, బెల్లూన్ టైరులు మొదలగు నవి గలవు. కావలసిన వారు వ్రాసిన

వస్తువు ధరలు, పూర్తి వివరములు స్థాల్ ఏజంట్లవలన వంపబడును

ADDISON & Co., (Ltd) MADRAS.

యేలేరు వరదలు—నవరణ

ఈ నెల 19వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో రెండవపుటయందు ప్రకటింపబడిన వ్రాయబడిన నా యుత్తరమునందు కడపటి మాడన పంజీలో దావాజేయ సంకల్పించుచున్నట్లు అని వ్రాయుట వారబాటు. కావున అందులకు బదులు తగుచర్యను దీసికొనదలచినట్లు అని చదువ వేడుచున్నాను—స్వకీయవిలేఖరి.

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి
ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యంబుజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0
విమర్శక పాణిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0 నాట్యశోకము 1-8-0
(అచ్చులో నున్నది) వి. పి. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
మానేజరు, విద్యానిలయము,
2264 బందరు.

బీద వైశ్యవిద్యార్థులకు

విద్యార్థి వేతనములు

భోజనవసతి - బెజవాడ

బెజవాడ పురములోని రెండు హైస్కూళ్లలోను, వాటికి సంబంధించిన ప్రాంచిస్కూళ్లలోను చదువు చేశ్యవిద్యార్థులకు ఉచితముగ స్కూలుశీతములును, భోజనవసతులును యిచ్చునట్లు శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ అన్నసత్రము కమిటీవారు కొంతసామ్యును ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఆవిషయమై వచ్చు అర్జీలను సాకల్యముగా విచారించి తీర్మానించిన సామ్యు 4య్యపెట్టుటకు ఈడిగువపేట్ల గలవారిని ఉపసంఘముగా నియమించి అధికారమిచ్చిరి. కాన అవసరమైనవా రెల్లరు సదరు కమిటీవారికి వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకోగలరు.

ఉపసంఘసభ్యులు:—1. అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్య, 2. పొట్టిస్వామి, 3. కాకరపర్తి భావనారాయణగార్లు!

కాకరపర్తి భావనారాయణ,

ఉపసంఘసభ్యుడు.

నోటీసు

డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., ఇంజనీయర్స్, మెట్రాన్

మా కంపెనీలో చిరకాలము మేనేజరుగానున్న చల్లా లక్ష్మీనరసింహముగారును, క్యాక్వాస్టుగానున్న చల్లా పాపయ్యరాజు, నరసింహమూర్తిగారును మా కంపెనీతో సంబంధము వదులుకొన్నారు. గనుక, యింతటినుంచి మా కంపెనీ తరపున వారలతోనే వ్యవహారములును జరపకూడదనియు, మాకివ్వవలసియుండు సొమ్ములు, ఆర్డర్లు వగైరా లను వారలకివ్వక, మా ఆఫీసుకు డైరెక్టుగానే పంపించవలయుననియు, వారల కివ్వనెడల మేముంగీకరించమనియు యిందుములముగా మా ఖాతాదార్లకును, యితరులకును తెలియపర్చడమైనది. డి. లక్ష్మీనరసింహ శాస్త్రి, ప్రాప్రయిటర్.

మెట్రాన్, 81-7-25 సం॥

NAPIER PAINTS. FACTORIES IN LONDON AND CALCUTTA.

రంగులు:—ఈ కాలమునకు ముఖ్యవశ్యకమైనవి.

నేపియర్స్ ప్రజలు రంగులవిషయమై ప్రస్తావనలో నేపియర్స్ రంగులు వాడుకలో నున్నవి:—
వీల ౧౪౪ (1) రంగులలో శ్రేష్ఠమైన గుణము కలది. (2) ధర సరసము.

నేపియర్స్:—తెల్లరంగు:—ఇది రంగులు వాడునట్టివారికి బాగుగ తెలిసిన విషయము. [ద్రోక్కును.

నేపియర్స్, ఆకుపచ్చరంగు:—అద్వితీయమైనది. నేపియర్స్, ఎర్రరంగు:—మిగత రంగులకంటెని అణగ తగినము దీనిని పరీక్షించి తృప్తిపర్చుకొని యితర రంగులకు వ్రయపర్చుట మానడము.

వివరములకు:—ధరల పట్టిలకును మాదిర్లకును ఈ క్రిందివారికి వ్రాయడు.

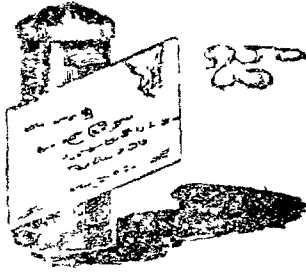
నేపియర్స్: పాక్టీలు లండన్ } అప్పారావు అండ్ కో., సోల్ ఏజెంట్లు
లోను, కలకత్తాలోను గలవు. } (హెడ్ ఆఫీసు) మునిసిపల్ కౌన్సిలు వీధి, కాకినాడ.

శ్రీ కృష్ణా వతార తత్త్వము

పకలపురాణతత్త్వములనుండియు, మహావారత పరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా నులభ్యమగు వచనరూపమున నిండువ్రాయబడును. పకల సంశయములు తొలగునట్లు అందందు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. విశేషాంశములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పారాయణమున కనుకూలించు ప్రోత్సహనము గ్రిందవరకు పొందుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల దెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లీచరిత్రమును జదివిన సములము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదామణము లిందుండవు. ఇట్టి యుత్తమగ్రంథము చక్కగా ముద్రించి 820 పుటలకు దక్కుపగాకయుండ బైందుచేయించి మూడు నెలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోషకుని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాదు. 1-0-0 అడ్వాన్సుతో జండాదారుల తమ సమ్మతిని దెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనులు నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రశ్రీమద్రామాయణము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రు 12-0-0. 2208 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

దేవాలయసమాచారము

“దేవాలయసమాచార” మను క్రొత్త పత్రికయొక్క మొదటిసంచికను చూచుభాగ్యము గలిగినది. దేవాలయములకు సంబంధించిన యావత్తువార్తలను ప్రచురించుటయున్నా, అర్చకుల యొక్క కష్టసుఖములను తెలియజేయుటయున్నా, హిందూదేవాలయములయొక్క ఆదాయము యావత్తు హిందూమతము నకు మాత్రమే వినియోగపడునటుల చూపుటయున్నా, ఈ పత్రికయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యములై యున్నది. ఇటువంటి పత్రికయొక్క అవశ్యకతనుగూర్చి వేరుగా వ్రాయ నక్కరలేదు.

ఆంధ్రదేశీయులందరును ఈపత్రికకు సహాయముచేయు దురుగాక యని కోరుచున్నాము.

ఈపత్రికను గురించి తెలిసికొన గోరువారు పత్రికాధిపతియగు ఆర్. హోత్రం విజయసారథి ఆచార్యులుగారి పేరు ఇందరు వ్రాయవచ్చును.

విం॥ గో॥

వింతచావు

16వ రేడి మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలకు కాకినాడ సూర్యా రావుపేట సీతారామస్వామికోవలలో ఒకద్రావిడి 40 సం॥ వయస్సు వుండును స్వామివర్యవార్యమై కొన్ని అరటిపండ్లు తీసికొని మకరతోరణండాటి ముఖమంటవలలో కూర్చుని స్వామిని ధ్యానించుచుండగా పూజారివచ్చి చూచి స్వామిని దర్శించెదరా అని అడుగగా ఆయన మహాభక్తితోనే వుండి మాటలాడలేదట. ఆయన భోజనంనిమిత్తం జగన్నాథపురం వెళ్ళినప్పటికి భక్తుడు పరమపదించెను. ఆయననుగూర్చి వాకలుచేయగా ఆయన తూరుపుదేశీయుడు అనియు అనగా విశాఖపట్టణంలో ఎగ్గరపల్లెటూరివాడనియు ఎప్పుడు రావ నామస్మరణ చేయుచుండుననియు యింతకు 15 రోజులయి వచ్చెననియు ఏమి ఉద్యోగము లేదనియు బహుబీదవాడనియు ఆరోజునే తన పెద్దకుమార్తెకు (8 సం॥) పెండ్లినిమిత్తం తాంబూలము పుచ్చుకొనెననియు 1 సం॥ రం చిన్నపిల్ల ఉన్నదనియు ఇద్దరేపిల్లలనియు తెలియవచ్చినది. పత్రంలో వున్న వారికి కురువంపగా వారువచ్చి మిక్కిలి ఘోషించిరి. అందరు పుణ్యంకట్టుకొని శవహాసంచేసిరి.

అడపా సుబ్బారావు,

కాకినాడ.

జాజ్జి త్రాల్సు తై ను స బ్బు

ప్రాక్షేళమందు అంతటను ప్రసిద్ధిచెందిన

టాయిలెట్ - డి - లూక్సు

అను

అత్తరు

చర్మమునకు దానియొక్క అమోఘమైన సువాసనను కలిగించి, ఉపయోగించి చాలసేపైన పిమ్మట గాలిలో దాని సువాసన అద్భుతముగా వ్యాపించును.

ప్రతిచోటను వెలకుదొరకును లేక ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి, 52, బందరువీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము-కర్నూలు

ఈ గ్రంథాలయ ద్వితీయవార్షికోత్సవము 15-8-25-వ తేదీన జయప్రదముగా జరుపబడెను. కోల్సుమిమోరి చౌక్ హైస్కూలు భవనమున 5-80 గంటలకు సభ సమావేశమయి స. న్యాయవాదులును, కర్నూలు పురపాలకసంఘాధ్యక్షులును కరుమి రా|| శ్రీ కే. లక్ష్మీస్వామి ఎం. ఏ. గారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి.

పద్యరూపమున భగవత్పార్థసరయు, కవిస్తుతియు జరుపబడెను. కం|| వీరేశలింగము పంతులుగారి శతన, ఆచార ప్రహసనము బాలరచే ప్రదర్శింపబడెను. గాడిదమమిగు ఉపాధ్యాయులగు రా|| శ్రీ కే|| అన్నమ రాజుగారు గ్రంథాలయముల ని ప్రయోజనముల గురించి ముచ్చటించిరి. వహమ్యుడీయ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులగు కె. నారాయణరావుగారు దత్త చండల కవుల గురించియు, కి. పాచ్. నరసింహమగారు ముక్కుతిమ్మనను గురించియు, నుపన్యసించిరి. మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులగు పి. వి. సుబ్బయ్యగారు పాత నామాత్యుని గురించియు, కోనెలపంట్ల తెలుగుపండితులగు బాల వని దోమా వేంకటస్వామిగారు శ్రీనాథుని గురించియు నుచియబలికిరి. గుప్తగారు ఉదాహరించిన పద్యములు ఘిగుల శ్రావ్యముగా నుండినవి. ఎల్లరు ఆనందించిరి.

తదనంతరము వార్షిగనివేదిక చదువబడెను. ఈసంవత్సరము 5018 గురు గ్రంథాలయమును సందర్శించిరి. 4016 పాత్రములు చదువబడెను. 150-14-0 చందా రూపమునను, 160-8-0

ధర్మాదాయము లుగను గ్రంథాలయమును చేరెను. 808.14-4 లు గ్రంథాలయము కొరకు 1-8-28 నుండియు స్వయము చేయబడెను. బ్రహ్మ శ్రీ వావిలకోలను సుబ్బారావుగారును, గౌరవనీయులగు పానగల్ రాజుగారును, వేంకటేశ్వర్లు గారును గ్రంథాలయమును సందర్శించి దీవించిరి.

ఆంధ్రగ్రంథాలయ బాలసరస్వతీ పరిషత్ సభ పరీక్షయందు ఎక్కువ గుణములు గడించిన విద్యార్థులకు బహుమతు లాసంగబడెను. రా బో వు స ం వ త్స ర ము న కు కూడా ప త నీ య గ్రంథములి ప్ప టి వే . రుక్మిణీకల్యాణమున 80-వ పద్యము మొదలు తుదవరకు పదవి భాగ, అగ్గ, తాత్పర్యముల తెలిసి యుండవలెను. ఇతరనియమములు ఎప్పటివలెనే భారతనీతికథలు 1 భా. పూర్తి.

కర్నూలుజిల్లాయందలి ఉన్నత పాఠశాలలయందలి పై మూడు తరగతుల విద్యార్థులకు 1926 జూలై మొదటివారమున ఆంధ్రగ్రంథాలయ వాగ్దాటిపోటీపరీక్ష జరుపబడును. ఎక్కువ గుణములు గడించిన వారికి $\frac{1}{2}$ తులము తూకముగల సువర్ణ పతకము గ్రంథాలయపరచున బహుమతిగా నొసగబడును. పరీక్ష వ్రాతములమునగాక ఉపన్యాసరూపమున నుండును. కొంత గంగాధరశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన 'భారతపీఠం' అను పాండవమధ్యముని చరిత్ర పతనీయగ్రంథము విద్యార్థులు అడుగ బడిన విషయమును గురించి 10 నిమిషములు ఉపన్యసించువలసియుండును. పెద్దమనుష్యులు ఎక్కువ వాక్యక్రి గల విద్యార్థుల నిర్ణయింతురు. విద్యార్థులు ప్రవేశరుసుముక్రింద 0-4-0 ఛల్సించవలసియుండును.

సభ రాత్రి 8-20 గంటలవరకు జరిగెను. రా|| శ్రీ|| గాడిద వావిలకోల రావుగారును, జిల్లావిద్యాధికారులగు రా|| శ్రీ|| వారి పేరయ్యశాస్త్రిగారును, కోల్సుమి హైస్కూలు ప్రెసిసి పాలు అగు రా|| శ్రీ రెవరెండు బి. జె. రాఘవస్వామిగారును, ఇంకను అనేక న్యాయవాదులును, ఉద్యోగిలును, ధర్మాస్వాములును, విద్యార్థులును సభను అలంకరించియుండిరి.

గ్రంథాలయమునకు ధర్మార్థముగా వుస్తకములను కానుకలను ఒసంగిన మహనీయులకును, సభవారికిని, సభాధ్యక్షులకును వందపాసు లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

ముచ్చుకోట వేంకటరామయ్య.

నచ్చనివో!

సామ్యవాసము చేయబడును!!

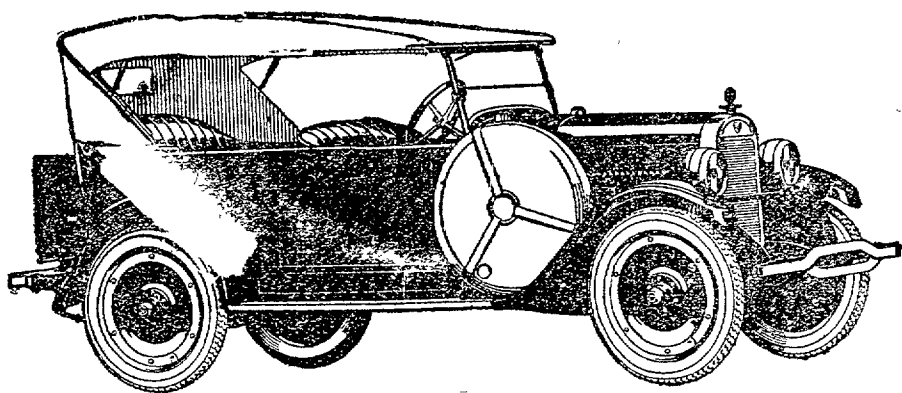
జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థూటము, భావస్థూటము, గ్రా స్థూటము, అష్టకవర్ణ, మోడకేం వర్ణ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు పెక్కుమాంశములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యితిజ్యోతిషుగ్దు.

వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ బోక్స్ టిమాలయము,

కళింగోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ధర
రూ 5,450

ఎఫ్. ఓ. ఆర్., మదరాసు.

SPENCER & Co., LTD. MADRAS & BRANCHES

మా కు వెల్

క్రొత్తవి నోదమైనబండి

మంచి వేగవంతమైన బండి

ఇదుగురు కూర్చునుటకు తగినది, బాదాము రంగు వేయబడినది, ఎట్టని హంటు, నల్లని ఫెండర్లు, గుండ్రని చక్రములు, బాన్చి మాగ్నెటో, జెనిత్, కార్బురైటర్, టెమి ఎలక్ట్రిక్ ఇంజిన్, ముందు వెనుక బుఫర్లు, వెనుక ట్రంకు—నె దలగునవి అన్నియు చేరి

క్రొత్తమాక్సు వెల్ వినోదమైన

బండి యగును. ప్రస్తుత కాలమునకు మిక్కిలి మనోహరమైన బండి. ఒకదానిని మేము మీకు చూపవచ్చునా? 1299

హనుమాన్ కాపింగ్ పెట్రోలు

1727

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి & బ్రదర్, 12, బందరువీధి, మదరాసు.

పవుల్-టెక్-పేనా-ఎక్స్-ప్రెస్-మా-టెక్-ట్యూ-ట్రా-యింగ్, గ్రాస్-బుక్సు-లు, పూర్వికావ్య-పేపర్, &

లెటర్-పేపర్-మిక్కిలి మేలైనవి.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుషనులు, రబ్బరుప్రాపులు, స్టీల్, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎం. గ్రే. వింగు

చెన్నపురి ఒజారుధరలు

1925-వసం ఆగస్టు నెల 22-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియలు బా 1-కి ర 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 43 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
సెల్లూరివి ,, డిటా	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా	16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సొప్పులు ,,	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 8 0	18 8 0
సెవగలు ,, డిటా	11 12 0	12 0 0
పెసలు ,, డిటా	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా	15 4 0	18 8 0
ఉజవలు ,, ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
సెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు సెవగపప్పబా 1-కి	61 0 0	63 0 0
ఇతరప్రజేశము ,,	56 0 0	59 0 0
చేరు సెవగనూనెగానుగబా 1-కి రు 182 మ. క. నూనె	180 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	118 0 0	120 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

బూయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా 1-కి	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు వాణుగు 1-కి రు	45,50	
కాశపాక్షిపాయకట్టు	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	40 0 0	55 8 0
చింతపండు బా 1-కి	50 0 0	77 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	29 0 0	33 0 0
చదరం ,,	30 0 0	34 0 0
రవుండు ,,	35 0 0	50 0 0

6. లోహములు

కండి 100 తలలకు	71 0 0	74 0 0
బంగారము, కులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి	18 7 6	
ఇత్తడి బా 1-కి	265 0 0	267 0 0
రాగి డిటా	284 0 0	286 0 0
అస్కా-చక్కెర 226 పా 1 గలవి	80 12 0	81 0 0

7. దూది

బోండాచెట్టుబారు 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	7 0 0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	7 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20	9 8 0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2	9 12 0	
14 1/2 క్విలక్ పక్షి	7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాతె	9 4	
నెం 22 ,,	9 12 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్మను	8 0 0	
నెం 14 1/2 ,,	8 4 0	
నెం 12 1/2 అల్లెస్సు	7 2 0	
నెం 12 1/2 కొయిలుపట్టి	7 3 0	
నెం 22 1/2 రంగులూర	9 8 0	
నెం 14 1/2 రాదాక్ పక్షి	7 4 0	

శ్రీ ఫలామృత తైలము

మొదలు చలువోయను. తలనొప్పిల మాన్పును.

6 బొట్టుల సీసా పెల రు 1-4-0

2132 ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఒంటినాళముతోటా తుపాకి సుప్రసిద్ధిమగు కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధ ర లు

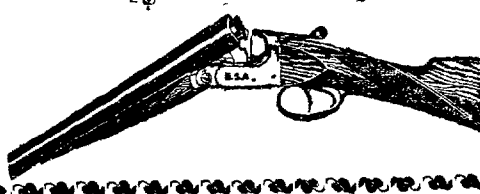
సరసము.

క్యాటలాగు

ఉచితము.

సామాన్యములగు రివోల్వర్లు ఆంధ్ర పత్రికతోటా యొక్కనవి.

[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

నాళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకోగలిగినవికూడ దొరకును. (8068) యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు జీవితము

ఇయ్యది శ్రీకోన వేంకటరాయ శర్మగారిచే వ్రాయబడినది

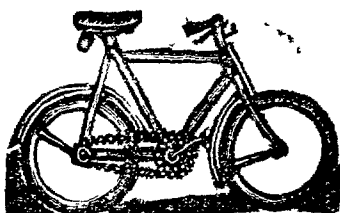
దేశభక్త క్రి ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి పరిచయముగలిగి కురుగంటి సీతారామయ్య ఎం. ఏ; టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు మున్నగువారిచే ప్రశంసించబడి వెలువడినది. ఇందు చిత్తరంజనదాసు దేశభిమానము కాగ్యనిష్ఠ, దాతృత్వవి సద్గుణాలులెల్ల విఫలముగ వర్ణింపబడినవి. నెల 0-12-0 మాసిలయమునకు చందాదారులుగ జేసినవారికి. 0.8-0 గ్రంథాలయములకు 0-6-0

చిరునామా:— సుబోధినీ గ్రంథనిలయము (తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా)

Rudge-Whitworth
Britain's Best Bicycle

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన బైసికిలును ఉపయోగించుటకు వీలున్న స్వధు వల మీరు కప్పపడి నడచెదరు

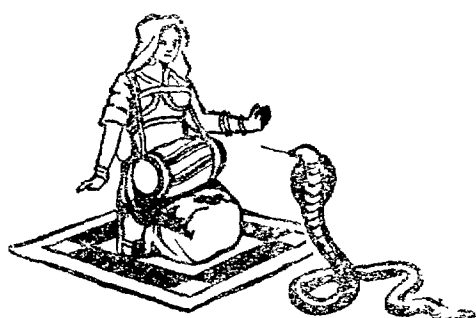
611

రజ్జి విట్ వర్త్ మాడల్ డి లక్సు నెం 8 రు
1 కి ధర రు 190/-
రజ్జి విట్ వర్త్ వర్వు నెం 1 రు ధర రు 160/-
రజ్జి విట్ వర్త్ స్టాండర్డ్ నెం 25 రు ధర రు 130/-

ముఖ్యగమనింపు:— సరసమైనలాండర, గంటకూడ ఇనాముగా సరఫరా చేయబడును.

సోల్ ఏజెంట్లు:— ఇంగ్లీషు నైకిల్ మోటారు & ఇంపోర్టింగు కంపెనీ, బ్రాంచి ఆఫీసు: నెం. 3 మాంటురోడ్డు. 23, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పాముల నాడించువాడు

పాముల నాడించువారిలో ప్రసిద్ధిగలవాడు ఎల్లప్పుడును గ్రామ లేక నాగుపాములనే నాడించును వీలనను యిదియే ప్రసిద్ధిపడసినవి. అదే ప్రకారము సుప్రసిద్ధ పురుషులందరు "కోట్రా" రంగులనే వాడుచుందురు. వాటిగుణము అందరికిని బాగుగ తెలిసియున్నది. "కోట్రా" చర్మమును కాపాడును, ప్రకాశవంతముగ చేయును. ఆరోగ్యకరమైనది. అత్యద్భుతమైన చౌకధర.

ఇమిటేషన్లను జూచి మోస పోకుడు.

నలుపు, గోధుమరంగు, ఎరుపు, కమలిన నలుపు, తెలుపు మొదలగు రంగులు కలవు.

తయారు చేయువాడు

బెత్ ఆండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.

వాట్ పోర్డ్, ఇంగ్లాండు.

(4)

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదావధములు సరస మైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

తంఱి విలాసము: "బిబిటికో"

హెడ్ ఆఫీసు

బొంబాయి.

విదేశకార్యాలయములు

బర్లిన్ & హాంబర్గు.

BOMBAY BERLIN TRADIGO CO.

కాన్టెస్సా

నెట్టెల్ కెమరాలు

హాఫ్స్ కెమికల్సు, ప్లేటులు,

కిండర్మాన్సు సండ్రీసు మొదలగువాటికి

ఇండియాకు, బర్మాకు, స్థాల్ ఏజెంట్లు.

అమెచ్యూర్సు

డెవలిప్మింగ్, ప్రింటింగ్,

ఎన్లార్జింగ్ మొదలగు

వాటియందు మాకు

ప్రత్యేక పేరుగలదు.

25 MOUNT ROAD, MADRAS.

1949

సరస్వతీ పవర్ప్రిస్, రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మేలురకము అచ్చుపనులకు నమ్మకమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగు పాఠాలు
కవర్లు
క్యాపిటల్స్

రసిదు బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్టోను బ్లాకులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగు పరికరము
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

గ్రంథములలోని కుపయుక్తము లగు బొమ్మలు అనగా ఎంగ్రేవింగుపనులు చక్కగా తయారుచేయబడును.

13

మద్రాసు పెన్సల్లు

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్సల్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమున వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు.